

ห้องสมุดการท่องเที่ยวฯ

T16252

ชค
915.93021
ชค
2542

โครงการสำรวจการท่องเที่ยวของ
ชาวไทย ปี 2542 : รายงานฉบับ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

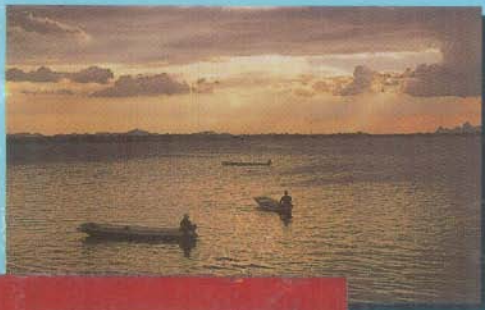
โครงการ

สำรวจการท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2542

ภาคตะวันตก

ภาคตะวันออก

ภาคใต้

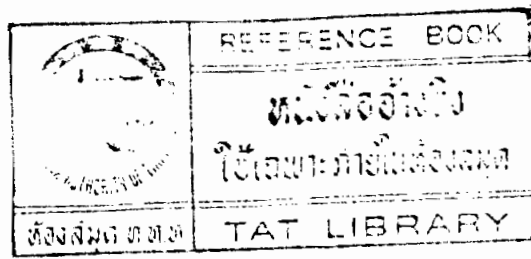
ชค
915.93021
ชค
2542
ฉ.1

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

SEATEC
CONSULTING ENGINEERS

บริษัท เซ้าท์อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด

992029

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โครงการ

สำรวจการท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2542

ภาคตะวันตก

ภาคตะวันออก

ภาคใต้

รายงานฉบับสมบูรณ์
(Final Report)

SEATEC
CONSULTING ENGINEERS

บริษัท เซ้าท์อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด

992029

Results of the Study

In 1999, of about 48 million of Thai people aged over 15, almost 25 million had traveled in the country while about 23 million never had had any travel, or a ratio of 51.70 per cent to 48.30 per cent. About 66.13 per cent were overnight-stay tourists; and 20.62 per cent were eco-tourists and adventure tourists.

Domestic trips in 1999 amounted to 38,737,308 person-trip with an average length of stay of 3.13 days per person, and the northeastern people had the highest travel frequency.

Favorite destinations of Thai tourists were in the region. Bangkok people preferred travelling to provinces in the central region, 29.70 per cent; to the east 27.30 per cent and to the north 18.20 per cent respectively.

Tourists' Expenditures

Expenditures during the trip were on food/drinks, accommodations, souvenirs, entertainment, vehicles, touring services and miscellaneous. These expenditures occurred in the areas of destinations. The average expenditure of one one-day tourist was about 500-1,000 baht per trip, while that of one overnight-stay tourist was about 1,000-7,000 baht per trip.

Expenditures occurred before and after the journey were done in the travelers' neighborhood on the travelling necessities, such as rolls of film (57.24 per cent), medication (13.70 per cent) and change of lubricant before the journey; and film processing and developing (90.27 per cent; the highest of all) after the journey was done by over 90 per cent of the tourists.

About 55.25 per cent of Thai tourists experienced no problems during the trips. Generally speaking, expensive food prices, toilets, geological conditions/weather/roadways, parking areas and expensive accommodations were the first 5 serious problems of the tourists.

A number of Thai tourists had planned ahead to save a sum of money for the trip, mostly not exceeding 5,000 baht (88.78 per cent of total number of tourists), an average of 2,176.16 baht per trip.

Domestic Traveling Behavior of Thai Tourists

- Favorite destinations : Environmental aesthetics (64.79 per cent), historical/religious monuments (16.34 per cent), cultural sites (9.51 per cent) and entertainment/shopping centres (8.34 per cent).
- Travelling Motivation : Personally informed (49.96 per cent) and advertisement/TV programs (20.21 per cent).
- Influential Persons : Family members/relatives (43.20), oneself (30.31 per cent), friends/girl/boy friends (25.25 per cent).
- Month : April and October to January. Thai tourists preferred traveling within the region while Bangkok tourists preferred going to attractions in central, eastern, northern , and southern regions respectively.
- Vehicles : Most Thai tourists used their own vehicles (passenger cars and motorcycles, 44.84 per cent) while the other 42.46 per cent preferred traveling by bus, planes and vessels (42.46) respectively.
- Time : The most suitable time for traveling was during festive seasons or long weekends such as Songkran Festival, New Year Day and official holidays. However there were people who preferred traveling during these periods of time and vice versa.

Latest Domestic Traveling Behaviors

- Main Activities : Relaxation/recreation 58.01 per cent, Visiting relations/family 20.29 per cent and attending religious ceremonies, 11.36 per cent.
- Traveling Activities : Sightseeing/recreating 28.71 per cent, relaxing 20.24 percent and making merits/attending religious ceremonies, 15.13 per cent. The most favorite eco-touring was visiting caves/ waterfalls, followed by forest excursion and rafting respectively.
- Minor Activities : About 7.61 per cent of tourists claimed that they did not have any minor activities apart from main activities. The minor activities mostly

done by tourists were sightseeing/recreating, relaxing and doing shopping; while the favorite eco-touring activities were nature study, caves/waterfalls visiting and vides taping respectively.

Members of the tour group were family members/relatives, accounting for 52.31 per cent while guided tour group/filed survey group/traveling group 29.33 per cent, and friends/girl or boy friends 10.90 per cent.

Favorite destinations of Thai Tourists of Different Regions:

- Northern tourists : Phetchabun, Khon Kaen and Chaiyaphum
- Northeastern tourists : Nong Bua Lamphoo, Chiangmai and Uthaithani
- Central region tourists : Lampang, Chiangmai and Sisaket
- Eastern tourists : Pathumthani, Tak and Rayang
- Southern tourists : Changmai, Roi Et and Kampanghet
- Bangkokian tourists : Rayong, Pathumthani and Phetchabun

Most of the overnight-stay tourists preferred staying in the places without any charges. Thai tourists preferred having meals at food shops, accounting for 74.74 per cent. Bing en route they had their meals at food shops or food stalls, 54.69 per cent at food shop in gas stations 23.55 per cent; while some brought with them the food cooked from home, 17.65 per cent.

Main vehicle used for traveling was private car, accounting for 47.96 per cent.

Neighboring countries often visited by Thai tourists were Myanma, Lao, Malaysia, Cambodia and China Republic respectively. To go to Myauma, Thai Tourists crossed the border at Chiangrai Province which is the northern most province of the country, while in the northeastern region, Thai Tourists crossed the border between Thailand and Laos at Bbolratchathani Province, and in the south to go to Malaysia, they crossed the border at Songkhla Province.

Domestic Tourism Problems in 1999

- Personal problems : economics problem 58.31 per cent; having no time or having health problems 23.83 per cent; having no liking for traveling 17.62 per cent; and going abroad only 0.24 per cent.
- Other Problems: time suitable for traveling did not coincide with time available (56.36 per cent), financial problem (34.27 per cent), and vehicle problem (3.61 per cent).

Favorite Destinations

The northern region was the most favorites destination of those who never had a chance to travel 37.94 per cent; followed by the southern region, 21.57 per cent; and the eastern region, 11.57 per cent respectively.

The most favorite province of each region were Chiangmai, Loey, Kanchanaburi, Cholburi and Phuket provinces.

โครงการสำรวจการท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2542

สารบัญเรื่อง

	หน้า
สรุปผลการศึกษา	
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ขอบเขตการศึกษา	1-2
บทที่ 2 วิธีการศึกษา	
2.1 แนวคิดในการออกแบบแผนการศึกษา	2-1
2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	2-1
2.3 การสุ่มตัวอย่าง	2-2
บทที่ 3 ผลการศึกษา	
3.1 สภาพทั่วไปของตัวอย่าง	3-1
3.2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542	3-4
3.3 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว	3-6
3.4 สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของชาวไทยที่มีและไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542	3-11
3.5 พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในรอบปี 2542	3-14
3.6 คุณลักษณะและสภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ	3-50
3.7 เหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542	3-89
ภาคผนวก	
ก กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism)	
ข แบบสอบถาม	
ค วิธีการประมาณค่า	
ง คณะผู้ศึกษา	

สารบัญญัตินำ

ตาราง	หน้า	
2.3-1	พื้นที่ตัวอย่างในการศึกษา	2-4
3.1-1	จำนวนตัวอย่างที่กำหนด และจำนวนตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง จำแนกรายภาค	3-1
3.1-2	ร้อยละของคุณลักษณะของหน่วยตัวอย่าง	3-2
3.2-1	จำนวนประชาชนผู้ที่มีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542 จำแนกรายภาคและเขตการปกครอง	3-5
3.2-2	จำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ที่ท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542 จำแนกรายภาคและเขตการปกครอง	3-5
3.2-3	จำนวนนักท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหลักทั่วไป และกิจกรรมหลักเชิงนิเวศและเชิงผจญภัย จำแนกรายภาค	3-5
3.2-4	จำนวนคน-ครั้งการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว	3-6
3.3-1	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 7 รายการหลักที่เกิดขึ้นใน 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย 1 คน สำหรับผู้ที่ไม่ได้พักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว	3-7
3.3-2	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 7 รายการหลักที่เกิดขึ้นใน 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย 1 คน สำหรับผู้ที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว	3-7
3.3-3	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับการซื้อของฝาก/ของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 1 รอบการเดินทาง สำหรับผู้ที่ไม่ได้พักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว	3-8
3.3-4	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับการซื้อของฝาก/ของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 1 รอบการเดินทาง สำหรับผู้ที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว	3-8
3.3-5	ค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ที่ไม่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนา	3-9
3.3-6	ค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนา	3-9
3.3-7	ค่าใช้จ่ายหลังการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ที่ไม่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิสำเนา	3-10

ผลการศึกษา

จากการประมาณการพบว่า ในปี 2542 ประชาชนชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด 48,227,064 คน หรือประมาณ 48 ล้านคนเศษ เป็นผู้ที่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศประมาณ 24,931,513 คน ในขณะที่มีผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศเลยตลอดปีประมาณ 23,042,741 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.70 ต่อ 48.30 โดยนักท่องเที่ยวร้อยละ 66.13 จะมีการพักแรม ณ สถานที่ที่เดินทางไปด้วย เมื่อพิจารณากิจกรรมหลักที่นักท่องเที่ยวกระทำ พบว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศและเชิงผจญภัยรวมกันร้อยละ 20.62 จากจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด

ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวชาวไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542 เกิดขึ้นทั้งหมด 38,737,308 คน-ครั้ง ประชาชนในภาคที่มีความถี่ในการเดินทางสูงสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจำนวนวันเดินทางเฉลี่ยใน 1 รอบการเดินทางเท่ากับ 3.13 วันต่อคน

เมื่อพิจารณาเส้นทางการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทางในแต่ละรอบการเดินทาง พบว่า โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวชาวไทยจะนิยมเดินทางไปยังจังหวัดที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน ส่วนนักท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครจะนิยมเดินทางไปยังจังหวัดที่อยู่ในเขตภาคกลาง (ร้อยละ 29.70) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 27.30) และภาคเหนือ (ร้อยละ 18.20) ตามลำดับ

ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

- ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ค่าที่พัก ค่าซื้อของที่ระลึก ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง ค่าเดินทาง/พาหนะ ค่าบริการท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าใช้จ่ายทั้ง 7 รายการหลักนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือน พบว่า โดยเฉลี่ยแล้วนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเพียง 1 วันต่อ 1 รอบการเดินทาง (ไม่พักแรม) จะเสียค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 500-1,000 บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีการพักแรมด้วย จะมีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 1,000-7,000 บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง

- ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนและหลังจากการท่องเที่ยว หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวจะต้องเตรียมตัวของสัมภาระสำหรับการเดินทางไว้ล่วงหน้า เป็นการจับจ่ายอยู่ในพื้นที่ภูมิลำเนาของตัวนักท่องเที่ยวเอง (รายการค่าใช้จ่ายก่อนและหลังการเดินทางที่พบในการศึกษาเป็นเพียงรายการตัวอย่างสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด) อย่างไรก็ตาม ในรอบปี 2542 นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 57.24 มีค่าใช้จ่ายค่าฟิล์มถ่ายรูป ร้อยละ 13.70 มีค่ายาสามัญประจำบ้านและยาอื่นๆ ที่จำเป็น และร้อยละ 9.80 มีค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และเมื่อกลับจากการเดินทางแล้ว กว่าร้อยละ 90 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมดมีค่าล้าง-อัดรูป (ร้อยละ 90.27) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสัดส่วนที่สูงที่สุด

- นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 55.25 คิดว่าตนเองไม่ประสบปัญหาใด ๆ เลย เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า ปัญหาในเรื่องราคาค่าอาหารแพง สุขา/ห้องอาบน้ำ เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ ที่จอดรถ และค่าที่พักมีราคาแพง เป็นปัญหา 5 สิ่งแรกที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเป็นปัญหาในการท่องเที่ยวมากที่สุด

- การออมทรัพย์สำหรับเตรียมการท่องเที่ยว จะมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่มีการวางแผนออมทรัพย์ หรือกันเงินไว้ส่วนหนึ่งสำหรับการเดินทางไว้ล่วงหน้า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการออมส่วนใหญ่จะมีงบประมาณในการออมอยู่ในช่วงที่ไม่เกิน 5,000 บาท (ร้อยละ 88.78 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด) กล่าวโดยสรุป โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวออมเฉลี่ยเท่ากับ 2,176.16 บาทต่อการเดินทาง 1 รอบการเดินทาง

พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย

พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยรวม

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่สนใจมากที่สุดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางไปเยือน คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ร้อยละ 64.79) แหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนสถาน (ร้อยละ 16.34) ในขณะที่แหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี เป็นแหล่งที่ได้รับความนิยมสูงกว่าแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าไม่มากนัก คือ ร้อยละ 9.51 และ 8.34 ตามลำดับ

- สิ่งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวนั้นส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ใกล้ตัว ได้แก่ การบอกเล่าปากต่อปาก (ร้อยละ 49.96) และโฆษณา/รายการในโทรทัศน์ (ร้อยละ 20.21)

- บุคคลที่มีอิทธิพลสูงสุดคือ ครอบครัว/ญาติ (ร้อยละ 43.20) รองลงมาคือ ตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 30.31) และเพื่อน/คู่รัก (ร้อยละ 25.25) ตามลำดับ

- ช่วงเดือนที่เป็นที่นิยมอยู่ในระดับสูงอยู่ในเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม-มกราคม นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมเดินทางอยู่ในภายในพื้นที่ (ภาค) เดียวกับภูมิลำเนา ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า พื้นที่ที่เป็นที่นิยมเดินทางไปเยือน ได้แก่ จังหวัดที่อยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

- โดยส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางเองโดยใช้พาหนะส่วนตัว (เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ส่วนตัว) (ร้อยละ 44.84) และเดินทางเองโดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว (เช่น รถโดยสารประจำทาง เครื่องบิน เรือโดยสาร) (ร้อยละ 42.46) ตามลำดับ

- ช่วงเวลาที่เหมาะสมมากที่สุดคือ ช่วงงานเทศกาลหรือวันหยุดเทศกาลติดต่อกันหลาย ๆ วัน อาทิ สงกรานต์ ปีใหม่ และวันหยุดราชการต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม มีทั้งผู้ที่นิยมและไม่นิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลด้วยเหตุผลที่ตรงกันข้ามกัน

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งล่าสุด

- วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง มีความหลากหลายคือ ร้อยละ 58.01 มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 20.29 ไปเยี่ยมครอบครัว/เยี่ยมญาติ และร้อยละ 11.36 ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน ตามลำดับ

- กิจกรรมที่กระทำในการท่องเที่ยว

กิจกรรมหลัก หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวกระทำเป็นหลักในการท่องเที่ยวในรอบการเดินทางนั้น ๆ ซึ่งโดยปกติกิจกรรมหลักดังกล่าวก็จะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง คือ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กระทำ ได้แก่ ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร) และทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน คือประมาณร้อยละ 28.71 ร้อยละ 20.24 และร้อยละ 15.13 ตามลำดับ กิจกรรมเชิงนิเวศที่ถูกกระทำมากที่สุด คือ การเที่ยวถ้ำ/น้ำตก เดินป่า และล่องแพ/ล่องแก่ง ตามลำดับ

กิจกรรมรอง หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวกระทำที่นอกเหนือจากกิจกรรมที่กระทำตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง มีผู้ที่ชี้ชัดลงไปว่าตนไม่มีกิจกรรมอื่นใดนอกเหนือไปจากกิจกรรมหลักนั้น ๆ ประมาณร้อยละ 7.61 ในขณะที่การชมทิวทัศน์/นั่งเล่น พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร) และซื้อสินค้า/ของที่ระลึก เป็นกิจกรรมรองลำดับที่ 1 ที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติมากที่สุด กิจกรรมเชิงนิเวศที่ถูกปฏิบัติมากที่สุด คือ ศึกษาธรรมชาติ เที่ยวถ้ำ/น้ำตก และบันทึกภาพ/เสียง ตามลำดับ

- ทั้งนี้ผู้ร่วมเดินทางหรือบุคคลที่ท่องเที่ยวด้วยร้อยละ 52.31 ของนักท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางกับครอบครัว/ญาติ ร้อยละ 29.93 เดินทางเป็นกลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน (เดินทางไปทำงานภาคสนาม) ร้อยละ 10.90 เป็นการเดินทางกับเพื่อน/คูรัก

- ตัวอย่างจังหวัดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมไปเยือนเป็นเป้าหมายหลักในสัดส่วนที่สูง

- นักท่องเที่ยวชาวภาคเหนือ : จังหวัดเพชรบูรณ์ ขอนแก่น และชัยภูมิ
- นักท่องเที่ยวชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดหนองบัวลำภู เชียงใหม่ อุทัยธานี
- นักท่องเที่ยวชาวภาคกลาง : จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ และศรีสะเกษ
- นักท่องเที่ยวชาวภาคตะวันออก : จังหวัดปทุมธานี ตาก และระยอง
- นักท่องเที่ยวชาวภาคใต้ : เชียงใหม่ ร้อยเอ็ด และกำแพงเพชร
- นักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานคร : จังหวัดระยอง ปทุมธานี และเพชรบูรณ์

- นักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางค้างคืน จะนิยมที่จะพักในสถานที่ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย (ฟรี) เสียเป็นส่วนใหญ่

- นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากถึงร้อยละ 74.74 นิยมรับประทานอาหารในร้านอาหารสั่ง ร้านข้าวแกง หรือร้านก๋วยเตี๋ยว ส่วนในระหว่างการเดินทางจากที่พักภูมิลำเนาไปยังจังหวัดจุดหมายปลายทาง ได้แก่ ร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว ร้อยละ 54.09 ร้านอาหารในสถานบริการน้ำมัน (ปั้ม) ร้อยละ 23.52 และนำไปเองไม่ได้ซื้อ (ปรุงสำเร็จรูป) ร้อยละ 17.65 ตามลำดับ
- พาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทางในสัดส่วนที่สูงที่สุด คือ การใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง (ร้อยละ 47.96)
- ประเทศเพื่อนบ้านชายแดนที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนหนึ่งได้ไปเยือน ในสัดส่วนที่สูงที่สุด ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว มาเลเซีย กัมพูชา และจีน ตามลำดับ จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศพม่ามากที่สุด จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศลาวมากที่สุด และจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศมาเลเซียมากที่สุด

เหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542

- ปัญหาเฉพาะบุคคล หมายถึง ปัญหาที่เกิดเนื่องจากตัวของบุคคลนั้นเองที่ไม่สะดวกที่จะเดินทาง ซึ่งพบว่า มีรวมถึงร้อยละ 58.31 เป็นปัญหาที่มีสัดส่วนที่สูงจะอยู่ในกลุ่มของปัญหาทางเศรษฐกิจ ลำดับต่อมาจะเป็นในกลุ่มของมีความต้องการจะไป แต่ไม่มีโอกาส/เวลา หรือมีปัญหาสุขภาพ (ร้อยละ 23.83) ลักษณะนิสัยส่วนตัวที่ไม่ชอบเดินทาง (ร้อยละ 17.62) และมีโอกาสได้ไปเฉพาะในต่างประเทศ (ร้อยละ 0.24) ตามลำดับ
- ปัญหาภายนอก หมายถึง ปัญหาที่เกิดเนื่องจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้บุคคลผู้นั้นไม่สะดวกที่จะเดินทาง ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ที่จะเดินทางไปโดยตรงทั้งสิ้น คือ ช่วงเวลาที่ควรไปยังที่ที่ต้องการกับช่วงเวลาที่ยาวไม่ตรงกัน (ร้อยละ 56.36) ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย (ร้อยละ 34.27) และปัญหาเรื่องยานพาหนะ (ร้อยละ 3.61) ตามลำดับ
- ภูมิภาคที่ผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวนั้นต้องการที่จะไปเยือนมากที่สุดเมื่อมีโอกาส คือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 37.94) ภาคใต้ (ร้อยละ 21.57) และภาคตะวันออก (ร้อยละ 11.57) ตามลำดับ จังหวัดที่เป็นที่ต้องการไปมากที่สุดของแต่ละภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เลย กาญจนบุรี ชลบุรี และภูเก็ต ตามลำดับ

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
3.3-8 ค่าใช้จ่ายหลังการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิภาค	3-10
3.3-9 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามจำนวนเงินที่ออมต่อการเดินทาง 1 รอบ	3-11
3.4-1 ร้อยละของคุณลักษณะของชาวไทย ทั้งที่มีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในรอบปี 2542	3-12
3.5-1 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-15
3.5-2 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร	3-16
3.5-3 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามผู้ตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว/จังหวัดที่จะไป	3-16
3.5-4 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายเดือนที่เดินทาง	3-17
3.5-5 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะพิเศษของช่วงเวลาที่ชอบเดินทาง	3-18
3.5-6 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามวันหยุดตามเทศกาลที่มักมีการท่องเที่ยว หรือเดินทางไปต่างจังหวัด	3-19
3.5-7 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะของการเดินทาง	3-19
3.5-8 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่รับประทานอาหารในแหล่งท่องเที่ยว	3-20
3.5-9 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่รับประทานอาหารระหว่างการเดินทาง (ระหว่างทาง)	3-20
3.5-10 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเรื่องการวางแผนออมทรัพย์สำหรับการท่องเที่ยว จำแนกรายภาค	3-21
3.5-11 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดโดยรวม	3-22
3.5-12 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1	3-2
3.5-13 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2	3-24
3.5-14 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 3	3-25
3.5-15 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4	3-26

สารบัญญัตินำ (ต่อ)

ตาราง	หน้า
3.5-16 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุด อันดับที่ 5	3-27
3.5-17 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง	3-28
3.5-18 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว	3-30
3.5-19 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 1	3-32
3.5-20 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 2	3-33
3.5-21 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 3	3-34
3.5-22 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 4	3-36
3.5-23 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 5	3-37
3.5-24 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามประเภทของผู้ร่วมเดินทาง	3-37
3.5-25 ระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ยต่อการเดินทาง 1 รอบของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายภาคภูมิสำเนา	3-38
3.5-26 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยรายภาคภูมิสำเนา จำแนกตามภาคที่เป็นที่ตั้งของ จังหวัดเป้าหมายหลักที่ต้องการไป	3-39
3.5-27 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยรายภาคภูมิสำเนา จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทาง	3-39
3.5-28 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย (เฉพาะกรุงเทพมหานคร) จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทาง	3-40
3.5-29 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดแหวะระหว่างทาง	3-41
3.5-30 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายจังหวัดที่นักท่องเที่ยวไปเยือนแล้วประทับใจมากที่สุด 10 อันดับ	3-42
3.5-31 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยว ที่นักท่องเที่ยวไปเยือนแล้วประทับใจมากที่สุด 3 อันดับแรก	3-42
3.5-32 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่พักผ่อน	3-43
3.5-33 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทาง	3-44

สารบัญตาราง (ต่อ)

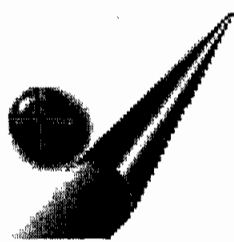
ตาราง		หน้า
3.5-34	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว	3-44
3.5-35	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการของฝาก/สินค้าที่ระลึกที่มักซื้อจากการท่องเที่ยว	3-46
3.5-36	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนการเดินทาง	3-47
3.5-37	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากการเดินทาง	3-47
3.5-38	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้และไม่ได้เข้าไปยังประเทศเพื่อนบ้าน จำแนกตามโอกาสและรายชื่อประเทศเพื่อนบ้านที่ได้เข้าไป	3-48
3.5-39	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้เข้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านชายแดนประเทศต่าง ๆ จำแนกตามจังหวัดผ่านแดน	3-49
3.6-1	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-51
3.6-2	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร	3-51
3.6-3	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป	3-52
3.6-4	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกลักษณะการเดินทางโดยส่วนใหญ่	3-52
3.6-5	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์	3-52
3.6-6	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	3-53
3.6-7	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว	3-53
3.6-8	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	3-55
3.6-9	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามสถานที่พักผ่อน	3-56
3.6-10	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-58
3.6-11	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร	3-58
3.6-12	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป	3-59
3.6-13	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกลักษณะการเดินทางโดยส่วนใหญ่	3-59
3.6-14	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์	3-59
3.6-15	ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	3-60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
3.6-16 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว	3-61
3.6-17 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	3-63
3.6-19 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-65
3.6-20 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร	3-66
3.6-21 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป	3-66
3.6-22 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกลักษณะการเดินทางโดยส่วนใหญ่	3-67
3.6-23 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์	3-67
3.6-24 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	3-68
3.6-25 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว	3-68
3.6-26 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	3-71
3.6-27 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่พักผ่อน	3-71
3.6-28 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-73
3.6-29 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร	3-74
3.6-30 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป	3-74
3.6-31 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกลักษณะการเดินทางโดยรวม	3-75
3.6-32 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์	3-75
3.6-33 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามจำนวนเงินที่ออมทรัพย์	3-76
3.6-34 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง	3-76
3.6-35 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว	3-77
3.6-36 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่พักผ่อน	3-80
3.6-37 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง	3-81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
3.6-38 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด	3-84
3.6-39 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนการออมทรัพย์	3-86
3.6-40 ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง	3-87
3.7-1 ร้อยละของผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542 จำแนกตามปัญหาเฉพาะบุคคล	3-90
3.7-2 ร้อยละของผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542 จำแนกตามเหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยว : ปัญหาภายนอก	3-91
3.7-3 ร้อยละของความคาดหวังของผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542 ต้องการจะเดินทางไปท่องเที่ยวมากที่สุดหากมีโอกาส จำแนกรายภาค และรายจังหวัดที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด 3 อันดับ/ภาค	3-92

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การท่องเที่ยวของไทยในทศวรรษที่ผ่านมา มีแนวโน้มที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ มีอัตราการขยายตัวที่ลดลง จนทำให้การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวจากการศึกษาต่างๆ เกินความเป็นจริงตั้งแต่ราวปี 2536 เป็นต้นมา การเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Development) มีความผันผวน อย่างไม่รู้ทิศทาง ในปัจจุบันการท่องเที่ยวของไทยกลับมีขยายตัวมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน และสามารถส่งผลกระทบต่อทางบวกกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้การพัฒนาดังกล่าวเป็นไปอย่างยั่งยืน ควรตระหนักถึงพื้นฐานของโครงสร้างด้านการท่องเที่ยวที่จะนำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นสำคัญ

นโยบายการท่องเที่ยวจากรัฐบาลและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก คือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยพยายามส่งเสริมให้เกิดการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการรณรงค์ให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากยิ่งขึ้นภายใต้โครงการ "ไทยเที่ยวไทย" โดยกระตุ้นให้เกิดกระแสนิยมเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ และลดการเดินทางท่องเที่ยวไปยังต่างประเทศ รวมทั้งกระแสการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับการตอบสนองจากนักท่องเที่ยวไทย ทำให้เห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์การท่องเที่ยวของชาวไทย

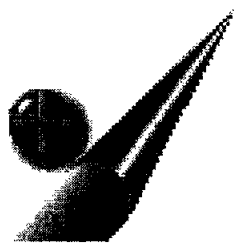
ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้นโยบายส่งเสริมชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศสัมฤทธิ์ผล การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงกำหนดให้มีการศึกษารวบรวมข้อมูลสถิติต่าง ๆ อันเป็นตัวบ่งชี้ให้ทราบสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยปี 2542 ขึ้น เพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ตลอดจนการเตรียมการเพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อทราบจำนวนและลักษณะโครงสร้างของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ
- (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทย
- (3) เพื่อทราบลักษณะการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในประเทศ

1.3 ขอบเขตการศึกษา

- (1) ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542
- (2) ประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางท่องเที่ยวไปตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในประเทศไทยปี 2542
- (3) ประมาณการค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทย จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่าย 7 หมวด คือ ค่าที่พัก ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ค่าบริการท่องเที่ยว ค่าพาหนะในพื้นที่ ค่าซื้อของที่ระลึก ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
- (4) ประมาณการกระจายของรายได้ที่เป็นเงินตราจากการท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยปี 2542
- (5) พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ตามคุณลักษณะของนักท่องเที่ยว อาทิ
 - วัตถุประสงค์และแรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยว
 - ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว จำนวนจังหวัดที่ท่องเที่ยวในแต่ละครั้งของการเดินทาง และลักษณะการพักผ่อนและจำนวนวันพักในแต่ละจังหวัด
 - ลักษณะรูปแบบในการเดินทางท่องเที่ยว ประเภทพาหนะที่ใช้เดินทาง
 - ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวในรอบปี
 - ประเภทของกิจกรรมที่เข้าร่วม
 - ประเภทของสินค้าที่ระลึกที่ซื้อ ทั้งในรูปของมูลค่าและปริมาณ
 - พื้นที่และประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมในการเดินทาง (ทั้งที่ได้เดินทางไปเยือนและตั้งใจจะไปเยือน)
 - ฤดูกาลท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว
 - สาเหตุที่ไม่เดินทางท่องเที่ยว
 - การรับข่าวสารการท่องเที่ยว
- (6) ลักษณะโครงสร้างของนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวชาวไทย อาทิ เพศ อายุ ถิ่นที่อยู่อาศัย อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส
- (7) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเรื่องจำนวนนักท่องเที่ยว ลักษณะโครงสร้าง และพฤติกรรมการท่องเที่ยว

บทที่ 2
วิธีการศึกษา

บทที่ 2

วิธีการศึกษา

2.1 แนวคิดในการออกแบบแผนการศึกษา

เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์และขอบเขตในการศึกษา บริษัทฯ จึงมองภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทยซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการศึกษา คือ ประชาชนชาวไทยที่มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มประชากรของการศึกษา บริษัทฯ วางแผนการศึกษาในลักษณะที่กำหนดขอบเขตและจำนวนตัวอย่างในการสำรวจ โดยการสุ่มตัวอย่างได้แน่นอนในเชิงพื้นที่การปกครอง (จังหวัด-ภาค) และจะทำการนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวมจำแนกตามรายภาค และระดับประเทศซึ่งสมควรที่จะให้ผลการศึกษาที่เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งเป็นการศึกษา-สำรวจที่แตกต่างไปจากการสำรวจสถิตินักท่องเที่ยวรายปีที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ณ จุดท่องเที่ยว หรือตามจุดเดินทางเข้า-ออกต่าง ๆ

คุ่มรวมในการศึกษา คือ ประชาชนชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปที่มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศไทยตามที่ปรากฏในทะเบียนบ้านทั้ง 76 จังหวัดในประเทศไทยในปี 2542 ซึ่งข้อมูลจากสำนักบริหารการทะเบียนกระทรวงมหาดไทย ระบุว่ามีความจำนวนประมาณ 48,227,064 คน

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระเบียบวิธีการสำรวจด้วยตัวอย่างใช้วิธีการสัมภาษณ์ (Interview) บุคคลตัวอย่าง (เรียก หน่วยตัวอย่าง) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามออกแบบตามหัวข้อการพิจารณาตามข้อกำหนดการศึกษา สรุปประเด็นในการศึกษาที่นำมาสร้างแบบสอบถามประกอบด้วย 6 ประการหลัก ได้แก่

- 1) คุณลักษณะของนักท่องเที่ยว : เพศ อายุ อาชีพหลัก สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้
- 2) แบบแผนในการเดินทาง : วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง กิจกรรมที่กระทำในการท่องเที่ยว ลักษณะและรูปแบบการเดินทาง ผู้ร่วมเดินทาง พาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทางและเข้าแหล่งท่องเที่ยว
- 3) แบบแผนในการพักผ่อน : สถานที่พักผ่อน จำนวนวันที่เดินทางท่องเที่ยวในการเดินทาง 1 ครั้ง

4) แบบแผนในการใช้จ่ายเงิน : การออมเพื่อการท่องเที่ยว รายจ่ายที่เกิดขึ้นก่อน-หลังและในระหว่างการท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึก/ของฝากที่ซื้อ สถานที่รับประทานอาหารภายในแหล่งท่องเที่ยวและระหว่างการเดินทาง ค่าบำรุงรักษายานพาหนะ (ถ้ามี)

5) เหตุจูงใจและความสนใจในการเดินทาง : แหล่งข้อมูลข่าวสาร ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ ช่วงเวลาและลักษณะพิเศษของช่วงเวลาที่ชอบเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยวที่ได้เดินทางไป สถานที่ที่เป็นที่นิยมและประทับใจ

6) ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว (ที่ประสบมากที่สุด)

กรณีที่หน่วยตัวอย่างเป็นผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเลยตลอดปี 2542 จะมีคำถามส่วนหนึ่งสอบถามถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยว และสถานที่หรือจังหวัดที่หน่วยตัวอย่างเหล่านั้นตั้งใจจะเดินทางไปหากมีโอกาส

คาบเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 1 เดือน โดยดำเนินการในเดือนมกราคม 2543

นอกจากนั้น ยังได้กระทำการทดสอบการใช้งานแบบสอบถาม (Pretest) ทำการแก้ไขปรับปรุงคำถามการใช้ภาษา ตลอดจนแผนการปฏิบัติงานของคณะทำงานภาคสนามในพื้นที่กรุงเทพมหานครในเขตตัวอย่างในการศึกษาเขตละ 1 แขวง รวมทั้งสิ้น 3 แขวง รวมทั้งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งพื้นที่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล

2.3 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบ Stratified three-stage Sampling โดยจำแนกประชากรตามกลุ่มตามเขตการปกครองออกเป็น 5 ภาค และแยกกรุงเทพมหานครออกจากภาคกลางเป็นพื้นที่พิเศษอีก 1 พื้นที่ รวมเป็น 6 กลุ่มหลัก คือ (1) ภาคเหนือ (2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) ภาคกลาง (4) ภาคตะวันออก (5) ภาคใต้ และ (6) กรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างแสดงได้ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเลือกจังหวัดตัวอย่างตามรายภาค

ใช้วิธีการคัดเลือกจังหวัดตัวแทนของแต่ละภาคแบบเจาะจง โดยให้น้ำหนักความสำคัญเชิงเศรษฐศาสตร์ พิจารณาจากรายได้ต่อหัว (บาท/ปี) รายจังหวัด (per capita GPP) 75 จังหวัด (แยกกรุงเทพมหานครไว้ต่างหาก) ด้วยแนวความคิดในเรื่องอำนาจในการซื้อของประชาชนในแต่ละพื้นที่ว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อหัวสูงกว่าสมควรที่จะมีอำนาจในการซื้อในด้านต่าง ๆ สูงกว่าประชาชนที่มีรายได้ต่อหัวต่ำ ซึ่งก็จะไม่เว้นแม้แต่อำนาจในการซื้อบริการด้านการท่องเที่ยว นอกจากนั้น ยังได้คำนึงถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่โดดเด่นประกอบด้วยซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ ได้จังหวัดตัวอย่างซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดทั้งหมดรวม 14 จังหวัด ได้แก่

- (1) ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ พิษณุโลก และลำพูน
- (2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดร้อยเอ็ด อ่างนาจเจริญ และนครราชสีมา
- (3) ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และปทุมธานี
- (4) ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี และชลบุรี
- (5) ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดระนอง ภูเก็ต และสงขลา

สำหรับกรุงเทพมหานครได้ใช้เกณฑ์จำนวนประชากร (คน) ในแต่ละพื้นที่การปกครอง (เขต) เป็นหลักในการพิจารณาเลือกเขตตัวอย่างจากทั้งหมด 50 เขต เขตตัวอย่างที่ได้รับคัดเลือก ได้แก่ เขตพญาไท เขตหลักสี่ และเขตธนบุรี

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดชุมรุมอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่าง

จำแนกพื้นที่การปกครองออกใน 2 ระดับ คือ พื้นที่ในเขตเทศบาลและพื้นที่นอกเขตเทศบาล ทำการสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Sampling) เพื่อทำการเลือกพื้นที่ตัวอย่างหรือที่เรียกว่า การกำหนดชุมรุมอาคารตัวอย่าง และการกำหนดหมู่บ้านตัวอย่าง ตามลำดับ เพื่อเป็นกรอบในการสุ่มครัวเรือนเพื่อเป็นครัวเรือนตัวอย่าง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานสถิติแห่งชาติ โดยผ่านการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อกำหนดชุมรุมอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่าง และแผนที่ที่ตั้งของพื้นที่ในเขตเทศบาล จำนวนหน่วยตัวอย่างในแต่ละพื้นที่แสดงดังตารางที่ 2.3-1

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกครัวเรือนตัวอย่าง/หน่วยตัวอย่าง

ทำการสุ่มเลือกครัวเรือนตัวอย่าง ซึ่งได้จากการนับจุดในแต่ละชุมรุมอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่างจากขั้นตอนที่ 2 โดยให้กระจายอยู่อย่างสุ่มด้วยวิธีการสุ่ม (Random) เพื่อทำการสัมภาษณ์บุคคลผู้แทนในครัวเรือนตัวอย่าง ครัวเรือนละ 1 คน (นับเป็น 1 หน่วยตัวอย่าง)

ตาราง 2.3-1
พื้นที่ตัวอย่างในการศึกษา

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	เลขกำกับชุมชน (ED)	ชุมชนที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนตัวอย่าง (หน่วย)	จำนวนตัวอย่างที่เก็บได้จริง (หน่วย)	
1 ภาคเหนือ	1.1 เพชรบูรณ์	1 เมืองเพชรบูรณ์	003	02			68	74	
		2 หล่มสัก	003	01			68	74	
		3 หล่มสัก	011	02			68	73	
		4 เมืองเพชรบูรณ์	ป่าเลา			10	ลำสือ, ป่าเลา	68	74
		5 หล่มสัก	ฝายนาแซง			4	บึงกลาง	68	74
		6 หล่มเก่า	นาซำ			7	นาหนอง	67	73
	รวม						407	442	
	1.2 พิษณุโลก	1 เมืองพิษณุโลก	007	02			68	74	
		2 เมืองพิษณุโลก	048	01			68	74	
		3 เมืองพิษณุโลก	068	01			68	73	
		4 เมืองพิษณุโลก	ดงทอง			9	ร้อยยี่งิ้ว	68	74
		5 พรหมพิราม	ดงประคำ			2	คลองคอก	68	74
		6 รังทอง	บ้านกลาง			6	แก่งคันนา, รำหวาย	67	73
	รวม						407	442	
	1.3 ลพบุรี	1 เมืองลพบุรี	001	01			68	74	
		2 เมืองลพบุรี	008	01			68	74	
		3 เมืองลพบุรี	012	01			68	73	
		4 เมืองลพบุรี	ศรีบัวบาน			4	หัวแร้ง	68	74
		5 ป่าราง	ป่าราง			1	ป่าราง	68	74
		6 แม่ท่า	ทบสามห้า			3	ศาลาแม่ท่า	67	73
	รวม						407	442	
2 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2.1 ร้อยเอ็ด	1 เมืองร้อยเอ็ด	004	02			68	73	
		2 เมืองร้อยเอ็ด	013	02			68	73	
		3 เมืองร้อยเอ็ด	032	01			68	73	
		4 เสดภูมิ	นาเมือง			10	โนนสะอาด	68	73
		5 กิ่งอำเภอเชียงขวัญ	บ้านเมือง			1	เชียงน้อย	68	73
		6 เมืองสรวง	คูเมือง			8	ป่าดวน	67	73
	รวม						407	438	
	2.2 อ่างทอง	1 เมืองอ่างทอง	002	01			46	49	
		2 เมืองอ่างทอง	007	02			46	48	
		3 เมืองอ่างทอง	013	01			46	48	
		4 เมืองอ่างทอง	นาจิก			8	เขือก, โนนสมบูรณ์	46	48
		5 หัวตะพาน	เคิ่งใหญ่			1	เคิ่งใหญ่	46	48
		6 ชานุมาน	โคกสาร			7	โคกนากกระเด็น	46	48
	รวม						272	289	
	2.3 นครราชสีมา	1 เมืองนครราชสีมา	017	02			91	94	
		2 เมืองนครราชสีมา	โพธิ์กลาง	006	02			91	94
		3 ปากช่อง	ปากช่อง	001	02			90	94
		4 ปากช่อง	กลางดง			11	กลางดง	90	94
		5 สูงเนิน	เสมา			3	คลองขวาง	90	94
		6 โนนสูง	หลุมข้าว			1	หลุมข้าว	90	94
	รวม						542	564	

ตาราง 2.3-1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	เลขที่กำนันชุมชน (ED)	ชุมชนที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนตัวอย่าง (หน่วย)	จำนวนตัวอย่างที่เก็บ ได้จริง (หน่วย)	
3 ภาคกลาง	3.1 สุพรรณบุรี	1 เมืองสุพรรณบุรี	ทำพี่เลี้ยง	006	02		68	73	
		2 เมืองสุพรรณบุรี	ทำพี่เลี้ยง	014	02		68	73	
		3 เมืองสุพรรณบุรี	ทำระหัด	004	01		68	73	
		4 เมืองสุพรรณบุรี	พิหารแดง			4	หัวบ้านน้อย, โปธิ์พระ, ต้าปะรำ	68	73
		5 บางปลาม้า	จระเข้ใหญ่			5	จระเข้ใหญ่	68	72
		6 ศรีประจันต์	วังหว่า			4	ดงพี่เหล็ก	67	72
	รวม						407	436	
3.2 ประจวบคีรีขันธ์	1 เมืองประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์	017	01			68	73	
	2 หัวหิน	หัวหิน	023	02			68	73	
	3 หัวหิน	หนองแก	015	01			68	73	
	4 บ้านบุรี	หนองตามแต้ม			1	หนองตาแต้ม, หนองโกร	68	73	
	5 หัวหิน	บึงนคร			7	วังลาทราย	68	72	
	6 กุยบุรี	หาดขาม			3	หาดขาม	67	72	
รวม						407	436		
3.3 ปทุมธานี	1 คลองหลวง	คลองหนึ่ง	086	01			68	73	
	2 คลองหลวง	คลองหนึ่ง	086	01			68	73	
	3 ลำลูกกา	คูคด	026	02			68	73	
	4 เมืองปทุมธานี	บางหลวง			6	ในท่านบางโพธิ์	68	72	
	5 คลองหลวง	คลองสี่			16	บึงน้ำขาว	68	72	
	6 ลาดหลุมแก้ว	คูขวาง			3	วัดโบสถ์, คลองบางหลวง	67	72	
รวม						407	435		
4 ภาคตะวันออก	4.1 จันทบุรี	1 เมืองจันทบุรี	ตลาดจันทบุรี	005	02		68	68	
		2 ท่าใหม่	ท่าใหม่	003	01		68	68	
		3 ชลุง	ชลุง	001	01		68	68	
		4 ชลุง	วันยาว			8	คลองตะเคียน	68	68
		5 นายายอาม	วังใหม่			2	วังใหม่	68	68
		6 ท่าใหม่	สี่พญา			8	บ้านสำโรง	67	67
รวม						407	407		
4.2 ชลบุรี	1 เมืองชลบุรี	บ้านโหนด	003	02			91	91	
	2 บางละมุง	หนองปรือ	012	02			91	91	
	3 บางละมุง	หนองปรือ	133	02			90	90	
	4 พนังลิศม	หนองเหียง			3	หนองจอก	91	91	
	5 พนังลิศม	ทุ่งขวาง			7	ทุ่งขวาง	90	90	
	6 ทานทอง	หนองหงษ์			3	กุฎน้ำใส	90	90	
รวม						543	543		
5 ภาคใต้	5.1 ระนอง	1 เมืองระนอง	เขานิเวศน์	001	01		46	47	
		2 เมืองระนอง	เขานิเวศน์	010	01		45	47	
		3 เมืองระนอง	เขานิเวศน์	014	02		45	47	
		4 กระบุรี	จ.ป.ร.			1	หินซอ, หินวีว	46	47
		5 กระบุรี	มะมุ			5	คลองวัน	45	47
		6 กระเปอร์	กะเปอร์			10	คอกช้าง	45	47
รวม						272	282		

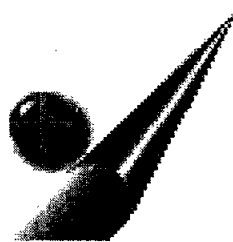
ตาราง 2.3-1 (ต่อ)

จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	เลขกำกับชุมชน (ED)	ชุมชนที่	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนตัวอย่าง (หน่วย)	จำนวนตัวอย่างที่เก็บได้จริง (หน่วย)	
5 ภาคใต้ (ต่อ)	5.2 ภูเก็ต	1 เมืองภูเก็ต	008	01			46	47	
		2 เมืองภูเก็ต	024	01			45	47	
		3 กะทู้	005	02			45	47	
		4 กะทู้				2	กะทู้	46	47
		5 ถลาง				6	ถ้ำปอ	45	47
		6 ถลาง				7	มานึก, ม่าหนึก	45	47
	รวม						272	282	
5.3 สงขลา	1 เมืองสงขลา	บ่อหยาง	056	02			68	72	
	2 หาดใหญ่	หาดใหญ่	040	02			68	72	
	3 หาดใหญ่	บ้านพรุ	010	02			68	72	
	4 เมืองสงขลา	เขาภูช้าง			6	เหล่า	68	72	
	5 สะเตาะ	ปริก			1	ใหม่	68	72	
	6 สิงหนคร	รำแดง			6	หน้าแค	67	72	
รวม						407	432		
6 กรุงเทพมหานคร	6.1 เขตพญาไท	1 สามเสนใน	016	01	-	-	56	58	
		2 สามเสนใน	033	01			55	57	
		3 สามเสนใน	053	02			54	57	
		4 สามเสนใน	075	02			54	57	
		5 สามเสนใน	097	02			54	57	
รวม						272	286		
6.2 เขตหลักสี่		1 ทุ่งสองห้อง	020	02	-	-	56	58	
		2 ทุ่งสองห้อง	045	02			55	57	
		3 ทุ่งสองห้อง	070	02			54	57	
		4 ทุ่งสองห้อง	099	02			54	57	
		5 ตลาดบางเขน	023	02			54	57	
รวม						272	286		
6.3 เขตธนบุรี		1 นิรภัยอุรุ	005	002	-	-	55	57	
		2 บางยี่เรือ	020	02			55	57	
		3 บุคคโล	016	02			54	57	
		4 บุคคโล	046	01			54	57	
		5 ตลาดพลู	007	02			54	57	
รวม						272	285		
รวมกรุงเทพมหานคร						816	857		
รวมทั้งหมด						6,380	6,727		

หมายเหตุ : การแสดงเขตการปกครอง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร)

- (1) อำเภอในลำดับที่ 1-3 เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตเทศบาล
- (2) อำเภอในลำดับที่ 4-6 เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ (ยกเว้น จำนวนตัวอย่าง)

บทที่ 3
ผลการศึกษา

บทที่ 3

ผลการศึกษา

การศึกษาโครงการสำรวจการท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2542 เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในรอบการเดินทางในปี 2542 โดยการใช้ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมจากหน่วยตัวอย่างมาใช้ประมาณการในระดับประชากร

การกล่าวคำว่า “นักท่องเที่ยว” ในรายงานฉบับนี้โดยปกติจะหมายถึง ผู้ที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ยกเว้นเฉพาะในหัวข้อ 3.2.1 (ตาราง 3.2-2) เท่านั้นที่จะมีกล่าวจำแนกถึงผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวใน 2 ลักษณะ คือ นักท่องเที่ยว (ในการศึกษา) ที่มีการพักแรมจะเรียกว่า นักท่องเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยว (ในการศึกษา) ที่ไม่มีการพักแรม จะเรียกว่า นักทัศนาจร

ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

3.1 สภาพทั่วไปของตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการท่องเที่ยวของชาวไทยในพื้นที่ตัวอย่างทั้งหมด ได้จำนวนหน่วยตัวอย่างรวมทั้งหมด 6,727 ตัวอย่าง โดยเป็นตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาที่มีพื้นที่การปกครองในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 56.48 และร้อยละ 43.52 ตามลำดับ จากที่วางแผนไว้เมื่อเริ่มทำการศึกษจำนวน 6,380 ตัวอย่าง (ตารางที่ 3.1-1)

ตารางที่ 3.1-1

จำนวนตัวอย่างที่กำหนด และจำนวนตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง จำแนกรายภาค

หน่วย : คน

ภาค	จำนวนตัวอย่างที่กำหนด			จำนวนตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้จริง		
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ภาคเหนือ	612	609	1,221	723	603	1,326
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	612	609	1,221	729	562	1,291
ภาคกลาง	612	609	1,221	657	650	1,307
ภาคตะวันออก	476	474	950	476	474	950
ภาคใต้	476	475	951	435	561	996
กรุงเทพมหานคร	816	-	816	857	-	857
รวม	3,604	2,777	6,380	3,795	2,932	6,727

จากการพิจารณาคูณลักษณะเบื้องต้นของหน่วยตัวอย่าง (ตาราง 3.1-2) หน่วยตัวอย่างทั้งชาย-หญิง ร้อยละ 57.08 มีการท่องเที่ยวภายในประเทศในปี 2542 ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงาน มีอายุอยู่ในช่วง 15-39 ปี ระดับการศึกษาที่พบมากที่สุด คือ ประถมศึกษา (ร้อยละ 37.59) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 19.79) และมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 15.74) ตามลำดับ อาชีพหลักที่พบมากที่สุด คือ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 21.84 และเกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม ร้อยละ 21.20 ในขณะที่ผู้เกษียณอายุ และลูกจ้างชั่วคราว เป็นกลุ่มอาชีพที่พบน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.76 และร้อยละ 0.24 ตามลำดับ นอกจากนี้ ในส่วนของรายได้ต่อคนต่อเดือน หน่วยตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 49.77 มีรายได้อยู่ในระดับต่ำกว่า 5,000 บาท ในขณะที่อีกร้อยละ 20.51 มีรายได้อยู่ในระดับ 5,000-9,999 บาท และมีหน่วยตัวอย่างที่มีรายได้สูง 50,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 0.30 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยเฉลี่ยแล้วหน่วยตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 5,199.56 บาท/คน/เดือน

ตาราง 3.1-2

ร้อยละของคุณลักษณะของหน่วยตัวอย่าง

รายการ	ร้อยละ
การท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542	
ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ ($n_1 = 2,887$)	42.92
มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ ($n_2 = 3,840$)	57.08
รวม ($n = 6,727$)	
เพศ	
ชาย	43.82
หญิง	56.18
อายุ	
15 - 19 ปี	12.28
20 - 24 ปี	16.14
25 - 29 ปี	15.10
30 - 34 ปี	11.80
35 - 39 ปี	10.09
40 - 44 ปี	9.25
45 - 49 ปี	7.88
50 - 54 ปี	6.53
55 - 59 ปี	3.73
60 ปี ขึ้นไป	7.19

ตาราง 3.1-2 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ศาสนา	
พุทธ	97.07
คริสต์	1.65
อิสลาม	1.28
อื่น ๆ	-
สถานภาพสมรส	
โสด	40.43
สมรส	55.61
หย่า/แยกกันอยู่/ม้าย	3.95
ระดับการศึกษา	
ไม่ได้รับการศึกษา	2.41
ประถมศึกษา	37.59
มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	15.74
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	19.79
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	12.17
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	11.82
สูงกว่าปริญญาตรี	0.48
อาชีพหลัก	
นักเรียน/นักศึกษา	16.22
ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	19.06
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	21.84
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	7.80
เกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม	21.20
แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	8.43
เกษียณอายุ	0.76
ตกงาน/กำลังหางานอยู่	2.10
รับจ้างทั่วไป	2.36
ลูกจ้างชั่วคราว	0.24

ตาราง 3.1-2 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน	
ไม่มีรายได้	16.72
ต่ำกว่า 5,000 บาท	49.77
5,000 – 9,999 บาท	20.51
10,000 – 29,999 บาท	11.71
30,000 – 49,999 บาท	0.98
50,000 บาท ขึ้นไป	0.30
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,199.56 บาท	
เขตการปกครอง	
ในเขตเทศบาล	56.41
นอกเขตเทศบาล	43.59

3.2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542

3.2.1 การประมาณจำนวนนักท่องเที่ยว

จากการประมาณการพบว่า ในปี 2542 ประชาชนชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด 48,227,064 คน หรือประมาณ 48 ล้านคนเศษนั้น เป็นผู้ที่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศประมาณ 24,931,513 คน ในขณะที่มีผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศเลยตลอดปีมีจำนวนประมาณ 23,042,741 คน หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.70 และร้อยละ 48.30 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.2-1) โดยจำแนกนักท่องเที่ยวที่ปฏิบัติตนในขอบข่ายของนักท่องเที่ยว (มีการพักแรม) มีจำนวนประมาณ 16,487,350 คน ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่ปฏิบัติตนในขอบข่ายของนักท่องเที่ยว (ไม่พักแรม) มีจำนวนประมาณ 8,444,163 คน (ตาราง 3.2-2)

นอกจากนั้น ในกรณีที่พิจารณาถึงกิจกรรมหลักที่นักท่องเที่ยวชาวไทยกระทำใน 2 ลักษณะคือ กิจกรรมทั่วไป และกิจกรรมเชิงนิเวศและเชิงผจญภัย พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 20.62 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด หรือประมาณ 5,141,162 คน มีกิจกรรมหลักในการท่องเที่ยวในเชิงนิเวศและเชิงผจญภัย (ตาราง 3.2-3)

และเมื่อพิจารณารายครั้งของการเดินทางดังตาราง 3.2-4 พบว่า มีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542 เกิดขึ้นทั้งหมด 38,737,308 คน-ครั้ง ภาคที่มีความถี่ในการเดินทางรวมสูงที่สุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยประชาชนในพื้นที่นอกเขตเทศบาลของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ มีความถี่ในการท่องเที่ยวสูงมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 11,388,583.77 คน-ครั้ง 8,158,738.81 คน-ครั้ง และ 5,436,323.23 คน-ครั้ง ตามลำดับ

ตาราง 3.2-1

จำนวนประชาชนผู้ที่มีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542 จำแนกรายภาคและเขตการปกครอง

หน่วย : คน

ภาค	เที่ยว			ไม่เที่ยว			รวม ทั้งหมด
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	
ภาคเหนือ	344,421	1,513,885	1,858,306	341,779	6,499,195	6,840,974	8,699,280
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	590,963	8,126,592	8,717,555	392,981	8,490,775	8,883,756	17,601,311
ภาคกลาง	824,658	5,080,684	5,905,342	360,493	1,803,644	2,164,137	8,069,479
ภาคตะวันออก	164,830	1,722,742	1,887,572	120,955	1,208,692	1,329,647	3,217,219
ภาคใต้	344,420	3,255,434	3,599,854	451,804	2,040,434	2,492,238	6,092,092
กรุงเทพมหานคร	2,962,884	0	2,962,884	1,584,799	0	1,584,799	4,547,683
รวม	5,232,177	19,699,336	24,931,513	3,252,810	20,042,741	23,295,551	48,227,064

ตาราง 3.2-2

จำนวนนักท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยว ที่ท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542 จำแนกรายภาคและเขตการปกครอง

หน่วย : คน

ภาค	จำนวนคนเที่ยวแบบไม่พักแรม (นักท่องเที่ยว)			จำนวนคนเที่ยวแบบพักแรม (นักท่องเที่ยว)		
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ภาคเหนือ	111,451	721,736	833,186	232,970	792,149	1,025,119
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	175,489	2,921,654	3,097,143	415,474	5,204,938	5,620,412
ภาคกลาง	438,642	2,358,444	2,797,086	386,016	2,722,240	3,108,256
ภาคตะวันออก	54,094	697,764	751,858	110,736	1,024,978	1,135,713
ภาคใต้	57,755	260,495	318,250	286,666	2,994,939	3,281,605
กรุงเทพมหานคร	646,640	0	646,640	2,316,244	0	2,316,244
รวม	1,484,071	6,960,092	8,444,163	3,748,105	12,739,244	16,487,350

ตาราง 3.2-3

จำนวนนักท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมหลักทั่วไป และกิจกรรมหลักเชิงนิเวศและเชิงผจญภัย จำแนกรายภาค

หน่วย : คน

	แบบทั่วไป	เชิงนิเวศและเชิงผจญภัย	รวม
ภาคเหนือ	1,545,929	312,377	1,858,306
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7,075,994	1,641,561	8,717,555
ภาคกลาง	4,700,475	1,204,867	5,905,342
ภาคตะวันออก	1,575,504	312,068	1,887,572
ภาคใต้	2,438,396	1,161,458	3,599,854
กรุงเทพมหานคร	2,454,053	508,832	2,962,884
รวม	19,790,351	5,141,162	24,931,513

ตาราง 3.2-4

จำนวนคน-ครั้งการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายภาคภูมิภาคของนักท่องเที่ยว
หน่วย : คน-ครั้ง

ภาค	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ภาคเหนือ	648,606.68	2,874,900.77	3,523,507.45
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	932,238.28	11,388,583.77	12,320,822.06
ภาคกลาง	1,952,726.25	8,158,738.81	10,111,465.06
ภาคตะวันออก	241,594.24	2,111,804.93	2,353,399.17
ภาคใต้	566,015.36	5,436,323.23	6,002,338.58
กรุงเทพมหานคร	4,425,775.41	0.00	4,425,775.41
รวม	8,766,956	29,970,352	38,737,308

3.3 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

การใช้จ่ายในการท่องเที่ยวพิจารณาจากการใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการท่องเที่ยว 3 ส่วน คือ

(1) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในระหว่างการท่องเที่ยว ได้แก่ ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ค่าที่พัก ค่าซื้อของฝาก/ของที่ระลึก ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง (เช่น ค่าห้องคาราโอเกะ ค่าชมภาพยนตร์ เป็นต้น) ค่าเดินทาง/พาหนะ (หมายถึง ค่าโดยสารยานพาหนะ กรณีไม่มีพาหนะส่วนตัว และ/หรือค่าน้ำมัน กรณีใช้พาหนะส่วนตัวจากบ้านไปยังสถานที่เป้าหมาย) ค่าบริการท่องเที่ยว (เช่น ค่าบัตรผ่านประตู ค่ามัคคุเทศก์/ผู้นำทาง เป็นต้น) และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด (หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่นอกเหนือจาก 6 รายการหลักข้างต้น) ค่าใช้จ่ายทั้ง 7 รายการหลักนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวไปเยือน

(2) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนและหลังจากการท่องเที่ยว หมายถึงค่าใช้จ่ายที่นักท่องเที่ยวจะต้องเตรียมตัวของสัมภาระสำหรับการเดินทางไว้ล่วงหน้า เป็นการจับจ่ายอยู่ในพื้นที่ภูมิภาคของตัวนักท่องเที่ยวเอง เม็ดเงินที่เกิดขึ้นก็จะหมุนเวียนอยู่ในพื้นที่ของตน ค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทาง เช่น ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนเดินทางไกล ค่ายาสามัญประจำบ้าน ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น ส่วนค่าใช้จ่ายหลังจากการเดินทาง เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าล้าง-อัดภาพ เป็นต้น

(3) การออมทรัพย์สำหรับเตรียมการท่องเที่ยว จะมีนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งที่มีการวางแผนออมทรัพย์หรือกันเงินไว้ส่วนหนึ่งสำหรับการเดินทางไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเป็นงบประมาณที่มากขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อาทิ ระดับรายได้ และวัตถุประสงค์ของการเดินทาง

3.3.1 การประมาณการค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปี 2542

ในการประมาณค่าใช้จ่ายดังกล่าว จะพิจารณาใน 2 กรณี คือ กรณีที่นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้พักแรม (ไม่ได้ค้างคืน) และกรณีที่นักท่องเที่ยวมีการพักแรม (ค้างคืน) โดยเฉลี่ยแล้วนักท่องเที่ยวที่ไม่ได้พักแรม (ไม่ได้ค้างคืน) จะเสียค่าใช้จ่ายรวมอยู่ระหว่าง 500-1,000 บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง (หรือ 1 วัน) (ตาราง 3.3-1) ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีการ

แพคเกจ (ค้างคืน) จะมีค่าใช้จ่ายรวมประมาณ 1,000-7,000 บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง (ตาราง 3.3-2) โดยจะพบว่าค่าใช้จ่ายในส่วนของการพัก ค่าอาหาร และค่าเดินทาง เป็นค่าใช้จ่ายที่มีสัดส่วนสูงที่สุด ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อค่าบริการจะมีค่าต่ำที่สุด

ตารางที่ 3.3-1

ค่าใช้จ่าย 7 รายการหลักที่เกิดขึ้นใน 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย สำหรับผู้ที่ไม่ได้แพคเกจ
จำแนกรายภาคภูมิภคณาลำเนาของนักท่องเที่ยว

หน่วย : บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง (1 วัน)

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าที่พัก	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าอาหาร	177.35	146.38	159.54	238.11	226.79	253.36	193.78
ค่าสินค้าและของที่ระลึก	492.00	134.55	139.38	267.79	259.75	214.43	253.32
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง	6.49	8.17	1.45	3.12	16.94	9.43	7.29
ค่าเดินทาง	120.58	164.17	158.11	199.89	169.66	162.46	160.05
ค่าบริการท่องเที่ยว	51.20	5.53	9.39	14.05	5.45	2.62	16.05
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	18.40	62.56	46.79	81.23	291.06	73.81	88.63
ค่าใช้จ่ายรวม	866.03	521.36	514.66	804.19	969.65	716.11	719.11

ตารางที่ 3.3-2

ค่าใช้จ่าย 7 รายการหลักที่เกิดขึ้นใน 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทย 1 คน สำหรับผู้ที่มีการแพคเกจ
จำแนกรายภาคภูมิภคณาลำเนาของนักท่องเที่ยว

หน่วย : บาท/คน/ 1 รอบการเดินทาง

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าที่พัก	1,147.56	679.17	127.38	242.80	819.66	779.24	636.81
ค่าอาหาร	1,979.14	1,306.34	422.04	315.88	771.28	1,237.75	1,040.14
ค่าสินค้าและของที่ระลึก	1,532.84	800.13	328.56	299.55	548.33	1,284.39	808.64
ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง	64.13	82.44	9.77	24.38	16.10	151.97	55.95
ค่าเดินทาง	1,617.74	1,359.72	383.71	375.28	483.46	1,543.54	977.96
ค่าบริการท่องเที่ยว	15.27	44.45	19.41	41.04	37.67	27.79	30.22
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	146.20	315.09	66.91	23.54	114.90	20.49	124.80
ค่าใช้จ่ายรวม	6,502.88	4,934.42	1,357.77	1,322.47	2,791.39	5,045.16	3,740.83

3.3.2 การใช้จ่ายเฉพาะการซื้อของฝาก/ของที่ระลึก

เมื่อพิจารณาเฉพาะรายการของฝาก/ของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้ซื้อติดมือมาจากการท่องเที่ยว นั้น ๆ พบว่า โดยเฉลี่ยนักท่องเที่ยวมีการจับจ่ายซื้อสินค้าหลากหลายประเภท เท่าที่พบในการศึกษาคั้งนี้มีถึง 15 รายการด้วยกันแสดงดังตาราง 3.3-3

ตารางที่ 3.3-3

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับการซื้อของฝาก/ของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 1 รอบการเดินทาง สำหรับผู้ไม่มีการพักแรม
จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
เครื่องเรือน/เครื่องตกแต่ง สถานที่/เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน	99.31	15.48	8.61	32.65	24.45	17.37	34.59
อัญมณี/เครื่องประดับ	11.35	6.01	5.79	31.50	39.89	7.55	15.79
เครื่องแต่งกาย	108.09	28.21	39.65	51.00	18.42	3.36	44.61
สินค้าบริโภค	242.55	58.84	63.04	128.60	57.61	170.05	119.91
เครื่องสำอาง/เครื่องใช้ใน การเสริมสวย	0.00	8.23	3.38	6.75	29.91	2.52	7.92
ของเล่น	24.54	2.43	3.46	6.20	0.06	7.55	7.82
ต้นไม้	4.47	0.33	3.97	0.49	1.53	6.04	2.79
เครื่องใช้ไฟฟ้า	0.00	13.56	1.11	10.39	65.87	0.00	13.98
หนังสือ/ตำรา	1.70	0.20	4.77	0.22	4.66	0.00	2.01
วัตถุมงคล/พระ	0.00	1.27	4.93	0.00	17.34	0.00	3.75

ตารางที่ 3.3-4

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสำหรับการซื้อของฝาก/ของที่ระลึกของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 1 รอบการเดินทาง สำหรับผู้ที่มีการพักแรม
จำแนกรายภาคภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
เครื่องเรือน/เครื่องตกแต่ง สถานที่/เครื่องมือเครื่องใช้ ในครัวเรือน	164.53	72.02	10.74	25.22	80.14	155.64	83.89
อัญมณี/เครื่องประดับ	63.85	46.00	30.90	39.04	124.09	146.21	70.25
เครื่องแต่งกาย	366.80	139.10	85.91	70.91	100.06	115.50	155.07
สินค้าบริโภค	659.76	267.38	148.93	145.16	183.11	760.76	356.51
เครื่องสำอาง/เครื่องใช้ใน การเสริมสวย	124.56	20.13	6.97	7.64	18.08	28.21	37.08
ของเล่น	68.61	12.10	8.62	5.20	24.02	23.77	24.08
ต้นไม้	13.70	4.68	0.86	2.32	7.75	1.19	5.38
เครื่องใช้ไฟฟ้า	63.82	5.88	27.96	3.59	6.99	48.34	26.93
หนังสือ/ตำรา	0.00	0.00	0.00	0.47	0.00	0.00	0.07
วัตถุมงคล/พระ	0.00	4.53	7.67	0.00	3.84	4.75	3.54
ไปสการ์ด	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00	0.01
เทพเพลง	1.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.37
สมุนไพร	5.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.05
ประดับยนต์	0.00	0.00	0.00	0.00	0.19	0.00	0.03

3.3.3 การใช้จ่ายก่อนและหลังการเดินทาง

ค่าใช้จ่ายก่อนและหลังการเดินทางเท่าที่พบรายการในการศึกษา มีค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทาง 16 รายการ และค่าใช้จ่ายหลังการเดินทาง 6 รายการ อย่างไรก็ตาม รายการดังกล่าวเป็นเพียงรายการตัวอย่างสำหรับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาได้ประมวลค่าใช้จ่ายทั้ง 2 ประเภทมานำเสนอดังตาราง 3.3-5 และ 3.3-6

ตาราง 3.3-5

ค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่มีที่พักแรม จำแนกรายภาคภูมิลาเนา

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์	24.31	5.64	5.98	19.75	36.38	4.10	15.69
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง	39.87	2.94	2.64	20.00	25.33	2.46	15.77
ค่ากระเป๋าดำเดินทาง	0.00	0.03	0.08	0.00	0.10	0.00	0.04
ค่ายา (ยาสามัญประจำบ้าน/ยาอื่น ๆ)	0.96	1.16	1.33	0.12	0.00	0.00	0.68
ค่าฟิล์มถ่ายรูป	80.54	20.75	27.84	28.17	27.68	50.08	39.77
ค่าเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย	3.83	0.00	4.32	0.00	0.00	20.49	4.27
ค่าซื้อของฝากญาติ	0.00	0.00	2.58	0.97	0.00	0.00	0.64
ค่าอาหาร/เครื่องดื่มที่เตรียมไป	9.59	0.04	0.11	0.00	0.29	1.64	2.17
ค่าอุปกรณ์ตกปลา/เหยื่อ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่ากล้องถ่ายรูป	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าเติมน้ำมันรถ	0.00	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02
ค่าของแถม	0.00	0.00	0.43	0.00	0.00	0.00	0.08

ตาราง 3.3-6

ค่าใช้จ่ายก่อนการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิลาเนา

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์	554.47	43.75	16.85	17.06	797.12	36.89	245.23
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง	330.50	8.58	39.07	22.93	323.72	36.48	129.81
ค่ากระเป๋าดำเดินทาง	8.01	9.72	8.89	4.55	86.21	5.73	19.25
ค่ายา (ยาสามัญประจำบ้าน/ยาอื่น ๆ)	19.09	5.14	5.45	1.22	39.79	18.81	14.29
ค่าฟิล์มถ่ายรูป	622.74	65.39	43.52	48.91	754.95	271.68	296.95
ค่าเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย	26.25	0.00	7.15	7.38	3.65	110.65	22.61
ค่าซื้อของฝากญาติ	55.25	0.03	7.31	1.54	49.83	2.46	20.15
ค่าอาหาร/เครื่องดื่มที่เตรียมไป	59.41	0.00	0.02	3.38	0.00	49.18	18.58
ค่าอุปกรณ์ตกปลา/เหยื่อ	0.00	0.00	1.55	10.25	0.00	0.00	1.74
ค่ากล้องถ่ายรูป	0.00	0.06	20.66	0.00	0.00	0.00	4.01
ของใช้ส่วนตัว	0.00	0.00	0.00	1.17	18.62	3.48	3.37
หนังสืออ่านเล่น	0.00	0.00	0.79	0.00	0.00	0.00	0.15
เปลี่ยนยางรถ	0.00	0.00	16.36	0.00	0.00	0.00	3.17
ถ่ายรูปสมัครงาน	0.00	0.00	0.00	0.00	11.17	0.00	1.65

ตาราง 3.3-7

ค่าใช้จ่ายหลังการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้ที่ไม่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิลำเนา

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์	0.00	0.00	0.48	5.69	0.00	0.00	0.89
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง	1.97	0.00	2.51	4.05	0.00	0.00	1.44
ค่าซ่อมแซมรถหลังการใช้งาน							
- กรณีปกติ	0.00	0.51	0.57	4.86	0.00	0.00	0.89
- กรณีประสบอุบัติเหตุ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่ารักษาพยาบาล (ตนเอง)	0.00	1.81	0.00	0.16	0.00	0.82	0.48
ค่าล้าง-อัดรูป	120.18	45.86	50.46	50.87	45.94	63.69	64.39
ค่ากรอรูป	0.00	0.00	0.79	0.00	0.00	0.00	0.15

ตาราง 3.3-8

ค่าใช้จ่ายหลังการเดินทางเฉลี่ย 1 รอบการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้ที่มีการพักแรม จำแนกรายภาคภูมิลำเนา

หน่วย : บาท/คน

รายการ	เหนือ	ตะวันออกเฉียงเหนือ	กลาง	ตะวันออก	ใต้	กรุงเทพมหานคร	รวม
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์	111.27	5.85	2.17	0.31	144.18	8.20	45.76
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง	104.25	0.93	0.71	7.75	173.25	2.46	47.74
ค่าซ่อมแซมรถหลังการใช้งาน							
- กรณีปกติ	2.77	0.00	0.14	0.16	3.21	6.56	1.93
- กรณีประสบอุบัติเหตุ	3,497.77	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	686.61
ค่ารักษาพยาบาล (ตนเอง)	2.13	1.86	2.43	0.00	347.85	3.69	53.02
ค่าล้าง-อัดรูป	926.33	115.13	83.34	95.16	1,518.24	399.25	509.52
ค่ากรอรูป	1.16	0.00	0.00	0.00	10.68	0.00	1.80

3.3.4 การออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการออมทรัพย์เพื่อเตรียมการในการเดินทาง/ท่องเที่ยว ในรอบปี 2542 เท่ากับร้อยละ 33.08 เท่านั้น (ผู้ที่ไม่มีการออมทรัพย์เท่ากับร้อยละ 66.92) อย่างไรก็ตาม ในเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มีการออมทรัพย์ดังกล่าวจะมีสัดส่วนของการออมต่อ 1 รอบการเดินทาง (ครั้ง) อยู่ในงบประมาณต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 14.36 ช่วง 1,000-5,000 บาท ร้อยละ 74.42 ช่วง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 8.50 และสูงกว่า 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 2.72 (ตาราง 3.3-9) ซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่มีการออมส่วนใหญ่จะมีงบประมาณในการออมอยู่ในช่วงที่ไม่เกิน 5,000 บาท (ร้อยละ 88.78) จึงได้มีการพิจารณาถึงค่าเฉลี่ยของเงินออมดังกล่าว พบว่า เงินที่นักท่องเที่ยวออมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2,176.16 บาท ต่อการเดินทาง 1 รอบการเดินทาง (ครั้ง) ทั้งนี้มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเงินดังกล่าวเท่ากับ 1,474.59

ตาราง 3.3-9

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว จำแนกตามจำนวนเงินที่ออมต่อการเดินทาง 1 รอบ

รายการ	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1,000 บาท	14.36
1,000 - 5,000 บาท	74.42
5,001 - 10,000 บาท	8.50
10,001 บาท ขึ้นไป	2.72
รวม	100

3.4 สภาพเศรษฐกิจ-สังคมของชาวไทยที่มีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542

เมื่อพิจารณาถึงพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ-สังคมของประชาชนชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป (ตาราง 3.4-1) พบว่า โดยส่วนใหญ่เพศชายและหญิงมีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันมากนัก ในขณะที่เมื่อจัดกลุ่มในระดับช่วงอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุอยู่ในช่วง 15-39 ปี เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนในการท่องเที่ยวสูงกว่าไม่เที่ยว ในทางตรงกันข้าม กลุ่มที่มีอายุในช่วง 40 ปีขึ้นไปจะเป็นกลุ่มที่ไม่มีการท่องเที่ยวสูงกว่า

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาโดยรวมในส่วนของสถานภาพสมรส ประชาชนที่โสดมีสัดส่วนในการท่องเที่ยวสูงกว่าไม่เที่ยว คือ ร้อยละ 60.93 : 39.07 นอกจากนั้นผู้ที่มีการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูงกว่าไม่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะตกอยู่ในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไป ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาและผู้ที่มีการศึกษาประถมศึกษาจะเป็นกลุ่มที่ไม่มีการท่องเที่ยวสูงกว่า ในทำนองเดียวกันเมื่อพิจารณาถึงอาชีพหลักดังนำเสนอในตาราง 3.4-1 มีเพียงอาชีพเกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม แม่น้ำไม่ประกอบอาชีพและรับจ้างทั่วไปเท่านั้นที่มีสัดส่วนผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวสูงกว่าท่องเที่ยว

ในส่วนของรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มที่มีรายได้ตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีการท่องเที่ยวสูงกว่าไม่ท่องเที่ยว นอกนั้นเป็นกลุ่มที่ไม่มีการท่องเที่ยวสูงกว่า

และเมื่อพิจารณาถึงในระดับการปกครองท้องถิ่น ประชาชนที่มีภูมิลำเนาทั้งที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลจะมีผู้ที่มีการท่องเที่ยวสูงกว่าไม่ท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม สัดส่วนดังกล่าวแตกต่างกันไม่มากนักสำหรับในพื้นที่นอกเขตเทศบาล

ตาราง 3.4-1

ร้อยละของคุณลักษณะของชาวไทย ทั้งที่มีและไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวในรอบปี 2542

รายการ	ร้อยละ		
	เที่ยว	ไม่เที่ยว	รวม
เพศ			
ชาย	51.71	48.29	100
หญิง	54.64	45.36	100
ช่วงอายุ			
15 - 19 ปี	52.34	47.66	100
20 - 24 ปี	62.55	37.45	100
25 - 29 ปี	62.77	37.23	100
30 - 34 ปี	61.35	38.65	100
35 - 39 ปี	56.67	43.33	100
40 - 44 ปี	46.51	53.49	100
45 - 49 ปี	49.46	50.54	100
50 - 54 ปี	46.06	53.94	100
55 - 59 ปี	42.60	57.40	100
60 ปี ขึ้นไป	32.68	67.32	100
ศาสนา			
พุทธ	53.35	46.65	100
คริสต์	73.49	26.51	100
อิสลาม	20.41	79.59	100
สถานภาพสมรส			
โสด	60.93	39.07	100
สมรส	48.93	51.07	100
หย่า/แยกกันอยู่/หม้าย	49.75	50.25	100
ระดับการศึกษาสูงสุด			
ไม่ได้รับการศึกษา	18.58	81.42	100
ประถมศึกษา	44.09	55.91	100
มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า	60.27	39.73	100

ตาราง 3.4-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ		
	เทียบ	ไม่เทียบ	รวม
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า	60.08	39.92	100
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	70.26	29.74	100
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	78.69	21.31	100
สูงกว่าปริญญาตรี	77.82	22.18	100
อาชีพหลัก			
นักเรียน/นักศึกษา	56.02	43.98	100
ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	71.34	28.66	100
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	61.17	38.83	100
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	74.45	25.55	100
เกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม	43.14	56.86	100
แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	40.74	59.26	100
เกษียณอายุ	50.86	49.14	100
ตกงาน/กำลังหางานอยู่	42.76	57.24	100
รับจ้างทั่วไป	18.25	81.75	100
ลูกจ้างชั่วคราว	49.59	50.41	100
รายได้ต่อเดือน			
ไม่มีรายได้	43.08	56.92	100
ต่ำกว่า 5,000 บาท	49.35	50.65	100
5,000 - 9,999 บาท	70.49	29.51	100
10,000 - 29,999 บาท	72.28	27.72	100
30,000 - 49,999 บาท	69.81	30.19	100
50,000 บาท ขึ้นไป	72.56	27.44	100
เขตการปกครอง			
ในเขตเทศบาล	62.77	37.23	100
นอกเขตเทศบาล	51.35	48.65	100

3.5 พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในรอบปี 2542

พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในรอบปี 2542 แยกการนำเสนอเป็น 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวไทย (หัวข้อ 3.5.1) และพฤติกรรมการท่องเที่ยว ในการเดินทาง/ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยครั้งล่าสุด ในรอบปี 2542 (หัวข้อ 3.5.2) ดังนี้

3.5.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยรวม

ศึกษาถึงแบบแผนในการเดินทาง (ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ แหล่งข้อมูลข่าวสาร และผู้ตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว) รูปแบบการเดินทาง (ช่วงเวลาที่เหมาะสม เทศกาลที่มักมีการเดินทาง ลักษณะการเดินทาง และสถานที่รับประทานอาหาร) แบบแผนการใช้จ่ายเงินในส่วนของกรวางแผนออมทรัพย์ และปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมีโดยรวม

3.5.1.1 แบบแผนในการเดินทาง

สิ่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเดินทางไปเยี่ยมเยือนหรือไปท่องเที่ยว หรือที่เรียกว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

- 1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความงดงามตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก น้ำพุร้อน เป็นต้น
- 2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและสร้างขึ้นในปัจจุบัน เช่น พระราชวัง ศาสนสถาน ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์อนุสาวรีย์ เป็นต้น
- 3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในรูปแบบของการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคมซึ่งยึดถือปฏิบัติสืบต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมที่มีผลต่อการดึงดูดให้คนไปเยือนหรือไปท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น เช่น สภาพชีวิตชนบท หมู่บ้านชาวเขา ตลาดน้ำ สวนสนุก การแสดงสินค้าพื้นบ้าน การแข่งขันกีฬา งานเทศกาลประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนั้น เพื่อให้เข้ากับสภาพวิถีชีวิตของชาวไทยในปัจจุบันที่มีการผนวกการใช้บริการในแหล่งบันเทิง ศูนย์การค้า หรือห้างสรรพสินค้าเข้าเป็นปัจจัยหนึ่งในการท่องเที่ยวพักผ่อน และใช้จ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น รวมทั้งในปัจจุบันศูนย์การค้ายังได้ผนวกแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เช่น สวนสนุก หรืองานการแสดงสินค้าพื้นบ้านไว้ภายในบริเวณอย่างครบวงจรอีกด้วย ในการศึกษาจึงได้หยิบยกแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าเข้าเป็นอีกหัวข้อหนึ่งในประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่สนใจในที่นี้ด้วย

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่สนใจมากที่สุดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางไปเยือน เรียงลำดับตามความสนใจจากสูง-ต่ำ (ตาราง 3.5-1) คือ แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (ร้อยละ 64.79) แหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนสถาน (ร้อยละ 16.34) ในขณะที่แหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีเป็นแหล่งที่ได้รับความนิยมสูงกว่าแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าไม่มากนัก คือ ร้อยละ 9.51 และ 8.34 ตามลำดับ และมีนักท่องเที่ยวอีกจำนวนหนึ่ง คือ ร้อยละ 1.02 มีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่า 1 ประเภทขึ้นไป หรือคือยังไม่แน่ชัดถึงความสนใจที่มากที่สุด

ตาราง 3.5-1

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	ร้อยละ
แหล่งธรรมชาติ	64.79
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	16.34
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	9.51
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	8.34
อื่น ๆ (สนใจมาก 1 แหล่ง)	1.02
รวม	100

อีกประเด็นหนึ่งในการศึกษาแบบแผนในการเดินทาง คือ การพิจารณาถึงสิ่งจูงใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยใน 2 เรื่อง ได้แก่ แหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับ และผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งพบว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวใช้เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว หรือเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวในส่วนใหญ่จะเป็นสื่อที่ใกล้ตัวทุกคนในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การบอกเล่าปากต่อปาก (ร้อยละ 49.96) และโฆษณา/รายการในโทรทัศน์ (ร้อยละ 20.21) นอกนั้นเป็นสื่อที่มีสัดส่วนที่ไม่สูงมากนักดังข้อมูลในตาราง 3.5-2

ส่วนในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ที่จะไปนั้น บุคคลที่มีอิทธิพลสูงที่สุด คือ ครอบครัว/ญาติ (ร้อยละ 43.20) รองลงมาคือ ตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 30.31) และเพื่อน/คู่รัก (ร้อยละ 25.25) ตามลำดับ นอกจากนั้นยังเป็นที่สังเกตว่าโรงเรียน/สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เป็นผู้กำหนดหรือเลือกสถานที่ที่จะไป (ร้อยละ 0.09) ซึ่งก็จะพบได้กรณีนักท่องเที่ยวยังอยู่ในวัยเรียน (ตาราง 3.5-3)

ตาราง 3.5-2

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร

รายการ	ร้อยละ
การบอกเล่าปากต่อปาก	49.9626
โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	20.2059
โฆษณา/รายการในวิทยุ	8.4609
เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	6.4056
ภาพบทความจากหนังสือพิมพ์	6.2222
วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่นอกเหนือจากของ ททท.)	5.2136
แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว	3.0138
โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คุปองสมนาคุณ	0.3241
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน เป็นผู้แนะนำ	0.1069
อินเทอร์เน็ต	0.0452
ไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว	0.0369
ใบปลิวของบริษัทห้างร้านทั่วไป	0.0023
รวม	100

ตาราง 3.5-3

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามผู้ตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว/จังหวัดที่จะไป

รายการ	ร้อยละ
ครอบครัว/ญาติ	43.20
ตนเอง	30.31
เพื่อน/คู่รัก	25.25
ปรึกษากันหลาย ๆ คน	0.53
ผู้จัดนำเที่ยว/ทัวร์	0.34
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน	0.18
สถานศึกษา/โรงเรียน (พาไป)	0.09
ผู้นำทางศาสนา	0.05
บริษัทที่ทำงาน	0.05
รวม	100

3.5.1.2 รูปแบบการเดินทาง

1) ช่วงเวลาที่เหมาะสม

สิ่งที่อาจบ่งบอกได้ถึงฤดูกาลท่องเที่ยวของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ส่วนใหญ่สามารถดูได้จากผลการศึกษาสารวจสถิติผู้ที่เดินทางมายังแหล่งต่าง ๆ ตามช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยว พิจารณาร่วมกับสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่ไปเยือน รวมถึงการสอบถามถึงเวลาที่สะดวกและที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยวของแต่ละบุคคล

โดยรวมแล้วนักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมเดินทางในสัดส่วนที่แตกต่างกันไปในแต่ละเดือน (ตาราง 3.5-4) ช่วงเดือนที่เป็นที่นิยมอยู่ในระดับสูงอยู่ในเดือนเมษายน และเดือนตุลาคม-มกราคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น มีวันหยุดราชการต่อเนื่องหลายวัน เป็นช่วงเทศกาล/งานประเพณี และ/หรือเป็นช่วงปิดภาคเรียน จึงส่งผลให้มีการเคลื่อนไหวในการเดินทางท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ในขณะที่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม และพฤษภาคม-กันยายน เป็นช่วงเปิดภาคเรียน และ/หรือมีวันหยุดต่อเนื่องน้อยจึงมีการเดินทางที่ค่อนข้างต่ำ

ตาราง 3.5-4

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายเดือนที่เดินทาง

เดือน	ร้อยละ
มกราคม	10.42
กุมภาพันธ์	5.63
มีนาคม	6.43
เมษายน	20.40
พฤษภาคม	5.60
มิถุนายน	3.37
กรกฎาคม	4.40
สิงหาคม	5.01
กันยายน	3.78
ตุลาคม	11.66
พฤศจิกายน	9.18
ธันวาคม	13.51
เดินทางไปบ่อยไม่สามารถระบุเดือนได้แน่นอน	0.61
รวม	100

ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวชาวไทยเห็นว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเดินทางหรือท่องเที่ยวมีหลากหลายซึ่งขึ้นกับปัจจัยแวดล้อมของนักท่องเที่ยวผู้นั้น อาทิ อายุ อาชีพ ภาระการเลี้ยงดูบุตรหลาน ตลอดจนวิถีการดำรงชีวิตและความเชื่อ (ศาสนา) นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 31.73 ไม่ได้วางแผนสำหรับการท่องเที่ยวว่าควรจะเป็นช่วงใด ในขณะที่ร้อยละ 28.16 เห็นควรว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด คือ ช่วงงานเทศกาลหรือวันหยุดเทศกาลติดต่อกันหลาย ๆ วัน และร้อยละ 13.73 เห็นว่าช่วงวันหยุดราชการ/มีวันหยุดราชการติดต่อกันหลาย ๆ วันเหมาะสมที่สุด ในขณะที่มีผู้ที่ไม่นิยมที่จะเดินทางในช่วงเทศกาลร้อยละ 0.03 ซึ่งถึงแม้จะมีสัดส่วนที่ต่ำมาก แต่ก็แสดงให้เห็นถึงแนวคิดในการเดินทางว่า มีทั้งผู้ที่นิยมและไม่นิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลด้วยเหตุผลที่ตรงกันข้ามกัน (ตาราง 3.5-5)

และเมื่อพิจารณาเป็นรายเทศกาล (ตาราง 3.5-6) พบว่า เทศกาลที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นเทศกาลที่เขาเหล่านั้นท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ วันสงกรานต์ วันปีใหม่ และวันหยุดราชการต่าง ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันรัฐธรรมนูญ วันปิยมหาราช เป็นต้น (ร้อยละ 36.06 ร้อยละ 22.81 และร้อยละ 13.93 ตามลำดับ)

ตาราง 3.5-5

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะพิเศษของช่วงเวลาที่ชอบเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
ไม่ได้วางแผนอะไร	31.7322
ช่วงงานเทศกาล/วันหยุดตามเทศกาล	28.1550
ช่วงวันหยุดราชการ/มีวันหยุดราชการติดต่อกันหลาย ๆ วัน	13.7315
เป็นฤดูกาลที่เหมาะสมที่จะท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ที่ต้องการไป	11.6828
ช่วงตนเอง/บุตรหลานปิดเทอม	7.7770
เป็นช่วงที่กลางวันได้สะดวก	5.7996
ช่วงว่างและเป็นช่วงที่เหมาะสมที่จะท่องเที่ยวพอดี	0.2832
เมื่อเก็บเงินได้ตามกำหนด	0.2628
วันว่างทั่วไป	0.2568
ไม่แน่นอน แล้วแต่สะดวก	0.1375
ช่วงที่ไปทำงาน/ดูงาน/ศึกษาเพิ่มเติม	0.0641
แล้วแต่ทางโรงเรียนกำหนด	0.0521
เมื่อนักกลุ่มเพื่อนๆ ได้พร้อมกันมากที่สุด	0.0271
ไม่เป็นช่วงเทศกาล	0.0271
เมื่อมีผู้จัดนำเที่ยว/บริษัททัวร์กำหนด	0.0037
วันพิเศษของบุตรหลาน	0.0037
ช่วงบุตรหลาน/ตนเองปิดเทอม และสามารถกลางวันได้สะดวก	0.0037
รวม	100

ตาราง 3.5-6

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามวันหยุดตามเทศกาลที่มักมีการท่องเที่ยวหรือเดินทางไปต่างจังหวัด

รายการ	ร้อยละ
สงกรานต์	36.04
ปีใหม่	22.81
วันหยุดราชการ เช่น วันเฉลิมฯ วันรัฐธรรมนูญ	13.93
เข้าพรรษา/ออกพรรษา	8.56
ไม่แน่นอนแล้วแต่ว่าง/สะดวก	7.43
ตรุษจีน	5.21
ไปทุกเทศกาล	3.57
ลอยกระทง	0.83
ไปทุกเทศกาล ที่เป็นเทศกาลทางศาสนา/ประเพณี	0.81
ไปทุกเทศกาล แต่ต้องเป็นช่วงที่ว่างจากการเก็บเกี่ยวพืชผลฯ	0.38
ไปเฉพาะวันเทศกาลที่ตรงกับวันเสาร์-อาทิตย์	0.31
จะไปในเทศกาลที่สมาชิกในครอบครัวว่างพร้อม ๆ กัน	0.10
ไปทุกเทศกาล ที่ต้องมีการเดินทางไปทำงานทำธุรกิจด้วย	0.01
รวม	100

2) ลักษณะการเดินทาง

จากการศึกษา (ตาราง 3.5-7) พบว่า นักท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 12.70 ที่เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว หรือมีกลุ่มเดินทางที่จัดขึ้นเพื่อการนั้น ๆ โดยเฉพาะ อาทิ กลุ่มทอดกฐิน-ผ้าป่า แล้วนักท่องเที่ยวชาวไทยผู้นั้นเพียงเข้าร่วมกลุ่มหรือซื้อบริการสำเร็จรูป (Package) ดังกล่าว ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากที่ตอบว่าเดินทางด้วยตนเอง นั้นสามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กลุ่มตามการใช้พาหนะเดินทาง ได้แก่ เดินทางเองโดยใช้พาหนะส่วนตัว (เช่น รถยนต์ส่วนตัว รถจักรยานยนต์ส่วนตัว) และเดินทางเองโดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว (เช่น รถโดยสารประจำทาง เครื่องบิน เรือโดยสาร) ซึ่งพบสัดส่วนทั้ง 2 เท่ากับร้อยละ 44.84 และร้อยละ 42.46 ตามลำดับ

ตาราง 3.5-7

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามลักษณะของการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว	44.84
เดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว	42.46
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์	12.70
รวม	100

3) สถานที่รับประทานอาหารเช้า

ในส่วนของสถานที่รับประทานอาหารเช้า นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนมากถึงร้อยละ 74.74 นิยมรับประทานอาหารเช้าในร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว ร้อยละ 19.85 นิยมนำไปเองจากบ้านหรือซื้อเตรียมไปจากบ้านแล้ว นอกเหนือจากนั้น ได้แก่ รับประทานในภัตตาคาร/คอฟฟี่ชอป/ร้านอาหารในโรงแรม เฟิง/รถเข็น หรือซื้อ/นำของมาประกอบอาหารเอง เป็นต้น แต่ก็มีในสัดส่วนที่ต่ำ (ตาราง 3.5-8) อย่างไรก็ตาม ในระหว่างการเดินทางจากที่พักภูมิลำเนาไปยังจังหวัดจุดหมายปลายทาง พบว่า มีการหยุดพักแวะรับประทานอาหารเช้าด้วย สถานที่ที่เป็นที่นิยมได้แก่ ร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว ร้อยละ 54.09 ร้านอาหารในสถานบริการน้ำมัน (ปั้ม) ร้อยละ 23.52 และนำไปเองไม่ได้ซื้อ (ปรุงสำเร็จรูป) ร้อยละ 17.65 (ตาราง 3.5-9)

ตาราง 3.5-8

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่รับประทานอาหารเช้าในแหล่งท่องเที่ยว

รายการ	ร้อยละ
ร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว	74.74
นำไปเอง ไม่ได้ซื้อ (ปรุงสำเร็จรูป)	19.85
ภัตตาคาร/คอฟฟี่ชอป/ร้านอาหารในโรงแรม	2.17
เฟิง/รถเข็น	1.87
ซื้อ/นำของมาประกอบอาหารเอง	0.49
มีผู้จัดเตรียมให้ทั้งหมด (คณะทัวร์/คณะเดินทาง รถทัวร์โดยสาร)	0.43
วัด/ศาสนสถาน	0.20
ไม่รับประทานอาหารเช้า	0.20
แล้วแต่สถานที่ที่ไป/แล้วแต่สะดวก	0.05
รวม	100

ตาราง 3.5-9

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่รับประทานอาหารเช้าระหว่างการเดินทาง (ระหว่างทาง)

รายการ	ร้อยละ
ร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว	54.09
ร้านอาหารในสถานบริการน้ำมัน (ปั้ม)	23.52
นำไปเอง ไม่ได้ซื้อ (ปรุงสำเร็จ)	17.65
เฟิง/รถเข็น	2.09
ภัตตาคาร/คอฟฟี่ชอป/ร้านอาหารในโรงแรม	1.05
ไม่รับประทานอาหารเช้า	0.94
มีผู้จัดเตรียมให้ทั้งหมด (คณะทัวร์ คณะเดินทาง)	0.36

ตาราง 3.5-9 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
สถานีขนส่งต่าง ๆ	0.12
แล้วแต่สถานที่ที่ไป/แล้วแต่สะดวก	0.08
ซื้อ/นำของมาประกอบอาหารเอง	0.05
วัด/ศาสนสถาน	0.05
รวม	100

3.5.1.3 แบบแผนการใช้จ่ายเงิน

การพิจารณาแบบแผนการใช้จ่ายเงินในที่นี้พิจารณาในประเด็นการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้ง 5 ภาค รวมทั้งกรุงเทพมหานครส่วนน้อยเท่านั้นที่มีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว (ตาราง 3.5-10) คือ มีการออมเพียงร้อยละ 33.08 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศทั้งหมด อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายภูมิลำเนาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่อยู่ในภาคได้มีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่สูงที่สุด คือ ร้อยละ 38.58 ในขณะที่ชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวในสัดส่วนที่ต่ำที่สุด คือ ร้อยละ 26.36

ตาราง 3.5-10

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเรื่องการวางแผนออมทรัพย์สำหรับการท่องเที่ยว จำแนกรายภาค

ภาค	ร้อยละ		
	ไม่มี	มี	รวม
ภาคเหนือ	62.03	37.97	100
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	66.30	33.70	100
ภาคกลาง	70.31	29.69	100
ภาคตะวันออก	73.64	26.36	100
ภาคใต้	61.42	38.58	100
กรุงเทพมหานคร	69.41	30.59	100
รวม	66.92	33.08	100

3.5.1.4 ปัญหาและอุปสรรคในการท่องเที่ยว

สำหรับการสอบถามถึงปัญหาและอุปสรรคที่นักท่องเที่ยวชาวไทยประสบในการท่องเที่ยวในรอบปี 2542 มากที่สุด 5 อันดับแรก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยกว่าครึ่ง (ร้อยละ 55.25) คิดว่าตนเองไม่ประสบปัญหาใด ๆ เลย เมื่อพิจารณาโดยรวม ปัญหาและอุปสรรคที่นักท่องเที่ยวพบทั้งที่เป็นปัญหาอันดับที่ 1 , 2 , 3 , 4 หรือ 5 ก็ตาม พบว่า เป็น

ปัญหาในเรื่องราคาค่าอาหารแพง สุขา/ห้องอาบน้ำ เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ ที่จอดรถ และค่าที่พักมีราคาแพง เป็นปัญหา 5 สิ่งแรกที่นักท่องเที่ยวคิดว่าเป็นปัญหาในการท่องเที่ยว (ตาราง 3.5-11)

ในขณะที่กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ประสบปัญหาคิดว่า (ตาราง 3.5-12 ถึง 3.5-16)

- ปัญหาเรื่องราคาค่าอาหาร เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ และปัญหาเรื่องที่จอดรถ เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวลงคะแนนความคิดเห็นให้เป็นปัญหาใหญ่ที่สุดในการท่องเที่ยว (เป็นปัญหาอันดับที่ 1)
- ปัญหาเรื่องราคาค่าอาหาร สุขา/ห้องน้ำ และค่าที่พัก เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวลงคะแนนความคิดเห็นให้เป็นปัญหาใหญ่ลำดับรองลงมาในการท่องเที่ยว (เป็นปัญหาอันดับที่ 2)
- ปัญหาเรื่องสุขา/ห้องน้ำ ราคาค่าอาหาร และค่าที่พัก เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวลงคะแนนความคิดเห็นให้เป็นปัญหาใหญ่ลำดับที่ 3 ในการท่องเที่ยว (เป็นปัญหาอันดับที่ 3)
- ปัญหาเรื่องสุขา/ห้องน้ำ เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ และป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวลงคะแนนความคิดเห็นให้เป็นปัญหาใหญ่ลำดับที่ 4 ในการท่องเที่ยว (เป็นปัญหาอันดับที่ 4)
- ปัญหาเรื่องค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมในบางสถานที่ท่องเที่ยวสูงเกินไป เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ และป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัญหาที่นักท่องเที่ยวลงคะแนนความคิดเห็นให้เป็นปัญหาใหญ่ลำดับที่ 5 ในการท่องเที่ยว (เป็นปัญหาอันดับที่ 5)

ตาราง 3.5-11

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดโดยรวม

รายการ	ร้อยละ
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	15.99
สุขา/ห้องอาบน้ำ	14.20
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	11.69
ที่จอดรถ	7.41
ค่าที่พักแพง	6.73
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	5.92
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	4.60
ค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	3.87
โทรศัพท์	3.73
สถานที่พักไม่สะอาด/สบาย/หายาก	3.53
อื่น ๆ	22.33
รวม	100

ตาราง 3.5-12

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	55.50
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	10.68
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	10.00
ที่จอดรถ	5.68
สุขา/ห้องอาบน้ำ	5.40
ค่าที่พักแพง	2.65
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	2.44
โทรศัพท์	1.27
บริการข้อมูลข่าวสาร/ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.90
เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน	0.81
ร้านอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	0.71
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	0.70
สถานที่พักไม่สะอาดสบาย/หายาก	0.59
ค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	0.58
การต้อนรับนักท่องเที่ยว/ใจผู้ร้าย	0.49
อัยาศัยของเจ้าของพื้นที่	0.40
สถานบริการน้ำมัน	0.35
ธนาคาร/ตู้ ATM	0.23
บริการนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/ผู้นำทาง	0.22
โทรทัศน์	0.20
ร้านอาหารเฉพาะ เช่น มุสลิม มังสวิรัติ	0.11
สถานบันเทิงกลางคืน	0.05
ไฟฟ้า	0.04
รวม	100

ตาราง 3.5-13

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	58.46
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	10.43
สุขา/ห้องอาบน้ำ	8.27
ค่าที่พักแพง	3.45
ที่จอดรถ	3.38
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	2.74
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	2.66
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	1.77
โทรศัพท์	1.39
ค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	1.29
ร้านอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	1.23
เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน	1.06
สถานที่พักไม่สะอาดสบาย/หายาก	0.89
บริการข้อมูลข่าวสาร/ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	0.61
สถานบริการน้ำมัน	0.59
การต้อนรับนักท่องเที่ยว/ใจผู้ร้าย	0.41
ธนาคาร/ตู้ ATM	0.31
อัยาศัยของเจ้าของพื้นที่	0.30
บริการนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/ผู้นำทาง	0.27
สถานบันเทิงกลางคืน	0.16
โทรศัพท์	0.13
ไฟฟ้า	0.12
ร้านอาหารเฉพาะ เช่น มุสลิม มังสวิรัติ	0.08
รวม	100

ตาราง 3.5-14

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดในอันดับที่ 3

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	63.93
สุขา/ห้องอาบน้ำ	5.65
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	4.73
ค่าที่พักแพง	3.16
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	2.53
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	2.52
โทรศัพท์	2.45
ร้านอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	1.87
ที่จอดรถ	1.87
เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน	1.43
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	1.39
สถานที่พักไม่สะอาดสบาย/หายาก	1.35
บริการข้อมูลข่าวสาร/ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.16
ธนาคาร/ตู้ ATM	1.14
ค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	1.01
สถานบริการน้ำมัน	1.00
อัตราค่าของเจ้าของพื้นที่	0.86
การต้อนรับนักท่องเที่ยว/ใจผู้ร้าย	0.85
บริการนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/ผู้นำทาง	0.34
ร้านอาหารเฉพาะ เช่น มุสลิม มังสวิรัติ	0.31
สถานบันเทิงกลางคืน	0.19
โทรทัศน์	0.16
ไฟฟ้า	0.11
รวม	100

ตาราง 3.5-15

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	69.97
สุขา/ห้องอาบน้ำ	3.98
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	3.51
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	2.09
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	1.92
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	1.87
สถานที่พักไม่สะอาด/สบาย/หายาก	1.80
ค่าบริการผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	1.62
ค่าที่พักแพง	1.61
ที่จอดรถ	1.40
การต้อนรับนักท่องเที่ยว/ใจผู้รัย	1.38
บริการข้อมูลข่าวสาร/ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.35
ร้านอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	1.23
ธนาคาร/ตู้ ATM	1.14
อัตราค่าของเจ้าของพื้นที่	1.07
เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน	1.03
สถานบริการน้ำมัน	0.97
โทรศัพท์	0.90
บริการนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/ผู้นำทาง	0.75
สถานบันเทิงกลางคืน	0.17
ไฟฟ้า	0.11
โทรศัพท์	0.11
ร้านอาหารเฉพาะ เช่น มุสลิม มังสวิรัติ	0.04
รวม	100

ตาราง 3.5-16

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามปัญหาและอุปสรรคที่พบในการท่องเที่ยวมากที่สุด อันดับที่ 5

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	72.09
ค่าบัตรผ่านประตู/ค่าเข้าชมแพงเกินไป	2.46
เส้นทาง/สภาพภูมิประเทศ/ภูมิอากาศ	2.36
ป้ายบอกเส้นทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว	2.35
สุขา/ห้องอาบน้ำ	2.25
บริการข้อมูลข่าวสาร/ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	1.84
สถานที่พักไม่สะอาด/สกปรก/หายาก	1.73
สถานบริการน้ำมัน	1.62
เครื่องหมายจราจรบนท้องถนน	1.44
การต้อนรับนักท่องเที่ยว/ใจผู้ร้าย	1.27
ค่าที่พักแพง	1.24
อภัยคารของเจ้าของพื้นที่	1.22
ร้านอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย	1.14
ราคาค่าอาหาร (ค่าอาหารแพง)	1.08
ค่าพาหนะแพง (รถเช่า, รถรับจ้าง)	1.03
ที่จอดรถ	1.02
ธนาคาร/ตู้ ATM	1.01
ร้านอาหารเฉพาะ เช่น มุสลิม มังสะวิวัตติ	0.79
โทรศัพท์	0.71
บริการนำเที่ยว/มัคคุเทศก์/ผู้นำทาง	0.68
สถานบันเทิงกลางคืน	0.34
ไฟฟ้า	0.20
โทรศัพท์	0.11
รวม	100

3.5.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศครั้งล่าสุดของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ศึกษาถึงแบบแผนในการเดินทาง (วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง และกิจกรรมที่กระทำ) ระยะเวลาและสถานที่เป้าหมาย รูปแบบการเดินทางและพักรวม และแบบแผนการใช้จ่ายเงิน (รายการการใช้จ่ายในการท่องเที่ยว) ประเทศเพื่อนบ้านที่ได้ไปเยือนในการท่องเที่ยวในครั้งล่าสุดของรอบปี 2542 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

3.5.2.1 แบบแผนในการเดินทาง

การพิจารณาถึงแบบแผนในการเดินทาง พิจารณาถึงวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง กิจกรรมหลักและกิจกรรมรองที่กระทำ และผู้ร่วมเดินทาง จากการศึกษาพบว่า วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางภายในประเทศในรอบปี 2542 มีความหลากหลาย นักท่องเที่ยวกว่าครึ่ง คือ ร้อยละ 58.01 มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน รองลงมาคือ การไปเยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน (ร้อยละ 20.29) และร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน (ร้อยละ 11.36) ตามลำดับ ในขณะที่วัตถุประสงค์หลักอื่น ๆ มีสัดส่วนรวมเพียงร้อยละ 10.34 เท่านั้น (ตาราง 3.5-17)

ตาราง 3.5-17

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	58.01
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	20.29
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน	11.36
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	3.06
ทัศนศึกษา	3.04
ประชุม/สัมมนา	1.52
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	0.86
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0.62
สมัครงาน/หางานทำ/สอบ/สมัครสอบ	0.38
ร่วมงานมงคลสมรส/งานศพ/งานรับปริญญาบัตร	0.23
เข้าค่ายนักเรียน/เก็บตุนักกีฬา/เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน/รับน้อง	0.17
พบแพทย์	0.16
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญาบัตร	0.13
ทำธุระส่วนตัว	0.09
ไปแจกของผู้ประสบภัย/งานสังคมสงเคราะห์	0.06
รับ-ส่งบุตรหลานมาเรียนหนังสือ/ส่งเพื่อนไปทำงาน/พาบุตรหลานไปแข่งขันกีฬา	0.03
รวม	100

กิจกรรมที่กระทำในการท่องเที่ยวจะแยกพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ

(1) กิจกรรมหลัก หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวกระทำเป็นหลักในการท่องเที่ยวในรอบการเดินทางนั้น ๆ ซึ่งโดยปกติกิจกรรมหลักดังกล่าวก็จะแปรตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

(2) กิจกรรมรอง หมายถึง สิ่งที่นักท่องเที่ยวกระทำที่นอกเหนือจากกิจกรรมที่กระทำตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ทั้งนี้ได้ศึกษาเปิดถึงกิจกรรมรอง 5 อันดับแรกที่นักท่องเที่ยวได้กระทำ (ถ้ามี) นอกจากนั้นยังได้ศึกษาจำแนกไปถึงกิจกรรมที่กระทำที่เข้าข่ายเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชิงผจญภัยอีกด้วย

จากข้างต้นที่พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางคือ การท่องเที่ยว/พักผ่อน ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงกิจกรรมหลักที่กระทำก็พบว่าสอดคล้องกัน (ตาราง 3.5-18) กล่าวคือ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่กระทำ ได้แก่ ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร) และทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน คือ ปรมาณร้อยละ 28.71 ร้อยละ 20.24 และร้อยละ 15.13 ตามลำดับ

และในส่วนของกิจกรรมหลักที่เป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งรายงานผลการดำเนินการ “การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” จัดไว้ 19 กิจกรรม ผนวกกับข้อเสนอแนะจากที่ประชุมรายงานขั้นกลาง (Interim Report) (ภาคผนวก ก) ใน 4 ประเภทย่อย พบว่า ในที่นี้มีนักท่องเที่ยวที่ปฏิบัติกิจกรรมในเชิงนิเวศอยู่จำนวนหนึ่ง โดยกิจกรรมที่กระทำมากที่สุด คือ การเที่ยวถ้ำ/น้ำตก เดินป่า และล่องแพ/ล่องแก่ง ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่จัดอยู่ในประเภทกิจกรรมในแหล่งธรรมชาติและเชิงผจญภัยทั้งสิ้น (ตาราง 3.5-18)

สำหรับในส่วนของกิจกรรมที่กระทำนอกเหนือจากกิจกรรมหลัก (กิจกรรมรอง) มีผู้ที่ชี้ชัดลงไปว่าตนไม่มีกิจกรรมอื่นใดนอกเหนือไปจากกิจกรรมหลักนั้น ๆ ปรมาณร้อยละ 7.61 (ตาราง 3.5-19) ในขณะที่การชมทิวทัศน์/นั่งเล่น พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร) และซื้อสินค้า/ของที่ระลึก เป็นกิจกรรมรองลำดับที่ 1 ที่นักท่องเที่ยวปฏิบัติมากที่สุด (ร้อยละ 29.51 ร้อยละ 10.46 และร้อยละ 9.52 ตามลำดับ) ส่วนกิจกรรมเชิงนิเวศที่ถูกปฏิบัติมากที่สุด คือ การศึกษาธรรมชาติ การเที่ยวถ้ำ/น้ำตก และการบันทึกภาพ/เสียง ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาโดยรวมในกิจกรรมรองลำดับที่ 2-5 (ตาราง 3.5-20 ถึง 3.5-23) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีปฏิบัติกิจกรรมในการท่องเที่ยวไม่มากประเภทนัก มีนักท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 42.24 ที่มีกิจกรรมรองถึงลำดับที่ 2 ร้อยละ 19.78 มีกิจกรรมรองถึงลำดับที่ 3 ร้อยละ 6.17 ที่มีกิจกรรมรองถึงลำดับที่ 4 และร้อยละ 1.86 ที่มีกิจกรรมรองถึงลำดับที่ 5

ตาราง 3.5-18

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว

รายการ	ร้อยละ
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	28.7077
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	20.2347
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	15.1258
ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	5.4558
ศึกษารวมชาติ*	3.8696
เที่ยวดำน้ำตกล*	3.6843
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย/เข้าค่าย	3.0798
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	2.9332
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	2.4753
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	2.1601
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	1.5888
เดินป่า*	1.2288
ล่องแพ/ล่องแก่ง****	1.2225
ดำน้ำดูปะการัง*	0.9271
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	0.9203
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	0.7502
เล่นน้ำทะเล	0.7128
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.6575
ตั้งแคมป์*	0.5861
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	0.5764
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (เช่น ตลาดนัดจตุจักร)	0.3824
ตกปลา****	0.2939
บันทึกภาพ/เสียง**	0.2484
ร่วมงานบวช	0.1873
ปีน/ไต่เขา****	0.1702
รับยา/พบแพทย์	0.1587
สอบ/สมัครสอบ	0.1526
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.1436
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญา	0.1201
ทำธุระส่วนตัวกับหน่วยงานราชการ (โอนรถ)	0.1199
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว**	0.1177
ร่วมงานศพ/งานทำบุญบ้านใหม่	0.1124
ซื้อจักรยานท่องเที่ยว****	0.1011
สังสรรค์/กินเหล้า	0.0860

ตาราง 3.5-18 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
เยี่ยมญาติป่วย	0.0820
ร่วมงานรับปริญญา	0.0750
ส่งบุตรหลานไปเรียน/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0.0728
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0.0618
ซื้อสินค้ามาขาย	0.0572
พาบุตรหลานไปเล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ (ในสวนสนุก)	0.0500
รับประทานอาหาร Fast Food	0.0449
บวชชี	0.0445
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0.0375
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.0314
พายเรือ/กระดานโต้ลม	0.0211
ปฏิบัติธรรม	0.0206
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0.0206
ชมบั้งไปพญานาค	0.0206
ร่วมแข่งขันแรลลี่	0.0206
สมัครงาน	0.0123
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0.0089
ชมภาพยนตร์	0.0074
แก้บน	0.0070
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.0052
นั่งเรือหางยาวชมทิวทัศน์	0.0037
ชมงานแห่มังกรนครสวรรค์	0.0037
รวม	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.5-19

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 1

รายการ	ร้อยละ
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	29.5096
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	10.4625
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	9.5151
ไม่มีกิจกรรมรอง	7.6075
ศึกษารวมชาติ	6.9636
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	5.5012
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์	5.3771
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	4.4846
บันทึกภาพ/เสียง**	3.2253
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	2.8418
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	1.8073
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	1.7147
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เช่าค่าย/เข้าค่าย	1.7135
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	1.3911
เดินป่า*	1.1617
เล่นน้ำทะเล	1.0414
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.6829
ตกปลา**	0.6514
ดำน้ำดูปะการัง*	0.6364
ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	0.5334
ตั้งแคมป์*	0.4214
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.4302
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จตุจักร)	0.3813
ส่องแพ/ส่องแก่ง****	0.3535
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว**	0.3050
สังสรรค์/กินเหล้า	0.2592
รับประทานอาหาร	0.1998
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0.1851
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	0.1159
ปฏิบัติธรรม	0.1149
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.0920
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0.0723
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	0.0644

ตาราง 3.5-19 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ขี่ม้า/นั่งช้าง****	0.0512
ปีน/ไต่เขา****	0.0465
รับประทานอาหาร Fast Food	0.0259
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0.0206
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0.0206
นั่งรถม้าชมทิวทัศน์	0.0070
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.0037
กระโดดหอ/ชมค่ายทหาร	0.0037
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0.0037
รวม	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.5-20

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 2

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีกิจกรรมรอง ลำดับที่ 2	52.7591
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	9.0033
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	8.5599
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์	4.0413
ศึกษาธรรมชาติ*	3.9596
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	3.7169
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	3.6402
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	2.4552
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	2.4442
บันทึกภาพ/เสียง**	1.6744
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	1.6473
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	1.1577
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.9856
เดินป่า*	0.7118
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.6708
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย/เข้าค่าย	0.6136
ตั้งแคมป์	0.4371

ตาราง 3.5-20 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ตกปลา****	0.3292
เล่นน้ำทะเล	0.2417
ปีนไต้เขา****	0.2387
ล่องแพ/ล่องแก่ง****	0.2322
ซื้อสินค้ามาขาย	0.1149
ชมภาพยนตร์	0.0749
ดำน้ำดูปะการัง*	0.0715
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จตุจักร)	0.0711
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.0419
นั่งรถม้าชมทิวทัศน์	0.0375
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.0206
สังสรรค์/กินเหล้า	0.0145
ขี่ม้า/นั่งช้าง*	0.0107
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0.0098
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว**	0.0089
ทดลองนั่งรถไฟฟ้า BTS	0.0037
รวม	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.5-21

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 3

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีกิจกรรมรอง ลำดับที่ 3	80.2186
ซื้อสินค้าของที่ระลึก	6.1772
ขึ้นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	2.9184
ชมทิวทัศน์นั่งเล่น	1.7172
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	1.3488
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	1.0903
ศึกษารวมชาติ*	1.0897
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	0.8632
บันทึกภาพ/เสียง**	0.6582
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	0.6224

ตาราง 3.5-21 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	0.5877
ตั้งแคมป์*	0.5088
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	0.4962
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.3173
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.2574
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.2213
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย/เข้าค่าย	0.1602
ปีน/ไต่เขา****	0.1445
เดินป่า*	0.1268
ติดต่องานทำงานประชุม	0.1149
ตกปลา****	0.1149
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0.0516
ส่องแพ/ส่องแก่ง****	0.0516
เล่นน้ำทะเล	0.0465
ศึกษาห้องฟ้า/ดูดาว**	0.0460
ดำน้ำดูปะการัง*	0.0234
สังสรรค์/กินเหล้า	0.0107
นั่งรถม้าชมทิวทัศน์	0.0070
เยี่ยมชมวัด/บุตรหลาน	0.0052
นั่งเรือนายาวชมทิวทัศน์	0.0037
รวม	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.5-22

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 4

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีกิจกรรมรอง ลำดับที่ 4	93.8290
ซื้อสินค้าของที่ระลึก	2.1618
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	0.6693
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	0.5153
บันทึกภาพ/เสียง**	0.4865
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	0.3662
ซื้อจักรยานท่องเที่ยว****	0.2673
ร่วมกิจกรรมเรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	0.2094
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	0.2079
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	0.1688
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	0.1538
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.1520
ศึกษาห้องฟ้า/ดูดาว**	0.1220
เดินป่า*	0.1177
ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	0.1149
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย/เข้าค่าย	0.1033
ตั้งแคมป์*	0.0994
ศึกษาธรรมชาติ*	0.0955
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	0.0606
ดำนํ้าดูปะการัง*	0.0553
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.0367
ส่องแพ/ส่องแก่ง*****	0.0037
ถีบจักรยานน้ำ	0.0037
รวม	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.5-23

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามกิจกรรมรอง ลำดับที่ 5

รายการ	ร้อยละ
ไม่มีกิจกรรมรอง ลำดับที่ 5	98.1420
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	0.4601
ซื้อสินค้าของที่ระลึก	0.4542
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	0.2299
ปีน/ไต่เขา****	0.1177
ตั้งแคมป์*	0.1149
บันทึกภาพ/เสียง**	0.1135
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย/เข้าค่าย	0.1033
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.0883
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไร	0.0553
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	0.0516
ศึกษาธรรมชาติ*	0.0375
เที่ยวดำ น้ำตก*	0.0154
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	0.0111
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	0.0052
รวม	100

- หมายเหตุ
- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
 - ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 - *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
 - **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ทั้งนี้ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวไทยมีผู้ร่วมเดินทางหรือบุคคลที่ท่องเที่ยวด้วยแตกต่างกัน ออกไป ได้แก่ ร้อยละ 52.31 ของนักท่องเที่ยวจะเป็นการเดินทางกับครอบครัว/ญาติ ร้อยละ 29.93 เดินทางเป็นกลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน (เดินทางไปทำงานภาคสนาม) ร้อยละ 10.90 เป็นการเดินทางกับเพื่อน/คู่รัก และอันดับสุดท้าย ร้อยละ 6.86 เป็นการเดินทางคนเดียว (ตาราง 3.5-24)

ตาราง 3.5-24

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามประเภทของผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
ครอบครัว/ญาติ	52.31
กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน	29.93
เพื่อน/คู่รัก	10.90
เดินทางคนเดียว	6.86
รวม	100

3.5.2.2 ระยะเวลาและสถานที่เป้าหมาย

นักท่องเที่ยวชาวไทยโดยรวมมีระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ย 3.13 วันต่อการเดินทาง 1 รอบการเดินทาง โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีถิ่นพำนักอยู่ในภาคเหนือจะมีการใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวต่อ 1 รอบการเดินทางสูงที่สุด คือ 3.54 วัน ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้เวลาเฉลี่ยน้อยกว่าที่สุด คือ 2.26 วัน ดังตาราง 3.5-25

ตาราง 3.5-25

ระยะเวลาในการเดินทางเฉลี่ยต่อการเดินทาง 1 รอบของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายภาคภูมิภาค

ภาค	จำนวนวันท่องเที่ยวเฉลี่ย/คน (วัน)
ภาคเหนือ	3.54
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	3.84
ภาคกลาง	2.69
ภาคตะวันออก	2.26
ภาคใต้	2.47
กรุงเทพมหานคร	3.22
รวมทั้งประเทศ	3.13

และในการพิจารณาถึงสถานที่ที่ได้ไปเยือนได้จำแนกชั้นการพิจารณาออกเป็น 2 ระดับ คือ จังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทาง และจังหวัดที่ได้แวะระหว่างการเดินทาง ซึ่งก็จะเป็นเหตุเป็นผลสอดคล้องกันกับวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางในรอบการเดินทางนั้น ๆ เช่นกัน

จากตาราง 3.5-26 ทำให้เห็นภาพถึงการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้เดินทางไปยังพื้นที่อื่นที่มีภูมิภคณาของตน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่นิยมเดินทางอยู่ในภายในพื้นที่ (ภาค) เดียวกับภูมิภาค เช่น นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือนิยมเดินทางอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือด้วยกันถึงร้อยละ 65.89 เป็นต้น ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) พบว่า พื้นที่ที่เป็นที่นิยมเดินทางไปเยือน ได้แก่ จังหวัดที่อยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ตามลำดับ

ทั้งนี้จังหวัดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีภูมิลำเนาอยู่ในแต่ละภาคนิยมเดินทางไปเยือนเป็นเป้าหมายหลักแสดงดังตาราง 3.5-27 และ 3.5-28 โดยในตาราง 3.5-27 จะจัดแสดงรายชื่อจังหวัดเฉพาะจังหวัดเป้าหมายหลักของการเดินทางที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันกับภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากหน่วยตัวอย่างซึ่งถือให้เป็นตัวแทนของประชากร จึงมีความเป็นไปได้ที่จะมีบางจังหวัดที่ไม่ปรากฏสัดส่วนการเดินทางไปเยือนในที่นี้

ตาราง 3.5-26

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยรายภาคภูมิลำเนา จำแนกตามภาคที่เป็นที่ตั้งของจังหวัดเป้าหมายหลักต้องการไป

ภาคภูมิลำเนา		ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	กรุงเทพมหานคร
ภาคที่เป็นที่ตั้งของจังหวัดเป้าหมายหลัก	ภาคเหนือ	65.89	5.76	12.91	12.62	7.33	18.20
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6.27	60.27	8.53	14.18	4.84	15.40
	ภาคกลาง	9.13	10.08	44.94	17.67	12.31	29.70
	ภาคตะวันออก	9.31	13.72	22.20	45.43	3.87	27.30
	ภาคใต้	3.85	2.78	4.14	2.40	62.10	9.40
	กรุงเทพมหานคร	5.55	7.39	7.28	7.69	9.54	0

ตาราง 3.5-27

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยรายภาคภูมิลำเนา จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทาง

ภาคภูมิลำเนา	ภาคเหนือ		ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		ภาคกลาง		ภาคตะวันออก		ภาคใต้	
	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก	จังหวัดเป้าหมายหลัก
ภาคภูมิลำเนา	เชียงใหม่	39.76	อุบลราชธานี	24.84	กาญจนบุรี	8.78	ระยอง	14.61	สุราษฎร์ธานี	8.73
	เชียงราย	11.19	มุกดาหาร	14.16	ลพบุรี	7.78	ตราด	13.04	ภูเก็ต	8.37
	ลำปาง	6.95	นครพนม	7.10	พระนครศรีอยุธยา	5.41	ชลบุรี	9.37	ชุมพร	7.15
	แม่ฮ่องสอน	2.10	ขอนแก่น	6.28	เพชรบุรี	5.38	ฉะเชิงเทรา	3.87	นครศรีธรรมราช	7.14
	พิษณุโลก	1.71	กาฬสินธุ์	4.94	นครปฐม	2.97	จันทบุรี	1.84	ตรัง	5.39
	เพชรบูรณ์	1.06	ยโสธร	4.51	ชัยนาท	2.30	สระแก้ว	1.47	สงขลา	4.52
	สุโขทัย	1.06	ศรีสะเกษ	4.15	อ่างทอง	2.13	นครนายก	0.98	กระบี่	4.33
	ตาก	0.82	เลย	4.11	ประจวบคีรีขันธ์	1.99	ปราจีนบุรี	0.25	พัทลุง	4.21
	แพร่	0.74	มหาสารคาม	3.25	สระบุรี	1.78	ภาคอื่น ๆ	54.57	ปัตตานี	2.93
	อุดรดิตต์	0.43	บุรีรัมย์	2.81	ราชบุรี	1.08	รวม	100	สตูล	2.50
	นครสวรรค์	0.07	อุดรธานี	2.55	ปทุมธานี	1.05			ยะลา	2.23
	ภาคอื่น ๆ	34.11	ชัยภูมิ	2.43	สิงห์บุรี	0.87			นราธิวาส	2.06
	รวม	100	สกลนคร	2.07	กำแพงเพชร	0.60			พังงา	1.53

ตาราง 3.5-27 (ต่อ)

ภาคภูมิลำเนา	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออก	ภาคใต้	
จังหวัดเป้าหมายหลัก	ร้อยเอ็ด	2.03	นนทบุรี	0.60	ระนอง	1.01
	หนองคาย	1.85	สมุทรปราการ	0.60	ภาคอื่น ๆ	37.9
	อำนาจเจริญ	1.68	สุพรรณบุรี	0.58	รวม	100
	สุรินทร์	1.41	อุทัยธานี	0.45		
	นครราชสีมา	0.48	สมุทรสาคร	0.43		
	ภาคอื่น ๆ	39.73	สมุทรสงคราม	0.13		
	รวม	100	ภาคอื่น ๆ	55.06		
			รวม	100		

หมายเหตุ แสดงเฉพาะจังหวัดเป้าหมายหลักที่อยู่ในภาคเดียวกับภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยว

ตาราง 3.5-28

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย (เฉพาะกรุงเทพมหานคร) จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทาง

ภาคเหนือ	ร้อยละ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ	ภาคกลาง	ร้อยละ	ภาคตะวันออก	ร้อยละ	ภาคใต้	ร้อยละ
เชียงใหม่	6.50	นครราชสีมา	5.00	ลพบุรี	6.00	ชลบุรี	12.40	สงขลา	2.60
เชียงราย	2.90	เลย	3.90	กาญจนบุรี	4.80	ระยอง	6.80	สุราษฎร์ธานี	2.60
เพชรบูรณ์	2.70	สระบุรี	1.30	เพชรบุรี	4.00	จันทบุรี	2.60	ภูเก็ต	1.10
ตาก	1.00	หนองคาย	1.20	พระนครศรีอยุธยา	3.30	ฉะเชิงเทรา	1.90	ตรัง	0.90
ลำปาง	0.90	อุบลราชธานี	1.00	ประจวบคีรีขันธ์	3.20	ตราด	1.80	ชุมพร	0.70
สุโขทัย	0.90	ขอนแก่น	0.80	ราชบุรี	1.30	นครนายก	1.50	กระบี่	0.50
นครสวรรค์	0.80	ชัยภูมิ	0.60	นครปฐม	1.20	สระแก้ว	0.30	นครศรีธรรมราช	0.40
น่าน	0.50	นครพนม	0.50	สมุทรปราการ	0.90	รวม	27.30	พังงา	0.20
พิษณุโลก	0.50	บุรีรัมย์	0.50	อ่างทอง	0.90			ระนอง	0.20
อุดรดิตถ์	0.40	สกลนคร	0.40	สิงห์บุรี	0.80			นราธิวาส	0.10
พะเยา	0.30	ร้อยเอ็ด	0.30	ชัยนาท	0.60			ปัตตานี	0.10
พิจิตร	0.20	สุรินทร์	0.30	สมุทรสงคราม	0.50			รวม	9.40
แพร่	0.20	มุกดาหาร	0.20	สุพรรณบุรี	0.50				
ลำพูน	0.20	ยโสธร	0.20	นนทบุรี	0.30				
แม่ฮ่องสอน	0.10	ศรีสะเกษ	0.20	สมุทรสาคร	0.10				
อุทัยธานี	0.10	อุดรธานี	0.20	รวม	28.40				
รวม	18.20	กาฬสินธุ์	0.10						
		รวม	16.70						

นอกจากนั้น ในรอบการเดินทางหนึ่ง ๆ อาจเป็นไปได้ว่านักท่องเที่ยวเดินทางจากที่พัก (จังหวัดภูมิลำเนา) ไปยังจังหวัดหรือสถานที่เป้าหมายโดยตรงเลย หรืออาจมีการแวะจังหวัดหรือสถานที่ต่าง ๆ ในระหว่างการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันไป อาทิ พักรับประทานอาหาร ชื่อของฝาก/ของที่ระลึก พักแรม หรือแวะเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวรายทาง ในการศึกษาจึงได้สอบถามถึงจังหวัดที่นักท่องเที่ยวได้แวะระหว่างทางด้วย ตาราง 3.5-29 ได้นำเสนอจังหวัดที่นักท่องเที่ยวได้แวะซึ่งจะเห็นว่า มีนักท่องเที่ยวชาวไทยถึงร้อยละ 62.70 ไม่ได้แวะระหว่างการเดินทางเลย และเมื่อถ้ามีการแวะจังหวัดที่นักท่องเที่ยวแวะมากที่สุดโดยรวม คือ จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 13.89)

ตาราง 3.5-29

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายจังหวัดที่เป็นจังหวัดแวะระหว่างทาง

จังหวัด	ร้อยละ
การแวะระหว่างทาง	
มีการแวะระหว่างทาง	62.70
ไม่ได้แวะระหว่างทาง	37.30
รวม	100
จังหวัดที่ถูกแวะระหว่างทาง	
เชียงใหม่	13.89
ชลบุรี	9.12
มุกดาหาร	6.15
อุบลราชธานี	5.62
กรุงเทพมหานคร	5.36
ลพบุรี	4.89
เพชรบุรี	4.89
ระยอง	3.92
กาญจนบุรี	3.47
นครราชสีมา	3.21
อื่น ๆ	39.49
รวม	100

สำหรับตลอดเส้นทางการท่องเที่ยวในแต่ละรอบการเดินทาง จังหวัดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้ไปเยือนทั้งที่เป็นจังหวัดเป้าหมายหลักในการเดินทางและที่เป็นจังหวัดแวะระหว่างทางแล้วเป็นที่ประทับใจหรือชื่นชอบมากที่สุด 10 อันดับแรกนำเสนอดังตาราง 3.5-30 อย่างไรก็ตาม มีนักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 47.47 ที่ตอบว่าไม่ประทับใจที่ใดเลย

เมื่อนำรายชื่อจังหวัดที่นักท่องเที่ยวชาวไทยตอบว่าเป็นจังหวัดที่ได้ไปเยือนแล้วเกิดความประทับใจมาแจกแจงถึงสถานที่ที่ประทับใจในจังหวัดนั้น ๆ พบสถานที่ที่ประทับใจแสดงดังตาราง 3.5-31 ตัวอย่างเช่น สถานที่ในจังหวัด

ชลบุรีที่เป็นที่ประทับใจมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บ้านญาติ/บ้านเพื่อน บางแสน และพัทยา ตามลำดับ ในขณะที่สถานที่
ในจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นที่ประทับใจมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ วัดพระธาตุดอยสุเทพ ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า และ
พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ตามลำดับ เป็นต้น

ตารางที่ 3.5-30

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกรายจังหวัดที่นักท่องเที่ยวไปเยือนแล้วประทับใจมากที่สุด 10 อันดับ

รายการ	ร้อยละ
ไม่ประทับใจที่ใดเลย	47.47
1. ชลบุรี	6.00
2. เชียงใหม่	4.27
3. ระยอง	2.71
4. กรุงเทพมหานคร	2.69
5. กาญจนบุรี	2.50
6. ลพบุรี	2.47
7. เพชรบุรี	2.09
8. นครราชสีมา	1.87
9. เชียงราย	1.77
10. เลย	1.66
จังหวัดอื่น ๆ	24.5
รวม	100

ตารางที่ 3.5-31

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไปเยือนแล้วประทับใจมากที่สุด 3 อันดับแรก

จังหวัด	อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3
1. ชลบุรี	บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	บางแสน	พัทยา
2. เชียงใหม่	วัดพระธาตุดอยสุเทพ	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์
3. กรุงเทพมหานคร	ห้างสรรพสินค้า	ตลาดนัดสวนจตุจักร	วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง
4. ระยอง	เกาะเสม็ด	หาดแม่รำพึง	แหลมแม่พิมพ์
5. กาญจนบุรี	ล่องแพ (แม่น้ำแคว)	น้ำตกเอราวัณ	น้ำตกไทรโยค
6. ลพบุรี	ทุ่งทานตะวัน	เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์	สวนสัตว์ลพบุรี
7. เพชรบุรี	ชะอำ	พระนครคีรี (เขาวัง)	หาดเจ้าสำราญ
8. อุบลราชธานี	อุทยานแห่งชาติผาแต้ม	วัดทุ่งศรีเมือง	สวนสิรินธร
9. เลย	อุทยานแห่งชาติภูกระดึง	อุทยานแห่งชาติภูเรือ	สวนสน
10. นครราชสีมา	ปราสาทหินพิมาย	อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่	วัดบ้านไร่

3.5.2.3 รูปแบบการเดินทางและพักรแรม

1) การพักรแรม

สำหรับการศึกษาถึงแบบแผนการพักรแรมที่นักท่องเที่ยวใช้บริการในการเดินทางครั้งล่าสุด พบว่า มีนักท่องเที่ยวถึงร้อยละ 63.67 ที่มีการเดินทางค้างคืน เป็นที่สังเกตว่าในรอบปี 2542 นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมที่จะพักในสถานที่ที่ไม่มีค่าใช้จ่าย (ฟรี) เสียเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ สถานที่พักรแรมที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมใช้พักรแรมมากที่สุด ได้แก่ บ้านญาติ/บ้านเพื่อนถึงร้อยละ 58.51 ในขณะที่เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ทได้รับความนิยมร้อยละ 12.66 และโรงแรมร้อยละ 11.07 ตามลำดับ ดังตาราง 3.5-32

ตาราง 3.5-32
ร้อยละของนักท่องเที่ยว จำแนกตามสถานที่พักรแรม

รายการ	ร้อยละ
การพักรแรม	
ไม่มีการพักรแรม (ไม่ค้าง)	36.33
มีการพักรแรม (ค้างคืน)	63.67
รวม	100
สถานที่พักรแรม	
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน*	58.51
เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ท	12.66
โรงแรม	11.07
วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ*	4.69
บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	3.18
บ้านพักรับรอง	2.81
กางเต็นท์*	2.63
แพ	2.04
อพาร์ทเมนต์/ห้องเช่า/บ้านเช่า/หอพัก/หอพักเช่ารายวัน	1.15
นอนในรถ*	0.97
ที่พักบ้านของตนเอง (หลังที่ 2)*	0.15
สถานศึกษา*	0.06
พักในบ้านชาวบ้านในท้องถิ่น เช่น บ้านชาวเขา*	0.05
นอนริมชายหาด/ริมแม่น้ำ (ไม่กางเต็นท์)*	0.05
รวม	100

หมายเหตุ : * หมายถึง สถานที่ที่ไม่มีค่าใช้จ่ายในการพักรแรม (ฟรี)

2) พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง

พาหนะหลักที่นักท่องเที่ยวใช้ในการเดินทางจากภูมิลำเนาไปยังสถานที่เป้าหมายพบสัดส่วนใน 11 ประเภท โดยมีการใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางสูงสุด คือร้อยละ 47.96 (ตาราง 3.5-33) นอกจากนี้ ในบางกรณี สถานที่เป้าหมายที่ต้องการเดินทางไปนั้นอาจไม่สามารถเดินทางไปได้โดยการใช้พาหนะหลักดังกล่าวข้างต้นได้โดยตลอด อาจต้องมีการใช้พาหนะอีกประเภทหนึ่งในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่เป้าหมาย อาทิ ใช้รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 48.14 รถโดยสารประจำทาง ร้อยละ 16.44 และรถยนต์เช่า/รถตู้เช่า ร้อยละ 16.43 เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบอีกว่ามีส่วนหนึ่งที่ใช้หรือขอยืมพาหนะของญาติ/พี่น้องหรือเพื่อนฝูงที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เป็นเป้าหมายในการเดินทาง แทน ทั้งนี้ น่าจะเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวผู้นั้นเป็นส่วนใหญ่ด้วย (ตาราง 3.5-34)

ตารางที่ 3.5-33

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามพาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	47.96
รถ บ.ข.ส./รถโดยสารประจำทาง	21.84
รถยนต์เช่า/รถตู้เช่า	15.66
รถนำเที่ยว/บริษัททัวร์	8.45
รถจักรยานยนต์ส่วนตัว	2.98
รถไฟ	1.65
รถบริษัท/รถราชการ/รถสมาคม/รถโรงเรียน	1.04
เครื่องบิน	0.39
รถตู้โดยสารประจำทาง	0.02
เรือเช่า (เหมาลำ)	0.01
รถจักรยานยนต์เช่า	0.01
รวม	100

ตารางที่ 3.5-34

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามพาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว

รายการ	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	48.14
รถโดยสารประจำทาง	16.44
รถยนต์เช่า/รถตู้เช่า	16.43
รถนำเที่ยว/บริษัททัวร์	7.45
รถจักรยานยนต์ส่วนตัว	4.02

ตาราง 3.5-34 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
เรือโดยสาร	2.00
รถบริษัท/รถราชการ/รถสมาคม/รถโรงเรียน	1.23
รถจักรยานยนต์เช่า	1.03
เดินเท้า	0.98
เรือเช่า (เหมาลำ)	0.80
รถยนต์ส่วนตัวของญาติ/เพื่อน ณ จังหวัดปลายทาง	0.30
รถสองแถวรับจ้าง	0.25
รถจักรยานยนต์ของญาติ/เพื่อน ณ จังหวัดปลายทาง	0.25
รถจักรยานเช่า	0.21
รถสามล้อเครื่อง	0.15
รถยนต์รับจ้างสาธารณะ	0.08
แพ	0.08
รถไฟ	0.07
รถจักรยานยนต์รับจ้าง	0.04
เรือส่วนตัว	0.03
โบกรถ (ฟรี)	0.02
รวม	100

3.5.2.4 แบบแผนการใช้จ่ายเงิน

การพิจารณาแบบแผนการใช้จ่ายเงินในที่นี้พิจารณาในประเด็นของฝาก/สินค้าที่ระลึกที่ซื้อ และการเตรียมการก่อนและหลังจากการเดินทาง ซึ่งจะเป็นรายการใช้จ่ายทั้งในพื้นที่ท่องเที่ยวและพื้นที่ภูมิลำเนาของนักท่องเที่ยวเอง

1) ของฝาก/สินค้าที่ระลึกที่ซื้อ

รายการของฝาก/สินค้าที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวชาวไทยซื้อติดมือมาจากการท่องเที่ยวมีหลายประเภท ทั้งเครื่องอุปโภค บริโภค เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ต้นไม้ รวมถึงสิ่งของเพื่อการบันเทิง โดยสินค้าจำพวกของบริโภค เครื่องแต่งกาย และอัญมณี/เครื่องประดับเป็นสิ่งที่ถูกซื้อมากที่สุด คือ ร้อยละ 40.70 ร้อยละ 15.19 และร้อยละ 10.75 ตามลำดับ (ตาราง 3.5-35)

ตาราง 3.5-35

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการของฝาก/สินค้าที่ระลึกที่มักซื้อจากการท่องเที่ยว

รายการ	ร้อยละ
สินค้าบริโภค	40.70
เครื่องแต่งกาย	15.19
อัญมณี/เครื่องประดับ	10.75
เครื่องเรือน/เครื่องตกแต่งสถานที่/เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน	9.55
ของเล่น	6.15
เครื่องสำอาง/เครื่องใช้ในการเสริมสวย	5.76
ต้นไม้	2.99
เครื่องใช้ไฟฟ้า	2.49
วัตถุมงคล/พระ	2.07
หนังสือ/ตำรา	1.56
สมุนไพร	0.59
เครื่องเขียน	0.57
โปสเตอร์	0.54
ประดับยนต์	0.54
เทปเพลง	0.54
รวม	100

2) การเตรียมการก่อนการเดินทางและหลังจากการเดินทาง

การใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวไม่ได้มีเฉพาะที่เกิดขึ้นในการท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เท่านั้น โดยปกติจะต้องมีการจัดเตรียมสิ่งของสัมภาระเพื่อการเดินทาง เช่น ซื้อฟิล์มถ่ายรูป ซื้อขนมเตรียมไว้ หรือสำหรับผู้ที่ต้องการเดินทางโดยใช้รถยนต์ส่วนตัว อาจมีค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ เมื่อนักท่องเที่ยวผู้นั้นเดินทางกลับถึงบ้านแล้วก็อาจมีค่าใช้จ่ายที่ติดตามมาได้ เช่น ค่ารักษาพยาบาล กรณีได้รับบาดเจ็บจากการท่องเที่ยว ค่าล้าง-อัดรูป หรือค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องหรือซ่อมแซมยานพาหนะ เป็นต้น

จากการศึกษา พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่ท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542 ร้อยละ 57.24 มีค่าใช้จ่ายค่าฟิล์มถ่ายรูป ร้อยละ 13.70 มีค่ายาสามัญประจำบ้านและยาอื่นๆ ที่จำเป็น และร้อยละ 9.80 มีค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง และรายการอื่น ๆ ดังตาราง 3.5-36

และเมื่อกลับจากการเดินทางแล้วกว่าร้อยละ 90 ของนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด มีค่าใช้จ่ายเป็นค่าล้าง-อัดรูป (ร้อยละ 90.27) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในสัดส่วนที่สูงที่สุด ส่วนค่าใช้จ่ายรายการอื่น ๆ แสดงดังตาราง 3.5-37

ตารางที่ 35-36

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นก่อนการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
ค่าฟิล์มถ่ายรูป	57.24
ค่ายาสามัญประจำบ้าน/ยาอื่น ๆ	13.70
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง ก่อนเดินทางไกล	9.80
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์ก่อนเดินทางไกล	7.81
ค่ากระเป๋าดำเดินทาง	3.57
ค่าเสื้อผ้า/เครื่องแต่งกาย/กระเป๋าดำเดินทาง	3.00
ค่าอาหาร/เครื่องดื่มที่เตรียมไป	1.62
ค่าซื้อของฝากญาติ	1.55
ค่าเติมน้ำมันยางรถ	0.52
ค่าอุปกรณ์ตกปลา/เหยื่อ	0.40
ของใช้ส่วนตัว	0.32
ค่ากล้องถ่ายรูป	0.20
หนังสืออ่านเล่น	0.08
เปลี่ยนยางรถ	0.08
ถ่ายรูปสมัครงาน	0.08
ค่าของแก็บ	0.02
รวม	100.00

ตารางที่ 3.5-37

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำแนกตามรายการค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ
ค่าล้าง-อัดรูป	90.27
ค่าเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง หลังการเดินทางไกล	3.53
ค่าตรวจสอบสภาพรถยนต์หลังการเดินทางไกล	2.46
ค่ารักษาพยาบาล (ตนเอง)	2.33
ค่าซ่อมแซมรถหลังการใช้งาน	1.10
ค่ากรอรูป	0.32
รวม	100.00

3.5.2.5 ประเทศเพื่อนบ้านชายแดนที่ไปเยือน

นักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนหนึ่ง มีโอกาสเดินทางข้ามไปท่องเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศไทยทางภาคต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศพม่า กัมพูชา ลาว และมาเลเซีย รวมถึงประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เช่น ประเทศจีน เวียดนาม และสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งพบว่ามีนักท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 3.41 เท่านั้นที่ได้ข้ามไปท่องเที่ยวยังประเทศเพื่อนบ้านด้วยในโอกาสเดียวกันกับที่เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้ข้ามไปเยือน ได้แก่ ประเทศพม่า ลาว มาเลเซีย กัมพูชา และจีน ตามลำดับ (ตาราง 3.5-38)

ตาราง 3.5-38

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้และไม่ได้ข้ามไปยังประเทศเพื่อนบ้าน
จำแนกตามโอกาสและรายชื่อประเทศเพื่อนบ้านที่ได้ข้ามไป

รายการ	ร้อยละ
โอกาส	
ไม่ได้ไป	96.59
ได้ข้ามไป	3.41
รวม	100
ประเทศที่ได้ข้ามไป	
ประเทศพม่า	52.67
ประเทศลาว	26.72
ประเทศมาเลเซีย	10.69
ประเทศกัมพูชา	9.16
ประเทศจีน	0.76
รวม	100

และเมื่อพิจารณารายชื่อประเทศที่นักท่องเที่ยวชาวไทยได้เดินทางไปเยือนแล้ว พบว่า จังหวัดที่เป็นทางผ่านออกนอกประเทศมีหลายเส้นทาง เช่น จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศพม่ามากที่สุด จังหวัดอุบลราชธานีเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศลาวมากที่สุด และจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดผ่านสำหรับการเดินทางไปประเทศมาเลเซียมากที่สุด เป็นต้น (ตาราง 3.5-39)

ตาราง 3.5-39

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ได้เข้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านชายแดนประเทศต่าง ๆ จำแนกตามจังหวัดผ่านแดน

ประเทศเพื่อนบ้าน	จังหวัดผ่าน	ร้อยละ
พม่า	เชียงราย	79.19
	ราชบุรี	8.09
	ระนอง	5.66
	ตาก	4.15
	ประจวบคีรีขันธ์	1.45
	แม่ฮ่องสอน	1.45
	รวม	100
	ลาว	อุบลราชธานี
หนองคาย		37.52
นครพนม		15.32
เชียงราย		4.48
มุกดาหาร		1.15
น่าน		0.32
รวม		100
มาเลเซีย	สงขลา	63.45
	นราธิวาส	20.72
	ยะลา	13.26
	สตูล	2.57
	รวม	100
กัมพูชา	สระแก้ว	58.50
	บุรีรัมย์	20.50
	ศรีสะเกษ	10.76
	ตราด	10.25
	รวม	100
จีน	เชียงใหม่	100
	รวม	100

3.6 คุณลักษณะและสภาพเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

คุณลักษณะและสภาพเศรษฐกิจ-สังคมพื้นฐานในเรื่องเพศ อายุ ระดับรายได้ และอาชีพ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งในที่นี้พิจารณาถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวทั้งในเรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม ได้แก่ ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด สื่อ/แหล่งข้อมูลข่าวสาร ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป ลักษณะการเดินทาง และการวางแผนการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว และพฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง กิจกรรมหลักที่กระทำการท่องเที่ยว ผู้ร่วมเดินทาง และสถานที่พักผ่อน ผลการศึกษามีดังต่อไปนี้

3.6.1 เพศ

3.6.1.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม

ในการพิจารณาถึงประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด (ตาราง 3.6-1) พบว่ามีความแตกต่างกันไม่มากนักคือมีความสนใจในแหล่งธรรมชาติสูงสุด มีเพียงนักท่องเที่ยวชาวไทยชายมีความสนใจในการท่องเที่ยวในแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าในสัดส่วนที่สูงเป็นอันดับที่ 3 และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีเป็นอันดับที่ 4 ซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยวหญิงที่สัดส่วนความสนใจในอันดับที่ 3 คือแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าเป็นอันดับที่ 4

โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทั้งสองเพศได้รับมาจากแหล่งที่ไม่แตกต่างกัน (ตาราง 3.6-2) ได้แก่ การบอกเล่าปากต่อปาก โฆษณา/รายการในโทรทัศน์ และภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์ในนักท่องเที่ยวชาย และการบอกเล่าปากต่อปาก ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์ และโฆษณา/รายการในโทรทัศน์ในนักท่องเที่ยวหญิง ตามลำดับ

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวชาย ได้แก่ ครอบครัว/ญาติ เพื่อน/คู่รัก และวิทยากร/หัวหน้ากลุ่มชุมชน ตามลำดับ และสำหรับนักท่องเที่ยวหญิง ได้แก่ เพื่อน/คู่รัก ครอบครัว/ญาติ และวิทยากร/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน ตามลำดับ (ตาราง 3.6-3) และโดยปกติจะใช้พาหนะส่วนตัวเดินทางเองทั้งสองเพศ (ตาราง 3.6-4)

และในทำนองเดียวกัน นักท่องเที่ยวทั้งสองเพศมีส่วนร่วมในการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน คือ นักท่องเที่ยวชายมีการออมทรัพย์ร้อยละ 28.41 ของนักท่องเที่ยวชายทั้งหมด และนักท่องเที่ยวหญิงมีการออมทรัพย์ร้อยละ 29.50 ของนักท่องเที่ยวหญิงทั้งหมด (ตาราง 3.6-5)

3.6.1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด

นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งเพศชายและหญิงจะมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางไม่แตกต่างกัน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน (ร้อยละ 59.96 และร้อยละ 56.57) ในขณะที่วัตถุประสงค์หลัก

ในการเดินทางที่มีสัดส่วนรองลงมา ได้แก่ การเดินทางไปเยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน (ร้อยละ 19.01 และร้อยละ 21.22) และร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน (ร้อยละ 10.27 และร้อยละ 12.10) ตามลำดับ (ตาราง 3.6-6)

ส่วนของกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว พบว่า กิจกรรมหลักที่ทั้งสองเพศกระทำ 3 อันดับแรกไม่แตกต่างกัน นอกนั้นแตกต่างกันบ้างดังแสดงในตาราง 3.6-7 ซึ่งพบว่ามีบางกิจกรรมที่เพศชายหรือหญิงกระทำเพียงเพศเดียวก็มี

นักท่องเที่ยวชายส่วนใหญ่มีเพื่อนคู่รักเป็นผู้ร่วมเดินทาง ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงมีครอบครัว/ญาติ/เพื่อน/คู่รักเป็นผู้ร่วมเดินทางในสัดส่วนที่สูงใกล้เคียงกัน (ตาราง 3.6-8)

ในส่วนของสถานที่พักแรม (ตาราง 3.6-9) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทั้งชายและหญิงมักมีการเดินทางแบบเข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ค้างคืน) เช่นกัน อย่างไรก็ตาม สำหรับผู้ที่มีการพักแรม สถานที่พักแรมที่เป็นที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชายและหญิง คือ นิยมพักในบ้านเพื่อน/บ้านญาติ ในสัดส่วนที่สูงที่สุดเช่นเดียวกัน

ตาราง 3.6-1

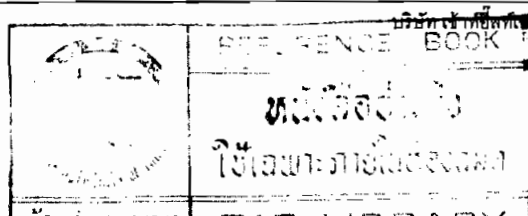
ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	ชาย	หญิง
แหล่งธรรมชาติ	72.93	65.21
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	6.79	11.16
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	7.49	10.16
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	12.08	12.83
อื่น ๆ	0.71	0.64
รวม	100	100

ตาราง 3.6-2

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร

รายการ	ชาย	หญิง
การบอกเล่าปากต่อปาก	19.71	19.82
ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์	15.88	16.25
โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	16.75	16.23
โฆษณา/รายการในวิทยุ	15.47	15.43
โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คุปองสมนาคุณ	15.95	16.36
แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว	0.27	0.31
เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	6.39	4.98
วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่นอกเหนือจากของ ททท.)	0.53	0.49
เลือกไปด้วยตนเอง/ปรึกษากันในกลุ่ม	0.18	0.16

ตาราง 3.6-2 (ต่อ)

รายการ	ชาย	หญิง
ใบปลิวของบริษัทห้างร้านทั่วไป	0.00	0.06
อินเตอร์เน็ต	0.01	0.02
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน เป็นผู้แนะนำ	1.23	0.94
ไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว	7.62	8.94
	100	100

ตาราง 3.6-3

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป

รายการ	ชาย	หญิง
ตนเอง	7.68	6.62
ครอบครัว/ญาติ	17.25	15.57
เพื่อน/คูรัก	15.20	16.45
ปรึกษากันหลาย ๆ คน	4.73	4.72
ผู้จ้ดนำเที่ยว/ทัวร์	11.20	11.38
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน	11.91	12.42
บริษัทที่ทำงาน	2.21	1.98
รวม	100	100

ตาราง 3.6-4

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกลักษณะการเดินทางโดยส่วนใหญ่

รายการ	ชาย	หญิง
เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว	54.07	51.59
เดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว	38.41	37.15
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์	7.52	11.26
รวม	100	100

ตาราง 3.6-5

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามการวางแผนออกทริป

รายการ	ชาย	หญิง
ไม่เคยมีการออม	71.59	70.50
มีการออม	28.41	29.50
รวม	100	100

ตาราง 3.6-6

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง

รายการ	ชาย	หญิง
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	59.96	56.57
ทัศนศึกษา	2.58	3.37
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	3.37	2.84
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	1.36	0.08
ประชุม/สัมมนา	1.76	1.35
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน	10.27	12.10
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	19.01	21.22
สมัครงาน/หางานทำ	0.20	0.25
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	0.38	1.19
ร่วมงานรับปริญญา	0.29	0.05
สอบ/สมัครสอบ	0.00	0.26
ทำธุระส่วนตัว	0.10	0.09
ร่วมงานมงคลสมรส	0.09	0.01
ร่วมงานศพ	0.09	0.01
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญาบัตร	0.27	0.02
เข้าค่ายนักเรียน/เก็บตัวนักกีฬา	0.14	0.04
ไปแจกของผู้ประสบภัย/งานสังคมสงเคราะห์	0.02	0.10
รับ-ส่งบุตรหลานมาเรียนหนังสือ/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0.06	0.13
เดินทางไปซื้อของเฉพาะสินค้าที่ระลึก	0.02	0.04
แค้น/ทำบุญ	0.02	0.30
พบแพทย์	0.00	0.01
พานุตรหลานไปแข่งขันกีฬา	0.02	0.00
รวม	100	100

ตาราง 3.6-7

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว

รายการ	ชาย	หญิง
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	1.79	3.09
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	12.44	14.02
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	17.52	19.14
ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	5.50	3.04
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย	1.85	2.54
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	35.41	33.35
เดินป่า*	1.67	0.69

ตาราง 3.6-7 (ต่อ)

รายการ	ชาย	หญิง
ศึกษารวมชาติ*	3.53	3.27
สองสัปดาห์/เดือน*	0.78	0.92
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	3.83	3.64
ดำน้ำดูปะการัง*	0.84	0.97
ตั้งแคมป์*	0.96	0.65
บันทึกภาพ/เสียง**	0.18	0.32
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว**	0.06	0.05
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	2.15	2.68
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	0.60	0.69
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	2.09	2.63
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	0.90	1.25
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.18	0.18
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0.06	0.09
ล่องแพ/ล่องแก่ง****	1.32	1.52
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.06	0.14
ปีน/ไต่เขา****	0.24	0.14
ตกปลา****	0.66	0.05
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จุดจักร)	0.30	0.65
เยี่ยมญาติป่วย	0.06	0.09
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0.06	0.09
เล่นน้ำทะเล	0.78	0.74
รับประทานอาหาร	0.06	0.09
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.12	0.05
สอบ/สมัครสอบ	0.06	0.18
รับยา/พบแพทย์	0.00	0.14
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	1.26	0.46
ร่วมงานบวช	0.12	0.14
ชมภาพยนตร์	0.06	0.05
ทำธุระส่วนตัวกับหน่วยงานราชการ (โอนรถ)	0.24	0.05
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.06	0.00
สังสรรค์/กินเหล้า	0.18	0.09
ร่วมงานรับปริญญา	0.18	0.09
ร่วมงานศพงานทำบุญบ้านใหม่	0.06	0.09
บวชชี	0.00	0.09
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญา	0.06	0.05
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	0.96	1.38
นั่งเรือหางยาวชมทิวทัศน์	0.06	0.00

ตาราง 3.6-7 (ต่อ)

รายการ	ชาย	หญิง
ปฏิบัติธรรม	0.06	0.00
พาบุตรหลานไปเล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ (ในสวนสนุก)	0.18	0.00
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0.00	0.05
ซื้อสินค้ามาขาย	0.06	0.09
ส่งบุตรหลานไปเรียน/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0.18	0.05
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0.00	0.05
สมัครงาน	0.06	0.05
ชมบั้งไปพญานาค	0.06	0.00
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0.06	0.05
แก็บน	0.06	0.00
ร่วมแข่งขันแรลลี่	0.00	0.05
ชมงานแห่มังกรนครสวรรค์	0.00	0.05
รวม	100	100

หมายเหตุ

- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
- ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
- **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.6-8

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	ชาย	หญิง
ผู้ร่วมเดินทาง		
เดินทางคนเดียว	11.78	8.15
ครอบครัว/ญาติ	31.79	39.47
เพื่อน/คู่รัก	46.38	39.06
กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน	10.06	13.31
รวม	100	100

ตาราง 3.6-9

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยชาย/หญิง จำแนกตามสถานที่พักผ่อน

รายการ	ชาย	หญิง
เข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ได้ค้างคืน)	39.20	43.51
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	35.72	37.37
โรงแรม	5.85	4.75
บ้านพักรับรอง	2.06	1.71
บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	1.33	0.93
เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ท	8.87	6.87
วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ	2.11	2.34
อพาร์ทเมนต์/ห้องเช่า/บ้านเช่า/หอพัก/หอพักเช่ารายวัน	0.71	0.16
ที่พักบ้านของตนเอง (หลังที่ 2)	0.26	0.00
แพ	1.28	1.41
กางเต็นท์	1.78	0.63
นอนริมชายหาด/ริมแม่น้ำ (ไม่กางเต็นท์)	0.00	0.04
นอนในรถ	0.68	0.26
พักในบ้านชาวบ้านในท้องถิ่น เช่น บ้านชาวเขา	0.07	0.00
สถานศึกษา	0.10	0.01
รวม	100	100

3.6.2 อายุ

นักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่มีทั้งที่เหมือนกันและที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาตามลำดับรายกลุ่มอายุ พบข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

3.6.2.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม

นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มอายุมีความสนใจในแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก (ตาราง 3.6-10) กล่าวคือยังคงอยู่ในทิศทางเดียวกัน คือมีความสนใจในแหล่งธรรมชาติสูงสุด รองลงมาคือ แหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี ตามลำดับ

แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทุกกลุ่มอายุได้รับมากที่สุด คือ การบอกเล่าปากต่อปาก รองลงมาคือ โฆษณา/รายการในโทรทัศน์ ในขณะที่แหล่งข้อมูลที่นักท่องเที่ยวกลุ่มอายุ 15-39 ปี ได้รับเป็นอันดับที่ 3 คือ เอกสารแนะนำการท่องเที่ยว

เที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ยกเว้นกลุ่มที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไปได้รับจากภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์ (ตาราง 3.6-11)

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก คือ ตัดสินใจด้วยตนเอง ครอบครัว/ญาติ และเพื่อน/คู่รัก ตามลำดับ ยกเว้นกลุ่มอายุ 20-24 ปี มีผู้ตัดสินใจโดยส่วนใหญ่ คือ เพื่อน/คู่รัก (ตาราง 3.6-12) โดยมีการเดินทางด้วยตนเองในสัดส่วนที่สูงกว่าการใช้บริการบริษัททัวร์/กลุ่มทัวร์ (ตาราง 3.6-13)

และเรื่องของการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มอายุมีการออมทรัพย์ในสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่มีการออม (ตาราง 3.6-14)

3.6.2.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด

นักท่องเที่ยวชาวไทยทุกกลุ่มอายุมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางไม่แตกต่างกัน (ตาราง 3.6-15) กล่าวคือ ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน และเยี่ยมครอบครัว/เยี่ยมญาติ ตามลำดับ ในขณะที่วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางที่มีสัดส่วนรองลงมา สำหรับในกลุ่มอายุ 15-19 ปีจะเป็นการทัศนศึกษา และกลุ่มอายุ 20 ปีขึ้นไปจะเป็นการร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธีเสียเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังพบวัตถุประสงค์หลักบางประการที่พบเฉพาะบางกลุ่มอายุ อาทิ การร่วมกิจกรรมรับน้องใหม่เฉพาะในกลุ่มอายุวัยอุดมศึกษา ซึ่งมีอายุในช่วง 20-24 ปี หรือการเดินทางไปเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน ในเฉพาะกลุ่ม 50-54 ปี เท่านั้น

ส่วนของกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว กิจกรรมหลักที่ทุกกลุ่มกระทำมากที่สุด คือ ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น รองลงมา ได้แก่ พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไร และทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน ซึ่งอาจมีสัดส่วนในอันดับที่ 2 และ 3 สลับกัน โดยกลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไปจะทำกิจกรรมทำบุญ/นมัสการศาสนสถานมากเป็นอันดับสอง ในขณะที่กลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปีจะทำกิจกรรมทำบุญ/นมัสการศาสนสถานมากเป็นอันดับที่ 3 (ตาราง 3.6-16)

ในส่วนของสถานที่พักแรม (ตาราง 3.6-17) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักมีการเดินทางแบบเข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ค้างคืน) ในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างไปจากการค้างแรมที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าสถานที่พักแรมที่มักเป็นสถานที่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยและประหยัด เช่น แพน เต้นท์ บ้านชาวเขา หรือแม้แต่สถานศึกษา จะไม่มีกลุ่มอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปใช้บริการเลย โดยส่วนใหญ่มีครอบครัว/ญาติเป็นผู้ร่วมเดินทาง รองลงมาคือเพื่อน/คู่รัก กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน และเดินทางคนเดียว ตามลำดับ (ตาราง 3.6-18)

ตาราง 3.6-10

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
แหล่งธรรมชาติ	70.27	78.96	78.21	68.51	67.76	50.38	46.58	40.03	38.14	38.26
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	2.12	3.15	7.38	11.20	12.16	12.83	13.25	17.69	8.81	14.19
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ ศาสนา	11.60	7.92	4.45	11.87	12.95	24.95	31.22	36.67	50.02	44.46
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	14.23	9.68	8.94	7.17	6.97	9.87	7.34	3.79	1.45	3.10
อื่น ๆ	1.79	0.29	1.03	1.24	0.15	1.97	1.60	1.81	1.58	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-11

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60 ขึ้นไป
การบอกเล่าปากต่อปาก	77.78	79.38	80.70	80.32	80.69	82.98	77.09	86.54	86.79	79.35
ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์	10.26	9.94	13.35	14.81	14.85	13.68	13.82	9.62	11.32	11.96
โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	30.34	28.34	33.38	35.70	37.13	41.64	37.09	34.62	24.53	31.52
โฆษณา/รายการในวิทยุ	10.68	10.53	10.30	8.52	12.62	10.03	10.91	10.58	7.55	8.15
โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คุปองสมนาคุณ	0.64	0.30	0.29	0.61	0.99	1.82	1.82	1.44	0	0.54
แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว	6.20	6.23	6.39	4.46	5.69	4.86	4.36	5.29	3.77	4.35
เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	10.68	17.51	16.55	16.84	14.11	8.81	10.55	5.29	7.55	4.35
วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่นอก เหนือจากของ ททท.)	10.47	9.94	13.21	14.00	10.64	7.90	10.18	8.17	3.77	5.43
เลือกไปด้วยตนเอง/ปรึกษากันในกลุ่ม	1.71	1.93	2.18	0.81	2.23	1.82	2.18	0.48	3.77	0
ใบปลิวของบริษัทนำเที่ยว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.54
อินเทอร์เน็ต	0	0.45	0.29	0.20	0	0	0	0	0	0
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน เป็นผู้ แนะนำ	0	0	0	0	0.25	0	0.36	0	0	0.54
ไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว	0	0	0	0	0	0.30	0	0	0	0.54
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-12

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามผู้มีตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ตนเอง	21.52	28.95	32.46	32.35	32.33	29.01	39.30	28.81	34.35	33.63
ครอบครัว/ญาติ	45.33	25.32	33.45	47.22	49.21	59.92	47.31	53.99	58.60	50.27
เพื่อน/คู่รัก	31.08	44.81	32.70	19.83	17.24	10.48	11.74	16.57	6.84	15.88
ปรึกษากันหลาย ๆ คน	1.26	0.08	0.82	0.57	0.00	0.15	0.86	0.63	0.22	0.00
ผู้จัดนำเที่ยว/ทัวร์	0.80	0.83	0.53	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
โรงเรียน (พาไป)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผู้นำทางศาสนา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน	0.00	0.00	0.00	0.00	1.21	0.00	0.80	0.00	0.00	0.21
บริษัทที่ทำงาน	0.00	0.00	0.04	0.03	0.00	0.44	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-13

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะการเดินทางโดยรวม

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ลักษณะการเดินทาง										
เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว	42.58	33.13	42.83	49.97	59.57	57.63	48.53	40.85	36.50	39.37
เดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว	42.11	50.93	46.20	43.19	30.49	32.45	35.14	46.62	53.08	38.76
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์	15.31	15.94	10.97	6.84	9.94	9.92	16.32	12.53	10.42	21.87
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-14

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนการออมทรัพย์

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ไม่มี	72.24	66.41	64.12	64.29	66.03	68.90	66.28	77.36	66.93	60.95
มี	27.76	33.59	35.88	35.71	33.97	31.10	33.72	22.64	33.07	39.05
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-15

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	61.95	73.45	66.04	63.23	58.00	53.28	46.86	29.40	21.05	40.26
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	14.49	14.55	19.12	23.21	17.31	14.35	22.98	35.91	42.77	29.14
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/ นมัสการศาสนสถาน	5.48	5.69	7.92	9.13	10.95	17.98	14.84	24.17	22.92	24.78
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	1.14	1.91	2.57	2.17	5.13	7.79	0.64	7.97	5.45	0.16
ทัศนศึกษา	13.88	2.07	0.80	0.47	0.24	2.14	2.63	0.20	0.22	1.60
ประชุม/สัมมนา	0.79	0.41	1.90	0.96	2.07	2.14	3.86	0.11	4.97	1.77
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	1.32	0.48	1.08	0.52	1.89	0.14	1.63	0.41	0.00	0.14
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0.00	0.14	0.28	0.03	0.32	1.75	4.81	0.57	0.00	0.00
สมัครงาน/หางานทำ/สอบ/สมัครสอบ	0.95	0.69	0.00	0.00	0.97	0.00	0.00	0.00	1.15	0.00
ร่วมงานมงคลสมรส/งานศพ/ งานรับปริญญาบัตร	0.00	0.00	0.18	0.29	2.10	0.00	0.00	0.00	1.26	0.87
เข้าค่ายนักเรียน/เก็บตัวนักกีฬา/ เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน/รับน้อง	0.00	0.39	0.00	0.00	0.39	0.00	0.00	1.14	0.00	0.00
พบแพทย์	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.44	1.67	0.00	0.22	0.00
ทำธุระส่วนตัว	0.00	0.13	0.12	0.00	0.54	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ไปแจกของผู้ประสบภัย/งานสังคมสงเคราะห์	0.00	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	1.01
รับ-ส่งบุตรหลานมาเรียนหนังสือ/ส่งเพื่อนไป ทำงาน/พาบุตรหลานไปแข่งขันกีฬา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.07	0.00	0.10	0.06	0.00	0.28
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-16

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการเดินทาง

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ซื้อสินค้าของที่ระลึก	4.95	2.88	0.74	2.32	1.65	1.08	1.95	1.10	0.22	1.79
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	7.94	5.73	9.25	12.50	15.04	22.85	22.61	34.54	28.26	36.20
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	14.38	17.65	19.99	19.76	20.44	16.32	19.55	30.98	40.55	27.54
ติดต่องานทำงานประชุม	2.40	2.37	5.44	4.14	7.94	12.13	8.18	8.72	8.86	1.93
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย	11.91	2.85	1.23	1.53	0.67	0.63	2.26	0.71	2.48	1.60
ชมทิวทัศน์นั่งเล่น	22.86	37.14	33.26	35.84	28.30	30.90	23.61	15.50	11.08	17.57
เดินป่า*	1.74	1.60	1.36	2.38	0.67	0.00	1.72	0.00	0.00	0.00
ศึกษารวมชาติ*	4.99	4.71	3.74	5.04	4.39	2.55	1.93	0.82	0.82	5.07
ส่องสัตว์/ดูนก*	0.90	0.43	1.11	0.42	0.66	1.07	0.44	0.00	0.92	0.07
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	7.68	4.90	2.89	1.85	3.65	3.40	4.02	0.98	0.00	1.44
ดำน้ำดูปะการัง*	0.14	1.85	1.79	1.13	0.85	0.00	0.54	0.63	0.00	0.00
ตั้งแคมป์*	1.81	0.74	0.67	0.36	0.47	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
บันทึกภาพ/เสียง**	0.06	0.03	0.24	0.90	0.79	0.00	0.00	0.00	0.00	0.07
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว**	0.00	0.72	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	3.01	3.29	4.88	3.32	2.23	1.66	4.06	0.78	0.11	0.54
ศึกษาประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	2.81	1.28	0.25	1.26	0.06	0.44	0.00	0.65	0.00	0.31
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	3.01	3.74	3.46	1.65	1.81	2.27	2.02	0.67	0.54	1.38
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	0.28	1.31	3.24	1.59	2.53	1.75	1.72	0.63	1.15	0.07
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.39	0.03	0.00	0.35	0.00	0.45	0.00	0.00	0.00	0.00
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0.00	0.69	1.54	0.93	0.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.14
ล่องแพ/ล่องแก่ง****	2.11	0.54	0.16	0.91	1.10	0.08	0.16	1.79	0.00	0.00
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.65	0.04	0.00	0.00	0.39	0.00	0.54	0.00	0.00	0.00
ปีน/ไต่เขา****	0.51	0.46	0.04	0.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ตกปลา****	0.00	0.03	0.14	0.00	0.58	0.62	0.10	0.00	0.00	0.00
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จตุจักร)	1.35	0.39	0.24	0.06	0.39	0.00	0.00	0.00	1.15	0.00
เยี่ยมญาติป่วย	0.00	0.00	0.26	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0.00	0.00	0.00	0.00	0.04	0.00	0.00	0.32	1.15	0.00

ตาราง 3.6-16 (ต่อ)

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
เล่นน้ำทะเล	1.13	1.73	0.90	0.16	0.22	0.17	0.85	0.00	0.00	0.00
รับประทานอาหาร Fast Food	0.00	0.13	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.40
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.00	0.17	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00
สอบ/สมัครสอบ	0.16	0.25	0.00	0.00	0.94	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รับยา/พบแพทย์	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.44	1.67	0.00	0.22	0.00
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	0.76	1.14	1.13	0.19	0.22	0.50	0.05	0.00	0.00	0.00
ชมภาพยนตร์	0.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ทำธุระส่วนตัวกับหน่วยงานราชการ (โอน รถ)	0.14	0.25	0.00	0.16	0.00	0.00	0.00	0.58	0.00	0.00
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.00	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สังสรรค์/กินเหล้า	0.04	0.14	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.71
ร่วมงานรับปริญญา	0.00	0.00	0.18	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.14
บวชชี	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.45	0.00	0.00	0.21	0.00
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญา	0.00	0.00	0.00	0.00	1.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	1.37	0.69	1.08	0.06	0.75	0.23	0.23	0.52	0.00	2.16
นั่งเรือหางยาวชมทิวทัศน์	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.00	0.00	0.00
ปฏิบัติธรรม	0.00	0.00	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
พานุตรหลานไปเล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ (ใน สวนสนุก)	0.32	0.00	0.00	0.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ซื้อสินค้ามาขาย.	0.00	0.00	0.02	0.02	0.54	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ส่งบุตรหลานไปเรียน/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.62	0.00	0.10	0.00	0.00	0.14
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0.00	0.00	0.00	0.16	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สมัครงาน	0.00	0.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ชมบั้งไฟพญานาค	0.00	0.00	0.00	0.00	0.22	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0.00	0.00	0.03	0.00	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
แก๊บน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.07	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ร่วมแข่งขันแรลลี่	0.14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ชมงานแห่มังกรนครสวรรค์	0.00	0.00	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0.00	0.00	0.00	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ร่วมงานบวช	0.00	0.00	0.44	0.00	0.00	0.00	1.09	0.00	1.15	0.00

ตาราง 3.6-16 (ต่อ)

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ร่วมงานศพ/งานทำบุญบ้านใหม่	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.54	0.00	1.15	0.73
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

- หมายเหตุ * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
 ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
 *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
 **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.6-17

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่พักแรม

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
เข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ได้ค้างคืน)	33.98	26.24	27.92	33.25	39.10	42.77	48.99	36.05	32.92	29.39
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	37.29	34.21	43.61	40.45	35.12	35.15	26.30	46.04	53.65	48.44
โรงแรม	6.69	7.77	7.79	9.57	8.81	7.62	7.28	3.47	4.10	4.67
บ้านพักรับรอง	2.72	2.11	1.93	0.74	0.75	0.28	2.76	1.89	3.05	3.77
บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	4.35	3.35	1.77	2.56	1.63	0.36	0.70	1.13	0.00	0.07
เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ท	8.04	14.14	10.32	8.15	5.86	8.05	7.53	4.76	1.63	0.54
วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ	0.34	2.77	3.02	1.93	4.20	3.30	3.28	4.82	4.65	9.63
อพาร์ทเมนต์/ห้องเช่า/บ้านเช่า/หอพัก/หอพักเช่า	0.89	2.23	0.14	0.22	0.43	0.00	0.00	0.00	0.00	3.38
รายวัน										
ที่พักรับรองของตนเอง (หลังที่ 2)	0.00	0.25	0.00	0.18	0.39	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
แพ	1.37	2.48	1.87	0.93	0.95	0.08	1.50	1.79	0.00	0.00
กางเต้นท์	3.36	3.26	1.61	1.13	1.93	0.04	1.67	0.00	0.00	0.00
นอนริมชายหาด/ริมแม่น้ำ (ไม่กางเต้นท์)	0.35	0.13	0.00	0.90	0.00	1.45	0.00	0.00	0.00	0.00
นอนในรถ	0.61	0.95	0.00	0.00	0.39	0.90	0.00	0.00	0.00	0.10
พักในบ้านชาวบ้านในท้องถิ่น เช่น บ้านชาวเขา	0.00	0.13	0.02	0.00	0.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สถานศึกษา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.39	0.00	0.00	0.06	0.00	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-18

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มอายุต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	ช่วงอายุ (ปี)									
	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 ขึ้นไป
ผู้ร่วมเดินทาง										
เดินทางคนเดียว	3.68	7.89	8.35	6.90	4.60	4.88	8.43	10.96	3.49	5.55
ครอบครัว/ญาติ	49.37	28.23	37.82	54.51	66.05	67.16	57.62	63.54	69.11	64.79
เพื่อน/คู่รัก	33.81	53.95	44.61	30.16	21.12	15.46	14.08	14.17	12.94	10.19
กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน	13.15	9.93	9.21	8.43	8.24	12.50	19.88	11.33	14.47	19.47
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.5.3 อาชีพ

พฤติกรรมในการท่องเที่ยวจำแนกรายอาชีพหลักของนักท่องเที่ยวไทย แสดงดังตาราง 3.6-19 ถึง 3.6-27

3.5.3.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด พบว่า มีความแตกต่างกันในแต่ละสัดส่วนไม่มากนัก คือ แหล่งธรรมชาติ แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า แหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี ตามลำดับ (ตาราง 3.6-19)

แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทุกอาชีพได้รับมากที่สุด คือ การบอกเล่าปากต่อปาก รองลงมาคือ โฆษณา/รายการในโทรทัศน์ และเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ตามลำดับ ทั้งนี้มีเพียงนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขายเท่านั้นที่อาศัยการไปทำงานแล้วเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ ไปในตัว (ตาราง 3.6-20)

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวสูงสุด 3 อันดับแรกในทุกอาชีพ ได้แก่ เพื่อน/คู่รัก ครอบครัว/ญาติ และตนเอง ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลุ่มแม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพจะเป็นกลุ่มอาชีพเดียวที่มีผู้นำทางศาสนาเป็นผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจ (ตาราง 3.6-21)

ลักษณะการเดินทางส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางด้วยตนเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัวในสัดส่วนที่สูงที่สุด ยกเว้นอาชีพเกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม และผู้ที่ตกงาน/กำลังหางานอยู่ ทั้งนี้การใช้บริการบริษัททัวร์/กลุ่มทัวร์จะมีสัดส่วนที่ต่ำที่สุดในทุกอาชีพ (ตาราง 3.6-22)

และเรื่องของการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว (ตาราง 3.6-23) พบว่า นักท่องเที่ยวแต่ละอาชีพมีการออมทรัพย์ในสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่มีการออม โดยผู้ที่มีอาชีพตกงาน/กำลังหางานมีส่วนต่างดังกล่าวสูงที่สุด ยกเว้นผู้เกษียณอายุที่มีสัดส่วนผู้ที่มีการออมสูงมากกว่าไม่ออมเพียงอาชีพเดียว

3.5.3.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด

นักท่องเที่ยวชาวไทยทุกสาขาอาชีพ มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางในทำนองเดียวกันกับเมื่อจำแนกรายกลุ่มอายุ (ตาราง 3.6-24) คือ ส่วนใหญ่เดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน และเยี่ยมชมครอบครัว/เยี่ยมชมญาติ ตามลำดับ นอกเหนือจากนั้นสัดส่วนก็จะกระจายกันไป อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาที่รายอาชีพ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นผู้เกษียณอายุ ตกงาน หรือมีอาชีพรับจ้างทั่วไปและรับจ้างชั่วคราวจะมีถึงความหลากหลายของวัตถุประสงค์ของการศึกษาน้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ

ส่วนของกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว (ตาราง 3.6-25) กิจกรรมหลักที่ทุกกลุ่มกระทำจะกระจายอยู่ในกลุ่มพักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร) ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน ทักทาย/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น เป็นส่วนใหญ่ โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้างในงานกสิกรรมจะมีสัดส่วนในการทำกิจกรรมทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน และพักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไรสูงที่สุดในแต่ละกลุ่มกิจกรรม ในขณะที่อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจมีสัดส่วนในการติดต่องาน/ทำงาน/ประชุมสูงที่สุด

ผู้ร่วมเดินทางมักจะเป็นครอบครัว/ญาติ และเพื่อน/คู่รัก ตามลำดับ โดยผู้เกษียณอายุจะไม่มีผู้ใดที่ตอบว่าเดินทางกับเพื่อน/คู่รักเลย (ตาราง 3.6-26)

ในส่วนของสถานที่พักผ่อน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีทั้งที่เดินทางแบบเข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ค้างคืน) และค้างแรมที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อนในสัดส่วนที่สูง โดยผู้ที่มีอาชีพลูกจ้างชั่วคราวจะมีสัดส่วนการค้างแรมที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อนสูงกว่าเท่านั้น (ตาราง 3.6-27)

ตาราง 3.6-19

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างในงานกสิ	แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหางานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
แหล่งธรรมชาติ	79.08	85.39	71.19	77.86	53.56	57.14	41.18	76.56	58.54	90.00
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	2.08	3.45	5.52	7.71	10.74	9.24	17.65	1.56	7.32	0
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	6.97	5.29	14.17	9.45	30.71	25.63	38.23	9.38	17.07	0
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	11.13	5.18	8.64	3.48	4.54	7.56	2.94	9.38	14.63	10.00
อื่น ๆ	0.74	0.69	0.48	1.5	0.45	0.43	0	3.12	2.44	0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-20

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ผู้จ้างบริษัท/ร้าน	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบ	เกษียณอายุ	ตงงานกำลังหา	รับจ้างทั่วไป	ผู้จ้างชั่วคราว
การบอกเล่าปากต่อปาก	46.35	46.66	45.89	37.48	59.49	57.73	37.93	42.59	47.17	37.04
ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์	6.94	6.36	8.01	10.21	6.70	5.54	10.34	8.33	5.66	7.41
โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	18.42	19.72	21.52	19.55	19.49	20.99	24.14	17.59	15.09	18.52
โฆษณา/รายการในวิทยุ	7.03	5.24	6.41	4.73	8.12	4.66	5.17	2.78	3.77	0.00
โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คู่มือสมนาคุณ	0.36	0.13	0.56	0.87	0.41	0.58	1.72	0.93	0.00	0.00
แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว	3.91	3.54	2.92	4.11	1.73	1.75	5.17	7.41	1.89	11.11
เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	9.25	10.48	5.99	11.71	2.34	4.08	6.90	12.96	7.55	14.81
วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่ออกเหนือจากของ ททท.)	6.76	6.95	7.31	10.21	1.42	1.75	8.62	5.56	3.77	7.41
เลือกไปด้วยตนเอง/ปรึกษากันในกลุ่ม	0.89	0.85	1.11	0.87	0.10	2.62	0.00	1.85	15.09	0.00
ใบปลิวของบริษัทห้างร้านทั่วไป	0.00	0.00	0.07	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
อินเตอร์เน็ต	0.09	0.07	0.07	0.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3.70
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน เป็นผู้แนะนำ	0.00	0.00	0.07	0.00	0.10	0.29	0.00	0.00	0.00	0.00
ไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว	0.00	0.00	0.07	0.00	0.10	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-21

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามผู้ตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ผู้จ้างบริษัท/ร้าน	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบ	เกษียณอายุ	ตงงานกำลังหา	รับจ้างทั่วไป	ผู้จ้างชั่วคราว
ตนเอง	23.48	33.83	34.13	36.48	35.44	25.83	50.00	35.94	51.22	50.00
ครอบครัว/ญาติ	35.81	25.55	50.84	43.67	47.60	64.17	44.12	26.56	21.95	20.00
เพื่อน/คูรัก	39.38	39.70	13.84	18.61	16.37	8.75	2.94	35.94	24.39	30.00
ปรึกษากันหลาย ๆ คน	0.74	0.69	0.95	1.24	0.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผู้เจ้าหน้าที่/ทัวร์	0.30	0.12	0.00	0.00	0.15	0.00	0.00	1.56	0.00	0.00
โรงเรียน (พาไป)	0.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผู้นำทางศาสนา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.42	0.00	0.00	0.00	0.00

ตาราง 3.6-21 (ต่อ)

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน	0.00	0.00	0.24	0.00	0.15	0.42	2.94	0.00	0.00	0.00
บริษัทที่ทำงาน	0.00	0.12	0.00	0.00	0.00	0.42	0.00	0.00	2.44	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-22

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะการเดินทางโดยทั่วไป

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหางานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว	44.35	44.76	65.95	67.91	39.94	54.20	67.65	37.50	48.78	30.00
เดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว	45.39	45.80	25.93	24.13	42.19	32.77	11.76	54.69	41.46	60.00
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์	10.27	9.44	8.12	7.96	17.87	13.03	20.59	7.81	9.76	10.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-23

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหางานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
ไม่มี	73.74	69.20	62.65	60.30	71.47	77.92	47.06	82.81	53.66	70.00
มี	26.26	30.80	37.35	39.70	28.53	22.08	52.94	17.19	46.34	30.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-24

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ถูกจ้างบริษัท/ ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้าง ในงานกิจกรรม	แม่บ้าน/ไม่ ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา งานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ถูกจ้างชั่วคราว
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	70.77	72.87	65.99	69.23	43.84	56.25	50.00	76.56	63.41	50.00
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	15.13	17.36	16.11	13.65	24.47	23.33	41.18	9.38	21.95	30.00
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน	2.82	4.37	8.95	4.22	22.07	14.58	2.94	4.69	2.44	10.00
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	0.15	1.49	5.37	0	4.20	0.42	0	1.56	2.44	0
ทัศนศึกษา	8.61	0.46	0.72	1.99	1.35	0	0	0	4.88	10.00
ประชุม/สัมมนา	0.59	1.38	0.48	4.71	1.35	0.42	0	0	2.44	0
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	1.04	1.14	1.19	0.99	0.75	3.75	5.88	0	0	0
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0	0.46	0	3.72	0.30	0	0	0	0	0
สมัครงาน/หางานทำ/สอบ/สมัครสอบ	0.15	0.11	0.12	0.50	0.30	0	0	7.81	0	0
ร่วมงานมงคลสมรส/งานศพ/งานรับปริญญาบัตร	0	0.11	0.36	0.25	0.75	0	0	0	2.44	0
เข้าค่ายนักเรียน/เก็บตัวนักกีฬา/เข้าร่วมกิจกรรม	0.30	0.23	0	0	0.30	0	0	0	0	0
ลูกเสือชาวบ้าน/รับน้อง										
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญาบัตร	0.15	0	0	0.25	0.15	0	0	0	0	0
พบแพทย์	0	0	0.24	0	0	0.42	0	0	0	0
ทำธุระส่วนตัว	0.15	0	0	0.25	0	0.42	0	0	0	0
ไปแจกของผู้ประสบภัย/งานสังคมสงเคราะห์	0.15	0	0.12	0	0	0.42	0	0	0	0
รับ-ส่งบุตรหลานมาเรียนหนังสือ/ส่งเพื่อนไป	0	0	0.36	0.25	0.15	0	0	0	0	0
ทำงาน/หาบุตรหลานไปแข่งขันกีฬา										
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-25

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ถูกจ้างบริษัท/ ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้าง ในงานกิจกรรม	แม่บ้าน/ไม่ ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา งานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ถูกจ้างชั่วคราว
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	3.86	2.30	2.27	1.74	1.65	3.75	2.94	3.13	4.88	0
ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	5.04	6.78	13.60	8.93	28.38	27.08	11.76	4.69	12.20	30.00
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	17.80	15.75	17.30	12.66	24.32	24.17	41.18	10.94	31.71	10.00
ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	0.45	3.56	5.85	7.69	5.56	0.83	0	4.69	4.88	0
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย	7.42	0.57	0.72	3.23	1.35	0.42	0	1.56	2.44	0
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	35.31	42.64	37.35	36.23	20.27	27.50	17.65	40.63	21.95	50.00

ตาราง 3.6-25 (ต่อ)

รายการ	นักเรียนนักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม	แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหางานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
เดินป่า*	1.48	2.41	0.48	1.49	0	0	0	1.56	0	10.00
ศึกษารวมชาติ*	3.56	3.10	3.58	6.20	2.70	2.08	2.94	0	0	0
ส่องสัตว์/ดูนก*	1.04	0.34	0.84	0.74	1.65	0.83	0	0	0	0
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก*	5.49	4.71	3.70	1.99	2.85	1.67	2.94	1.56	2.44	0
ดำน้ำดูปะการัง*	0.89	1.61	0.72	0.99	0.30	0.83	0	1.56	0	0
ตั้งแคมป์*	1.93	1.03	0.12	1.24	0.30	0	0	0	0	0
บันทึกภาพ/เสียง**	0.30	0.23	0.36	0.25	0.30	0	0	0	0	0
ศึกษาห้องฟ้า/ดูดาว**	0.15	0.11	0	0	0	0	0	0	0	0
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์***	1.93	3.68	2.03	2.48	2.40	0.83	2.94	4.69	0	0
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์***	1.04	0.23	0.48	0.99	0.45	0.83	2.94	3.13	0	0
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม***	1.63	2.64	3.34	2.48	1.65	2.08	2.94	4.69	0	0
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน***	0.89	1.03	1.31	2.23	0.60	0	0	1.56	4.88	0
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง***	0.30	0.11	0.12	0.50	0.15	0	0	0	0	0
พายเรือ/กระดานโต้ลม****	0	0	0.24	0.25	0	0	0	0	0	0
ล่องแพ/ล่องแก่ง****	0.89	1.72	0.72	2.48	1.65	0.83	0	3.13	7.32	0
ขี่จักรยานท่องเที่ยว****	0.45	0	0	0	0	0	0	1.56	0	0
ปีนไต่เขา****	0.30	0.23	0.12	0.50	0	0	0	0	0	0
ตกปลา****	0.15	0.23	0.36	0	0.60	0	0	1.56	2.44	0
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จุดจุก)	1.04	0.34	0.24	0.50	0.45	0.42	0	1.56	0	0
เยี่ยมญาติป่วย	0	0.11	0.12	0	0.15	0	0	0	0	0
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0	0	0.24	0	0.15	0	0	0	0	0
เล่นน้ำทะเล	1.93	1.03	0.24	0.74	0.15	0.42	0	0	0	0
รับประทานอาหาร Fast Food	0	0.11	0.12	0	0	0.42	0	0	0	0
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.15	0.11	0.12	0	0	0	0	0	0	0
ลอบ/สมัครสอบ	0.15	0.11	0	0.25	0.15	0	0	1.56	0	0
รับยา/พบแพทย์	0	0	0.24	0	0	0.42	0	0	0	0
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	1.63	1.15	0.60	0.74	0	0.42	0	0	2.44	0
ร่วมงานบวช	0	0.23	0	0	0.45	0	0	0	0	0
ชมภาพยนตร์	0.15	0.11	0	0	0	0	0	0	0	0
ทำธุระส่วนตัวกับหน่วยงานราชการ (โอนรถ)	0.30	0	0.12	0	0.15	0.42	0	0	0	0
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สังสรรค์/กินเหล้า	0.45	0	0.12	0	0	0	0	1.56	0	0

ตาราง 3.6-25 (ต่อ)

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ ร้านค้า	ธุรกิจส่วนตัว/ ค้าขาย	รับราชการ/รัฐ วิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้าง ในงานกิจกรรม	แม่บ้าน/ไม่ ประกอบอาชีพ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา งานอยู่	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
ร่วมงานรับปริญญา	0	0.11	0.12	0.25	0.15	0	0	0	2.44	0
ร่วมงานศพ/งานทำบุญบ้านใหม่	0	0	0	0	0.45	0	0	0	0	0
บวชชี	0	0	0.24	0	0	0	0	0	0	0
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญา	0	0	0	0.25	0.15	0	0	0	0	0
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	1.34	1.03	1.31	0.99	0.30	2.92	11.76	0	0	0
นั่งเรือหางยาวชมทิวทัศน์	0	0.11	0	0	0	0	0	0	0	0
ปฏิบัติธรรม	0	0	0	0	0	0	0	1.56	0	0
พาบุตรหลานไปเล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ (ในสวนสนุก)	0.30	0.11	0	0	0	0	0	0	0	0
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0	0	0.12	0	0	0	0	0	0	0
ซื้อสินค้ามาขาย	0	0.11	0.24	0	0	0	0	0	0	0
ส่งบุตรหลานไปเรียน/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0	0	0.12	0.50	0.15	0	0	0	0	0
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0	0	0	0	0	0.42	0	0	0	0
สมัครงาน	0	0	0	0	0	0	0	3.13	0	0
ชมบั้งไปพญานาค	0	0.11	0	0	0	0	0	0	0	0
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0	0	0	0.25	0	0.42	0	0	0	0
เก็บเงิน	0	0	0	0.25	0	0	0	0	0	0
ร่วมแข่งขันแรลลี่	0.15	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ชมงานแห่มังกรนครสวรรค์	0	0	0.12	0	0	0	0	0	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

- หมายเหตุ
- * หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ
 - ** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวกึ่งนิเวศ
 - *** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในส่วนกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม
 - **** หมายถึง จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

ตาราง 3.6-26

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้าน	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
ผู้ร่วมเดินทาง										
เดินทางคนเดียว	3.71	7.59	6.21	6.70	7.51	4.17	14.71	7.81	17.07	20.00
ครอบครัว/ญาติ	40.80	34.94	67.06	50.87	58.26	77.50	73.53	32.81	39.02	30.00
เพื่อน/คู่รัก	46.14	49.77	20.64	32.75	18.92	8.75	0.00	54.69	31.71	50.00
กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน	9.35	7.70	6.09	9.68	15.32	9.58	11.76	4.69	12.20	0.00
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-27

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่พักแรม

รายการ	นักเรียน/นักศึกษา	ลูกจ้างบริษัท/ร้าน	ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร/รับจ้างใน	แม่บ้าน/ไม่ประกอบ	เกษียณอายุ	ตกงาน/กำลังหา	รับจ้างทั่วไป	ลูกจ้างชั่วคราว
เข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ได้ค้างคืน)	29.97	28.62	35.08	25.56	39.34	39.17	29.41	21.88	29.27	50.00
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	35.91	35.17	36.63	31.51	39.94	37.92	52.94	45.31	41.46	20.00
โรงแรม	5.79	12.41	10.62	18.11	3.15	6.25	11.76	7.81	14.63	0
บ้านพักรับรอง	1.93	1.26	1.43	2.73	2.10	0.83	0	1.56	2.44	0
บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	3.26	2.76	1.07	2.98	0.90	2.08	0	3.13	0	20.00
เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ท	14.24	14.60	9.19	12.90	4.35	7.08	5.88	12.50	2.44	10.00
วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ	1.78	0.46	3.10	1.74	6.61	5.42	0	1.56	0	0
อพาร์ทเมนต์/ห้องเช่า/บ้านเช่า/หอพัก/หอพักเช่ารายวัน	1.04	0.34	0.24	0.50	0.30	0.42	0	3.13	0	0
ที่พัก/บ้านของตนเอง (หลังที่ 2)	0.15	0.11	0	0	0.30	0	0	0	0	0
แพ	0.74	1.26	0.36	1.49	1.65	0.42	0	3.13	7.32	0
กางเต้นท์	4.30	2.53	1.55	2.48	0.30	0.42	0	0	0	0
นอนริมชายหาด/ริมแม่น้ำ (ไม่กางเต้นท์)	0.15	0	0.12	0	0	0	0	0	0	0
นอนในรถ	0.74	0.11	0.36	0	1.05	0	0	0	2.44	0
พักในบ้านชาวบ้านในท้องถิ่น เช่น บ้านชาวเขา	0	0.23	0.12	0	0	0	0	0	0	0
สถานศึกษา	0	0.11	0.12	0	0	0	0	0	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3.5.4 กลุ่มรายได้

พฤติกรรมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความหลากหลายแตกต่างกันไปตามกลุ่มรายได้ 6 กลุ่มแสดงดังตาราง 3.6-28 ถึง 3.6-37

3.6.4.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวม

ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด พบว่ามีความคล้ายคลึงกัน คือ สนใจแหล่งธรรมชาติเป็นอันดับที่ 1 และสนใจแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนาเป็นอันดับที่ 2 ส่วนแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี จะมีความสนใจในสัดส่วนที่ต่าง ๆ กัน และเป็นที่สังเกตว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปจะพบว่ามีใจเพียงแหล่งธรรมชาติและแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนาเท่านั้น ด้วยสัดส่วนร้อยละ 90.91 และร้อยละ 9.09 ตามลำดับ (ตาราง 3.6-28)

แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ทุกอาชีพได้รับมากที่สุดคือ การบอกเล่าปากต่อปาก รองลงมาคือ โฆษณา/รายการในโทรทัศน์ ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์ โฆษณา/รายการในวิทยุ และเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ตามลำดับ โดยมีนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาท ที่รับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ต ในขณะที่นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทเท่านั้นที่มีการไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว (ตาราง 3.6-29)

ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวและผู้ร่วมเดินทางสูงสุดไม่แตกต่างจากกลุ่มการวิเคราะห์อื่น ๆ คือจะมีสัดส่วนอยู่ในกลุ่มบุคคลรู้จักใกล้ชิด คือ ครอบครัว/ญาติ เพื่อน/คู่รัก และตนเอง ตามลำดับ (ตาราง 3.6-30)

ลักษณะการเดินทางส่วนใหญ่จะเป็นการเดินทางด้วยตนเองสูงกว่าการใช้บริการบริษัททัวร์/กลุ่มทัวร์ โดยมีการใช้พาหนะส่วนตัวในสัดส่วนที่สูงที่สุด และกลุ่มผู้มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปจะไม่พบการเดินทางด้วยตนเองที่ไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัวเลย (ตาราง 3.6-31)

และเรื่องของการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวก็เป็นในทำนองเดียวกันกับการพิจารณาอื่น ๆ คือ พบการออมทรัพย์ในสัดส่วนที่ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่มีออม มีเพียงผู้มีรายได้ 30,000-49,999 บาทที่มีสัดส่วนดังกล่าวใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 55.32 ต่อ 44.68 ยกเว้นผู้ที่รายได้ 50,000 บาทขึ้นไปจะเป็นกลุ่มที่มีการออมมากกว่าไม่ออม คือสัดส่วนผู้ที่ออมเท่ากับร้อยละ 54.55 ต่อผู้ที่ไม่มีการออมร้อยละ 45.45 กล่าวคือ นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มรายได้จะเป็นผู้ที่ไม่มีการออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวเสียเป็นส่วนใหญ่ (ตาราง 3.6-32) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเฉพาะผู้ที่มีการออม พบว่า ในกลุ่มผู้ไม่มีรายได้หลัก ซึ่งได้แก่ นักเรียน/นักศึกษา แม่บ้าน ผู้ไม่ประกอบอาชีพ จำนวนหนึ่ง และกลุ่มรายได้อื่น ๆ จะมีการออมอยู่ในช่วง 1,000-5,000 บาท เป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นที่กลุ่มรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปที่มีสัดส่วนในการออมในช่วง 1,000-5,000 บาท และ 5,001-10,000 บาท เท่ากัน (ตาราง 3.6-33)

3.6.4.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด

นักท่องเที่ยวชาวไทยทุกกลุ่มรายได้มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางส่วนใหญ่เพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน และเยี่ยมครอบครัว/เยี่ยมญาติ และร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน ตามลำดับ โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ 30,000-49,999 บาทจะเป็นกลุ่มที่มีการท่องเที่ยว/พักผ่อนสูงสุด ในขณะที่พบสัดส่วนของกลุ่มรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีสัดส่วนในการเดินทางไปเยี่ยมครอบครัว/เยี่ยมญาติ และร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถานสูงสุด (ตาราง 3.6-34)

ส่วนของกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว (ตาราง 3.6-35) กิจกรรมหลักจะมีสัดส่วนที่กระจายอยู่ในทุกระดับรายได้ โดยที่จะมีสัดส่วนที่สูงอยู่ในกิจกรรมชมทิวทัศน์/นั่งเล่น พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไร และทำบุญ/นมัสการศาสนสถานเป็นส่วนใหญ่ และพบว่าผู้ที่มีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไปมีกระทำกิจกรรมหลักที่ไม่หลากหลายนัก โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปจะมีกิจกรรมหลักในการเดินทางเพียง 5 กิจกรรมเท่านั้น คือ ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น และพักผ่อนในบ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไรเท่ากัน คือร้อยละ 27.27 ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน และเพื่อติดต่องาน/ทำงาน/ประชุมเท่านั้น คือร้อยละ 18.18 และลำดับสุดท้าย ทักสนศึกษา/เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย ร้อยละ 9.09

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการเดินทางแบบเข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ค้างคืน) และค้างแรมที่บ้านญาติ/บ้านเพื่อน ในสัดส่วนที่สูงไม่แตกต่างกัน และสำหรับผู้ที่มีรายได้ 30,000 บาทขึ้นไปจะมีสถานที่พักแรมไม่หลากหลายประเภทเท่าใด (ตาราง 3.6-36) ทั้งนี้ผู้ที่มีรายได้ 50,000 บาทขึ้นไปจะไม่พบการเดินทางลำพังเพียงคนเดียว แต่จะพบสัดส่วนในการเดินทางกับกลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงานแทน (ตาราง 3.6-37)

ตาราง 3.6-28

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
แหล่งธรรมชาติ	68.76	67.75	78.18	77.64	87.23	90.91
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	4.95	6.42	5.79	5.55	2.13	0
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	9.90	8.36	4.86	4.51	2.13	0
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	15.43	16.54	10.86	11.61	8.51	9.09
อื่น ๆ	0.96	0.93	0.31	0.69	0.0	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-29

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามแหล่งข้อมูลข่าวสาร

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
การบอกเล่าปากต่อปาก	80.19	81.11	82.42	76.60	71.74	40.00
ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์	10.48	10.91	13.24	16.81	15.22	40.00
โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	28.00	31.96	34.44	41.59	32.61	40.00
โฆษณา/รายการในวิทยุ	11.24	11.67	9.20	7.80	0	10.00
โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คู่มือสมนาคุณ	0.57	0.53	0.83	1.21	2.17	10.00
แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว	5.52	3.87	6.31	8.49	10.87	10.00
เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)	9.14	9.09	16.55	21.84	32.61	30.00
วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่นอกเหนือจากของ ททท.)	7.81	5.92	13.44	20.28	30.43	10.00
เลือกไปด้วยตนเอง/ปรึกษากันในกลุ่ม	2.29	1.23	1.55	2.60	6.52	0
ใบปลิวของบริษัทห้างร้านทั่วไป	0	0.06	0	0	0	0
อินเทอร์เน็ต	0	0.06	0.41	0.17	0	0
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน เป็นผู้แนะนำ	0.19	0.06	0	0	2.17	0
ไปทำงานแล้วแวะเที่ยวไปในตัว	0	0.12	0	0	0	0

ตาราง 3.6-30

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวหรือจังหวัดที่จะไป

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ตนเอง	26.38	31.89	35.09	34.78	44.68	36.36
ครอบครัว/ญาติ	47.82	41.91	33.95	45.16	34.04	54.55
เพื่อน/คู่รัก	24.86	25.03	30.13	18.69	19.15	9.09
ปรึกษากันหลาย ๆ คน	0.38	0.64	0.62	1.21	0	0
ผู้เจ้าหน้าที่เที่ยว/ทัวร์	0.19	0.18	0.10	0	0	0
โรงเรียน (พาไป)	0	0.12	0	0	0	0

ตาราง 3.6-30 (ต่อ)

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ผู้นำทางศาสนา	0	0.06	0	0	0	0
วิทยากรอบรม/หัวหน้ากลุ่มชุมชน/หัวหน้ากลุ่มแม่บ้าน	0.19	0.12	0.10	0	2.13	0
บริษัทที่ทำงาน	0.19	0.06	0	0.17	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-31

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะการเดินทางโดยทั่วไป

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว	44.57	47.28	48.24	74.39	65.96	90.00
เดินทางเอง โดยไม่ได้ใช้พาหนะส่วนตัว	44.19	38.66	43.58	19.55	25.53	0
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์	11.24	14.06	8.18	6.06	8.51	10.00
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-32

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนออมทรัพย์

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ไม่มี	81.21	67.15	68.42	62.11	55.32	45.45
มี	18.79	32.85	31.58	37.89	44.68	54.55
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-33

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามจำนวนเงินที่ออมทรัพย์

การออม	ระดับรายได้ (บาท)					
	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000	5,000 - 9,999	10,000 - 29,999	30,000 - 49,999	50,000 ขึ้นไป
ไม่เคยมีการออมทรัพย์หรือกันเงินไว้	81.21	67.15	68.42	62.11	55.32	45.45
ต่ำกว่า 1,000 บาท	3.23	8.26	1.34	0.52	0.00	0.00
1,000 - 5,000 บาท	13.85	23.42	26.11	28.20	21.28	27.27
5,001 - 10,000 บาท	1.33	1.05	3.30	6.06	17.02	27.27
10,001 บาท ขึ้นไป	0.38	0.12	0.83	3.11	6.38	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-34

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักของการเดินทาง

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	68.12	58.84	68.83	67.13	82.98	81.82
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	16.70	20.02	17.75	15.40	6.38	0
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นั้ลการศาสนสถาน	7.59	10.89	7.83	5.54	4.26	9.09
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	0.38	2.75	1.86	3.81	2.13	0
ทัศนศึกษา	3.61	3.34	0.52	1.04	2.13	0
ประชุม/สัมมนา	0.19	1.11	1.44	2.42	2.13	9.09
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	1.90	1.41	0.52	1.38	0	0
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0	0.23	0.41	2.25	0	0
สมัครงาน/หางานทำ/สอบ/สมัครสอบ	0.95	0.30	0.010	0.17	0	0
ร่วมงานมงคลสมรส/งานศพ/ร่วมงานรับปริญญา	0	0.30	0.051	0.017	0	0
เข้าค่ายนักเรียน/เก็บตัวนักกีฬา/เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือชาวบ้าน/รับน้อง	0	0.36	0	0	0	0
พบแพทย์	0.19	0.06	0.10	0	0	0

ตาราง 3.6-34 (ต่อ)

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญาบัตร	0.19	0	0	0.35	0	0
ทำธุระส่วนตัว	0	0.06	0.10	0.17	0	0
ไปแจกของผู้ประสบภัย/งานสังคมสงเคราะห์	0.19	0.12	0	0	0	0
รับ-ส่งบุตรหลานมาเรียนหนังสือ/ส่งเพื่อนไปทำงาน/พาบุตรหลานไปแข่งขันกีฬา	0	0.24	0	0.17	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-35

ร้อยละของนักท่องเที่ยวยุโรปกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามกิจกรรมหลักที่กระทำในการท่องเที่ยว

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ซื้อสินค้า/ของที่ระลึก	3.80	2.93	1.55	2.08	0	0
ทำบุญ/มัสการศาสนสถาน	15.18	13.93	14.04	9.34	4.26	18.18
พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ (ไม่ได้ทำอะไร)	18.03	21.72	14.14	16.78	10.64	27.27
ติดต่องานทำงานประชุม	0.95	4.04	3.61	7.61	6.38	18.18
ทัศนศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา/เข้าค่าย	2.85	2.93	1.03	1.56	2.13	9.09
ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น	34.72	29.39	39.42	38.58	46.81	27.27
เดินป่า	1.14	0.64	1.34	2.08	2.13	0
ศึกษาธรรมชาติ	2.66	3.57	3.30	3.11	10.64	0
ส่องสัตว์/ดูนก	0.57	1.23	0.41	0.87	0	0
เที่ยวถ้ำ/น้ำตก	3.23	5.15	2.27	2.77	0	0
ดำน้ำดูปะการัง	1.14	0.41	1.75	0.52	4.26	0
ตั้งแคมป์	1.71	0.29	1.03	1.04	0	0
บันทึกภาพ/เสียง	0	0.41	0.21	0.17	0	0

ตาราง 3.6-35 (ต่อ)

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท		10,000 - 29,999 บาท		30,000 - 49,999 บาท		50,000 บาท ขึ้นไป
		บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	บาท	
ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว	0	0.06	0.10	0	0	0	0	
ชมความงาม ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์	2.28	2.46	2.99	1.90	0	0	0	
ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์	1.33	0.59	0.41	0.69	0	0	0	
ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม	2.28	1.87	2.99	2.77	6.38	0	0	
ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน	0	1.29	1.34	1.04	2.13	0	0	
ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง	0.19	0.18	0.21	0.17	0	0	0	
พายเรือ/กระดานโต้ลม	0	0.06	0.10	0	2.13	0	0	
ส่องแพ/ส่องแก่ง	1.14	1.58	1.75	0.87	0	0	0	
ขี่จักรยานท่องเที่ยว	0.38	0.06	0	0	0	0	0	
ปีน/ไต่เขา	0.38	0.06	0.41	0	0	0	0	
ตกปลา	0	0.41	0.21	0.35	2.13	0	0	
เดินเล่นตามศูนย์การค้า/ตลาด (จตุจักร)	0.76	0.53	0.31	0.52	0	0	0	
เยี่ยมญาติป่วย	0	0.18	0	0	0	0	0	
ขี่จักรยานท่องเที่ยวชมทิวทัศน์	0.19	0	0	0	0	0	0	
ไปร่วมงานฉลองสมรส	0	0.12	0.10	0	0	0	0	
เล่นน้ำทะเล	0.38	0.64	1.34	0.52	0	0	0	
รับประทานอาหาร	0.19	0	0.21	0	0	0	0	
พัฒนาพื้นที่/ออกค่ายพัฒนาชุมชน	0.19	0.12	0	0	0	0	0	
สอบ/สมัครสอบ	0.19	0.12	0.10	0.17	0	0	0	
รับยา/พบแพทย์	0.19	0.06	0.10	0	0	0	0	
เยี่ยมญาติ/บุตรหลาน	0.76	0.53	1.34	0.87	0	0	0	
ร่วมงานบวช	0	0.18	0.21	0	0	0	0	
ชมภาพยนตร์	0	0.12	0	0	0	0	0	
ทำธุระส่วนตัวกับหน่วยงานราชการ (โอนรถ)	0	0.18	0.10	0.17	0	0	0	
เที่ยวสถานบันเทิงกลางคืน	0.19	0	0	0	0	0	0	

ตาราง 3.6-35 (ต่อ)

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
สังสรรค์/กินเหล้า	0.38	0.06	0.10	0.17	0	0
ร่วมงานรับปริญญา	0	0.06	0.41	0	0	0
ร่วมงานศพ/งานทำบุญบ้านใหม่	0	0.18	0	0	0	0
บวชชี	0	0.12	0	0	0	0
รับวุฒิบัตรการศึกษา/รับปริญญา	0	0	0	0.35	0	0
ซื้อของใช้ตามศูนย์การค้า/แหล่งรวมสินค้า	1.71	1.05	0.72	2.08	0	0
นั่งเรือหางยาวชมทิวทัศน์	0	0.06	0	0	0	0
ปฏิบัติธรรม	0.19	0	0	0	0	0
พาบุตรหลานไปเล่นเครื่องเล่นต่าง ๆ (ในสวนสนุก)	0	0.18	0	0	0	0
ชมการแสดงของสัตว์ต่าง ๆ	0	0	0.10	0	0	0
ซื้อสินค้ามาขาย	0	0.12	0.10	0	0	0
ส่งบุตรหลานไปเรียน/ส่งเพื่อนไปทำงาน	0	0.12	0	0.35	0	0
นั่งรถยนต์ชมทิวทัศน์	0.19	0	0	0	0	0
สมัครงาน	0.38	0	0	0	0	0
ชมบั้งไฟพญานาค	0	0	0	0.17	0	0
เล่นเครื่องเล่นในสวนสนุก	0.19	0	0	0.17	0	0
แก๊บน	0	0	0.10	0	0	0
ร่วมแข่งขันแรลลี่	0	0.06	0	0	0	0
ชมงานแห่มังกรนครสวรรค์	0	0	0	0.17	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-36

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามสถานที่พักแรม

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
เข้าไป-เย็นกลับ (ไม่ได้ค้างคืน)	30.93	37.00	30.24	24.05	27.66	45.45
บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	41.37	37.06	35.19	34.60	23.40	18.18
โรงแรม	6.26	5.80	11.46	18.17	21.28	18.18
บ้านพักรับรอง	1.52	1.87	1.34	1.90	0	9.09
บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	3.42	1.29	2.17	3.63	0	0
เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ต	9.49	8.31	13.62	13.15	21.28	0
วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ	3.04	4.04	1.44	1.21	2.13	0
อพาร์ทเมนต์/ห้องเช่า/บ้านเช่า/หอพัก/หอพักเช่ารายวัน	0.76	0.47	0.41	0.35	2.13	0
ที่พักบ้านของตนเอง (หลังที่ 2)	0	0.18	0.10	0	0	0
แพ	0.57	1.41	1.14	0.69	0	0
กางเต็นท์	2.47	1.52	2.58	1.90	2.13	9.09
นอนริมชายหาด/ริมแม่น้ำ (ไม่กางเต็นท์)	0	0.12	0	0	0	0
นอนในรถ	0.19	0.76	0.21	0.17	0	0
พักในบ้านชาวบ้านในท้องถิ่น เช่น บ้านชาวเขา	0	0.06	0.10	0.17	0	0
สถานศึกษา	0	0.12	0	0	0	0
รวม	100	100	100	100	100	100

ตาราง 3.6-37

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยกลุ่มรายได้ต่าง ๆ จำแนกตามผู้ร่วมเดินทาง

รายการ	ไม่มีรายได้	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 9,999 บาท	10,000 - 29,999 บาท	30,000 - 49,999 บาท	50,000 บาท ขึ้นไป
ผู้ร่วมเดินทาง						
เดินทางคนเดียว	4.36	6.38	7.84	6.75	4.26	0
ครอบครัว/ญาติ	55.41	52.17	44.89	58.30	46.81	72.73
เพื่อน/คู่รัก	31.31	29.98	40.25	28.03	38.30	18.18
กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน	8.92	11.48	7.02	6.92	10.64	9.09
รวม	100	100	100	100	100	100

3.6.5 ภาคและเขตการปกครอง

นอกจากมีการพิจารณาถึงสภาพทางเศรษฐกิจ-สังคมที่มีต่อพฤติกรรมหลักในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในรอบปี 2542 แล้ว ภาคและเขตการปกครอง (ในเขตเทศบาล-นอกเขตเทศบาล) ยังเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่ง ที่อาจมีผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมดังกล่าวได้ เนื่องจากพฤติกรรมอาจมีการแปรผันไปได้ตามสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ อาทิ ภูมิประเทศ-ภูมิอากาศ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี จำนวนและความหนาแน่นของสถานที่ท่องเที่ยว (เช่น แหล่งธรรมชาติ สถานบันเทิง ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น) หรือแม้แต่สถานที่ทำงาน เส้นทางการคมนาคม หรือเพื่อนร่วมงาน ในที่นี้ นำเสนอสัดส่วนพฤติกรรมการท่องเที่ยวโดยรวมใน 2 เรื่อง คือ ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจ และการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยว และพฤติกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด ในประเด็นวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง¹ รายภาคและ/หรือเขตการปกครองดังต่อไปนี้ (ตาราง 3.6-38 ถึง 3.6-40)

นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคเหนือ

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุดคือ แหล่งธรรมชาติ (ร้อยละ 72.09) รองลงมาคือแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา (ร้อยละ 13.68) และแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า (ร้อยละ 9.06) ตามลำดับ โดยผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนที่สูงกว่าทั้งหมด

¹ ในตาราง 3.6-33 ตัดตอนมานำเสนอเพียงบางวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางที่พบว่ามีส่วนของนักท่องเที่ยวไทยที่สูงในแต่ละภาค

- มีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 38.86 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวภาคเหนือทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่มีการออมโดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล กล่าวคือ สัดส่วนผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลต่อผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล เท่ากับร้อยละ 71.56 ต่อ 28.44

- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวภาคเหนือมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อนสูงสุดคือ ร้อยละ 67.59 โดยกลุ่มที่อยู่ในเขตเทศบาลจะมีสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่อยู่นอกเขตเทศบาล รองลงมาคือ การเดินทางไปและเยี่ยมครอบครัว/ญาติ (ร้อยละ 14.00) และร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน (ร้อยละ 5.52) ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุดคือ แหล่งธรรมชาติ (ร้อยละ 64.20) รองลงมาคือแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา (ร้อยละ 16.15) และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี (ร้อยละ 9.29) ตามลำดับ โดยผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพียงในกลุ่มที่มีความสนใจในแหล่งธรรมชาติเท่านั้น

- มีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 32.35 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่มีการออมจะเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลในสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 55.19 ต่อ 44.81)

- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 60.67 ทักษะศึกษา ร้อยละ 18.79 และประกอบธุรกิจ/ติดต่อกาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว) ร้อยละ 12.08. ตามลำดับ ซึ่งมีเพียงวัตถุประสงค์ในลำดับที่ 3 เท่านั้นที่ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการกระทำสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล

นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคกลาง

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุดคือ แหล่งธรรมชาติ (ร้อยละ 72.07) รองลงมาคือแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา (ร้อยละ 19.35) และแหล่งศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี (ร้อยละ 5.44) ตามลำดับ โดยกลุ่มที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนที่ไม่แตกต่างจากกลุ่มที่อยู่นอกเขตเทศบาลเท่าใดนัก

- มีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 29.31 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวภาคกลางทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่มีการออมจะเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลในสัดส่วนที่ต่ำกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากนัก (ร้อยละ 48.23 ต่อ 51.77)

- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวภาคกลางมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 65.18 ทักษะศึกษา ร้อยละ 17.78 และประกอบธุรกิจ/ติดต่อกาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)

ร้อยละ 10.50 ตามลำดับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในลำดับที่ 2 และ 3 ที่ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการกระทำสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล

นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุดคือ แหล่งธรรมชาติ (ร้อยละ 73.13) รองลงมาคือแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา (ร้อยละ 14.12) และแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า (ร้อยละ 9.18) ตามลำดับ โดยผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลมีสัดส่วนที่สูงกว่าเพียงในกลุ่มที่มีความสนใจในแหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้าเท่านั้น

- มีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 25.76 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนักท่องเที่ยวที่มีการออมจะเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลในสัดส่วนที่ต่ำกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 45.39 ต่อ 54.61)

- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 62.71 ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว) ร้อยละ 3.56 และทัศนศึกษา ร้อยละ 2.20 ตามลำดับ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในลำดับที่ 2 และ 3 ที่ผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่นอกเขตเทศบาลมีสัดส่วนในการกระทำสูงกว่าผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาล และจะสังเกตได้ว่าผู้ที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความหลากหลายของวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางค่อนข้างสูง เนื่องจากสัดส่วนของวัตถุประสงค์หลักอื่น ๆ ที่มีสัดส่วนที่ต่ำกว่านี้ที่ไม่ได้นำเสนอในตารางยังมีสัดส่วนอีกถึงร้อยละ 29.49

นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคใต้

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุดคือ แหล่งธรรมชาติ (ร้อยละ 68.11) รองลงมาคือแหล่งประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า และแหล่งศิลปกรรม/ประเพณี ซึ่งมีสัดส่วนที่ไม่ต่างกันมากนัก คือร้อยละ 11.62 ร้อยละ 10.02 และร้อยละ 9.11 ตามลำดับ ทั้งนี้สัดส่วนของผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก

- มีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวร้อยละ 35.15 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคใต้ทั้งหมด โดยนักท่องเที่ยวที่มีการออมจะเป็นผู้ที่อยู่ในเขตเทศบาลในสัดส่วนที่ต่ำกว่าผู้ที่อยู่นอกเขตเทศบาลมากกว่าสัดส่วนความแตกต่างในภาคอื่น ๆ คือ ร้อยละ 37.42 ต่อ 62.58

- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวไทยภาคใต้มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 61.45 ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว) ร้อยละ 4.08 และทัศนศึกษา ร้อยละ 3.40 ตามลำดับ โดยเมื่อจำแนกเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลแล้วพบว่า มีสัดส่วนไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก และในทำนองเดียวกันกับชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ที่อยู่ในภาคใต้ก็มีความหลากหลายของวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางสูงเช่นกัน กล่าวคือ สัดส่วนของวัตถุประสงค์หลักอื่น ๆ ที่มีสัดส่วนที่ต่ำกว่านี้ที่ไม่ได้นำเสนอในตารางยังมีสัดส่วนอีกถึงร้อยละ 28.34

นักท่องเที่ยวชาวไทยในกรุงเทพมหานคร

- ประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจสูงที่สุดคือสูงถึงร้อยละ 86.23 คือ แหล่งธรรมชาติ
- นักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครมีการวางแผนออมทรัพย์เพื่อการท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 30.59 ของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครทั้งหมด
- ในการเดินทางครั้งล่าสุด นักท่องเที่ยวชาวกรุงเทพมหานครเดินทางเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน ร้อยละ 65.18 ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว) ร้อยละ 1.97 และทัศนศึกษา ร้อยละ 0.54 ตามลำดับ

ตาราง 3.6-38

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่สนใจมากที่สุด

รายการ	รายนาม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคเหนือ			
แหล่งธรรมชาติ	72.09	73.33	26.67
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	4.07	50.00	50.00
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	9.06	59.18	40.82
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	13.68	71.62	28.38
อื่น ๆ	1.11	---	---
รวม	100	---	---
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
แหล่งธรรมชาติ	64.20	65.62	34.38
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	9.29	36.23	63.77
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	8.88	40.91	59.09
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	16.15	45.00	55.00
อื่น ๆ	1.48	---	---
รวม	100	---	---

กรุงเทพมหานครมีการปกครองเฉพาะ ในการพิจารณาจึงถือเป็นพื้นที่ในเขตเทศบาลทั้งหมด ไม่มีพื้นที่นอกเขตเทศบาล

ตาราง 3.6-38 (ต่อ)

รายการ	รายการ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคกลาง			
แหล่งธรรมชาติ	72.07	51.23	48.77
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	5.44	46.15	53.85
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	2.62	52.00	48.00
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	19.35	41.62	58.38
อื่น ๆ	0.52	---	---
รวม	100	---	---
ภาคตะวันออก			
แหล่งธรรมชาติ	73.13	49.77	50.23
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	3.40	30.00	70.00
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	9.18	55.56	44.44
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	14.12	30.12	69.88
อื่น ๆ	0.17	---	---
รวม	100	---	---
ภาคใต้			
แหล่งธรรมชาติ	68.11	45.15	54.85
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	9.11	42.50	57.50
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	11.62	52.94	47.06
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	10.02	40.91	59.09
อื่น ๆ	1.14	---	---
รวม	100	---	---

ตาราง 3.6-38 (ต่อ)

รายการ	รายการ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
กรุงเทพมหานคร			
แหล่งธรรมชาติ	86.23	100	-
ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	3.76	100	-
แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า	4.11	100	-
ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา	5.90	100	-
อื่น ๆ	0.00	---	---
รวม	100	---	---

ตาราง 3.6-39

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามการวางแผนการออกมทริพย์

รายการ	รายการ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคเหนือ			
ไม่มี	61.14	70.18	29.82
มี	38.86	71.56	28.44
รวม	100	---	---
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
ไม่มี	67.65	58.13	41.87
มี	32.35	55.19	44.81
รวม	100	---	---
ภาคกลาง			
ไม่มี	70.69	49.56	50.44
มี	29.31	48.23	51.77
รวม	100	---	---
ภาคตะวันออก			
ไม่มี	74.24	47.49	52.51
มี	25.76	45.39	54.61
รวม	100	---	---

ตาราง 3.6-39 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคใต้			
ไม่มี	64.85	49.30	50.70
มี	35.15	37.42	62.58
รวม	100	---	---
กรุงเทพมหานคร			
ไม่มี	69.41	100	-
มี	30.59	100	-
รวม	100	---	---

ตาราง 3.6-40

ร้อยละของนักท่องเที่ยวชาวไทยภาคและเขตการปกครองต่าง ๆ จำแนกตามวัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง

รายการ	ร้อยละ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคเหนือ			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	67.59	72.48	27.52
เยี่ยมครอบครัว/ญาติ/เพื่อน	14.00	71.05	28.95
ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี/นมัสการศาสนสถาน	5.52	63.33	36.67
ซื้อสินค้า/ของใช้ (Shopping)	3.87	71.43	28.57
อื่น ๆ	6.08	---	---
รวม	100	---	---
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	60.67	63.27	36.73
ทัศนศึกษา	18.79	52.17	47.83
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	12.08	25.00	75.00
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	3.09	40.00	60.00
ประชุม/สัมมนา	2.15	44.44	55.56
อื่น ๆ	3.22	---	---
รวม	100	---	---

ตาราง 3.6-40 (ต่อ)

รายการ	รายการ	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
ภาคกลาง			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	65.18	58.05	41.95
ทัศนศึกษา	17.78	22.22	77.78
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	10.50	13.33	86.67
ปฏิบัติงานปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	1.87	100.00	0.00
ประชุม/สัมมนา	1.56	30.00	70.00
อื่น ๆ	3.12	---	---
รวม	100		
ภาคตะวันออก			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	62.71	53.51	46.49
ทัศนศึกษา	2.20	15.38	84.62
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	3.56	28.57	71.43
ปฏิบัติงานปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0.85	20.00	80.00
ประชุม/สัมมนา	1.19	28.57	71.43
อื่น ๆ	29.49	---	---
รวม	100		
ภาคใต้			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	61.45	43.54	56.46
ทัศนศึกษา	3.40	46.67	53.33
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	4.08	50.00	50.00
ปฏิบัติงานปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0.91	50.00	50.00
ประชุม/สัมมนา	1.81	37.50	62.50
อื่น ๆ	28.34	---	---
รวม	100		

ตาราง 3.6-40 (ต่อ)

รายการ	รายการภาค	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล
กรุงเทพมหานคร			
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	67.98	100	-
ทัศนศึกษา	0.54	100	-
ประกอบธุรกิจ/ติดต่องาน/ขายสินค้า (กิจการส่วนตัว)	1.97	100	-
ปฏิบัติงาน/ปฏิบัติราชการ (เป็น จนท. หน่วยงาน)	0.54	100	-
ประชุม/สัมมนา	0.72	100	-
อื่น ๆ	28.26	---	---
รวม	100	---	---

3.7 เหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศในรอบปี 2542

การศึกษาในหัวข้อนี้เป็นส่วนเฉพาะสำหรับผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในปี 2542 เลย ซึ่งมีชาวไทยที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ในรอบปี 2542 ถึงประมาณ 23,295,551 คน หรือร้อยละ 48.30 ของชาวไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด

ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ชาวไทยส่วนหนึ่งไม่มีการท่องเที่ยวภายในประเทศ สามารถจำแนกปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวตามสาเหตุของปัญหาได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ปัญหาเฉพาะบุคคล หมายถึง ปัญหาที่เกิดเนื่องจากตัวของบุคคลนั่นเองที่ไม่สะดวกที่จะเดินทาง เช่น ไม่มีเวลาว่าง ไม่มีทุนทรัพย์ที่เพียงพอ หรือมีปัญหาสุขภาพ เป็นต้น
- 2) ปัญหาภายนอก หมายถึง ปัญหาที่เกิดเนื่องจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้บุคคลผู้นั้นไม่สะดวกที่จะเดินทาง เช่น ไม่สามารถจองพาหนะเดินทางได้ตามต้องการ (ตัวเต็ม/ไม่มีรถ) หรือสถานที่ที่จะไปเกิดเหตุ/ภัยธรรมชาติ ทำให้ต้องยกเลิกการเดินทาง เป็นต้น

ในการศึกษาได้สอบถามถึงปัญหาดังกล่าวทั้งสองในเชิงเปิด ให้แสดงปัญหาได้หลายปัญหาได้หลายคำตอบ คำตอบที่ได้รับจึงมีความหลากหลายมาก นอกจากนั้นยังได้สอบถามถึงจังหวัดที่ผู้นั้นต้องการไปเยือนหากมีโอกาสด้วย อย่างไรก็ตาม สามารถประมวลเหตุผลที่ทำให้ประชาชนชาวไทยจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้เดินทางท่องเที่ยวออกนอกจังหวัดภูมิลำเนาเลยได้ดังต่อไปนี้

จากปัญหาเฉพาะบุคคลที่พบ (ตาราง 3.7-1) พบว่า มีรวมถึงร้อยละ 58.31 เป็นปัญหาที่มีสัดส่วนที่สูงจะอยู่ในกลุ่มของปัญหาทางเศรษฐกิจ ลำดับต่อมาจะเป็นในกลุ่มของมีความต้องการจะไป แต่ไม่มีโอกาส/เวลา หรือมีปัญหา

สุขภาพ (ร้อยละ 23.83) ลักษณะนิสัยส่วนตัวที่ไม่ชอบเดินทาง (ร้อยละ 17.62) และมีโอกาสได้ไปเฉพาะในต่างประเทศ (ร้อยละ 0.24) ตามลำดับ

และเมื่อพิจารณาถึงปัญหาภายนอกแล้ว (ตาราง 3.7-2) พบว่า ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ที่จะเดินทางไปโดยตรงทั้งสิ้น โดยปัญหาที่ผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวคิดว่า เป็นปัจจัยสูงสุด คือ ช่วงเวลาที่ควรไปยังที่ที่ต้องการกับช่วงเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน (ร้อยละ 56.36) ในขณะที่ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายจะเป็นปัญหารองลงมา (ร้อยละ 34.27) และปัญหาเรื่องยานพาหนะเดินทาง ร้อยละ (3.61)

ภูมิภาคที่ผู้ที่ไม่มีการท่องเที่ยวนั้นต้องการที่จะไปเยือนมากที่สุดเมื่อมีโอกาส คือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 37.94) ภาคใต้ (ร้อยละ 21.57) และภาคตะวันออก (ร้อยละ 11.57) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละภาค จังหวัดที่เป็นที่ต้องการไปมากที่สุดของแต่ละภาค ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เลย กาญจนบุรี ชลบุรี และภูเก็ต (ตาราง 3.7-3)

ตาราง 3.7-1

ร้อยละของผู้ที่ไม่มิจกกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542 จำแนกตามปัญหาเฉพาะบุคคล

รายการ	ร้อยละ
ปัญหาเศรษฐกิจ	
ไม่มีเวลาว่าง ต้องทำงานตลอด	30.70
ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอสำหรับการท่องเที่ยว	27.61
มีความต้องการจะไป แต่ไม่มีโอกาส/เวลา หรือมีปัญหาสุขภาพ	
ไม่มีเพื่อนร่วมเดินทาง/ไม่มีใครพาไป	5.82
ไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ดูแล/ผู้ปกครอง	5.05
ต้องเรียนหนังสือ ไม่มีเวลาไปไหนเลย	2.42
มีการะเลียงดูบุตรหลาน/พยาบาลคนป่วยในครอบครัว	1.31
ไม่มีคนดูแลบ้าน	0.33
มีปัญหาสุขภาพ	8.68
ที่หักอาศัย (บ้าน) ประสบภัยธรรมชาติ จึงไม่ได้ไปไหน	0.08
อยู่ในช่วงไว้ทุกข์จึงไม่สะดวก	0.05
ไม่มีพาหนะส่วนตัวจึงไม่สะดวกที่จะเดินทาง	0.03
ไม่มีฐานะที่จะเดินทางไปทีใด (ก็เลยไม่มีเหตุให้ออกจากบ้าน)	0.03
อยู่ในช่วงหวางานทำไม่สามารถไปไหนได้	0.03
อยู่ในระหว่างการเกณฑ์ทหาร	0.03
ลักษณะนิสัยส่วนตัวที่ไม่ชอบการเดินทาง	
ไม่ชอบเที่ยว/ไม่ชอบเดินทาง	17.49
ไม่มามากแล้วจึงไม่อยากไปที่ใดอีก	0.08
ไม่ชอบไปในที่มีคนมาก ๆ	0.05

ตาราง 3.7-1 (ต่อ)

รายการ	ร้อยละ
มีโอกาสได้ไปเฉพาะในต่างประเทศ	
มีโอกาสได้ไปท่องเที่ยวเฉพาะในต่างประเทศ	0.21
ไม่มีความคิดที่จะท่องเที่ยวภายในประเทศ	0.03
รวม	100

ตาราง 3.7-2

ร้อยละของผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542 จำแนกตามเหตุที่ทำให้ไม่มีการท่องเที่ยว : ปัญหาภายนอก

รายการ	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ควรไปยังที่ที่ต้องการ กับช่วงเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน	56.36
สถานที่ที่ต้องการไปมีค่าที่พัก/ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวสูงเกินไป	34.27
ไม่มี/จองพาหนะเดินทางไม่ได้ตามต้องการ (ตัวเต็ม)	3.61
ไม่มีที่พัก/จองที่พักไม่ได้ตามต้องการ	3.30
ทราบข่าวว่าสถานที่ที่จะไปประสบภัยธรรมชาติจึงยกเลิกการเดินทาง	1.35
เส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการไปไม่ดี/ไม่สะดวก	0.55
สถานที่ท่องเที่ยวที่ต้องการไปมีข่าวเรื่องอุบัติเหตุ/เหตุร้าย จึงไม่กล้าเดินทางไป	0.43
ทราบว่าคุณภาพแวดล้อมของสถานที่นั้น ๆ เปลี่ยนไปแล้วจึงไม่ยอมไป	0.12
รวม	100

ตาราง 3.7-3

ร้อยละของความคาดหวังของผู้ที่ไม่มีกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ปี 2542
 ต้องการจะเดินทางไปเยือนมากที่สุดหากมีโอกาส จำแนกรายภาคและจังหวัดที่เป็นที่ต้องการมากที่สุด 3 อันดับ/ภาค

รายการ	ร้อยละ
ไม่ต้องการเดินทางไปที่ใดเลย	7.84
ภาคเหนือ	37.94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7.14
ภาคกลาง	8.26
ภาคตะวันออก	11.57
ภาคใต้	21.57
กรุงเทพมหานคร	5.68
รวม	100

รายการ	ร้อยละ
ภาคเหนือ	
เชียงใหม่	29.48
เชียงราย	3.87
แม่ฮ่องสอน	0.94
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
เลย	2.02
นครพนม	0.91
จตุรธาธานี	0.70
ภาคกลาง	
กาญจนบุรี	2.82
ประจวบคีรีขันธ์	1.78
พระนครศรีอยุธยา	0.70
ภาคตะวันออก	
ชลบุรี	7.21
ระยอง	2.44
จันทบุรี	0.73
ภาคใต้	
ภูเก็ต	13.17
สงขลา	2.16
สุราษฎร์ธานี	1.92

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism)

รายงานผลการดำเนินการ "การดำเนินการเพื่อกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ", การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542 ได้จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่จัดเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไว้ 19 กิจกรรมในขอบเขตของกิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ 9 กิจกรรม กิจกรรมกึ่งนิเวศ 5 กิจกรรม และกิจกรรมทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม 5 กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมเชิงนิเวศในแหล่งธรรมชาติ

- 1) เดินป่า
- 2) ศึกษาธรรมชาติ
- 3) ส่องสัตว์/ดูนก
- 4) เทียวถ้ำ/น้ำตก
- 5) พายเรือ : แคนู คายัค เรือใบ กระดานโต้ลม
- 6) ดำน้ำดูปะการัง : น้ำตื้น น้ำลึก
- 7) ตั้งแคมป์
- 8) ล่องแพ/ล่องแก่ง
- 9) ซี่ม้า นั้งช้าง

กิจกรรมกึ่งนิเวศ

- 10) ถ่ายรูป บันทึกภาพ/เสียง
- 11) ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว
- 12) ซี่จักรยานท่องเที่ยว (เสือภูเขา)
- 13) ปีนไต่เขา
- 14) ตกปลา

กิจกรรมเชิงนิเวศทางประวัติศาสตร์-วัฒนธรรม

- 15) ชมความงาม ความเก่าแก่ ลักษณะเฉพาะตัวของแหล่งประวัติศาสตร์
- 16) ศึกษาประวัติ ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์
- 17) ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม
- 18) ร่วมกิจกรรม เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน
- 19) ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

ทั้งนี้ จากที่ประชุมรายงานชั้นกลาง (Interim Report) ได้มีข้อเสนอแนะให้จำแนกกิจกรรมในลำดับที่ 5 , 8-9 , 12-14 เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวอีกชื่อหนึ่ง เรียก กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัยอีกด้วย

--	--	--	--

แบบสอบถาม

โครงการสำรวจการท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2542

กรุณากรอกข้อความโดยละเอียด หรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ส่วนที่ 1 สถานที่เก็บข้อมูล (สำหรับพนักงานสัมภาษณ์)

1.1 ภาค

- () 1. ภาคเหนือ () 3. ภาคกลาง () 5. ภาคใต้
() 2. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ () 4. ภาคตะวันออก () 6. กรุงเทพมหานคร

1.2 จังหวัด

เขต/อำเภอ แขวง/ตำบล ชุมชมอาคาร/หมู่บ้านที่

1.3 เขตการปกครอง () 1. ในเขตเทศบาล () 2. นอกเขตเทศบาล

1.4 บันทึกการทำงานภาคสนาม

1) ปฏิบัติงานภาคสนามเมื่อ วันที่ มกราคม 2543 ลงชื่อ (.....) พนักงานสัมภาษณ์	2) บรรณาธิการแล้ว วันที่ มกราคม 2543 ลงชื่อ (.....) พนักงานบรรณาธิการ	3) ตรวจสอบทั้งหมดแล้ว วันที่ มกราคม 2543 ลงชื่อ (.....) ผู้รับผิดชอบ
---	---	--

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล

2.1 เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง

2.2 อายุ ปี (ใส่จำนวนปีบริบูรณ์)

2.3 ศาสนา () 1. พุทธ () 2. คริสต์ () 3. อิสลาม () 4. อื่น ๆ (ระบุ)

2.4 สถานภาพสมรส () 1. โสด () 2. สมรส () 3. หย่า/แยกกันอยู่/หม้าย

2.5 ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

- () 1. ไม่ได้รับการศึกษา () 5. อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
() 2. ประถมศึกษา () 6. ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า
() 3. มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่า () 7. สูงกว่าปริญญาตรี
() 4. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า () 8. อื่น ๆ (ระบุ)

2.6 อาชีพหลัก

☐ 0. นักเรียน/นักศึกษา	☐ 3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ 6. เกษียณอายุ
☐ 1. ลูกจ้างบริษัท/ร้านค้า	☐ 4. เกษตรกร/รับจ้างในงานกสิกรรม	☐ 7. ตกงาน/กำลังหางานอยู่
☐ 2. ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	☐ 5. แม่บ้าน/ไม่ประกอบอาชีพ	☐ 8. อื่น ๆ (ระบุ)

2.7 รายได้ต่อเดือน

1. ไม่มีรายได้ 2. มีรายได้ต่อเดือน เท่ากับ บาท (กรุณาใส่จำนวนจริง)

ส่วนที่ 3 ทักษะคิดและพฤติกรรมการทำงานที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป

3.1 ในรอบปี 2542 ที่ผ่านมา ท่านได้เดินทางไปท่องเที่ยวภายในประเทศบ้างหรือไม่

1. ใช่ (ถ้าเลือกตอบตัวเลือกนี้ ให้ข้ามไปที่ข้อ 3.4)
2. ไม่ได้เที่ยวเลย (ถ้าเลือกตอบตัวเลือกนี้ ให้ตอบเฉพาะข้อ 3.2-3.3 และปิดการสัมภาษณ์)

3.2 เหตุใดท่านจึงไม่มีการเดินทางท่องเที่ยว (ภายในประเทศ) เลยตลอดปี 2542 (เลือกตอบได้หลายข้อ)

3.2.1) ปัญหาเฉพาะบุคคล

☐ 1. ตกงาน/ไม่มีเงิน	☐ 6. มีงานทำ แต่ไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอสำหรับการท่องเที่ยว
☐ 2. ไม่ชอบเที่ยว/ไม่ชอบเดินทาง	☐ 7. มีปัญหาสุขภาพ
☐ 3. ไม่มีเพื่อนร่วมเดินทาง	☐ 8. ไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ดูแล/ผู้ปกครอง
☐ 4. ไม่มีเวลาว่างต้องทำงานตลอด	☐ 9. ที่พักอาศัย (บ้าน) ประสบภัยธรรมชาติ จึงไม่ได้รับไหนเลย
☐ 5. ได้ไปท่องเที่ยวเฉพาะในต่างประเทศ	☐ 10. อื่น ๆ (ระบุ)

3.2.2) ปัญหากลางนอก

1. ช่วงเวลาที่ควรท่องเที่ยวไปยังที่ที่ต้องการ กับช่วงเวลาที่ว่างไม่ตรงกัน
2. ทราบข่าวว่าสถานที่ที่จะไปเที่ยวประสบภัยธรรมชาติ จึงต้องยกเลิกการเดินทาง
3. สถานที่ที่ต้องการไปมีค่าที่พักสูงเกินไป
4. ไม่มีที่พัก/จองที่พักไม่ได้ตามต้องการ
5. ไม่มี/จองพาหนะเดินทางไม่ได้ตามต้องการ (ตัวเต็ม)
6. อื่น ๆ (ระบุ)

3.3 ถ้าตัดปัญหา/อุปสรรคในข้อ 3.2 ออกแล้ว สถานที่หรือจังหวัดที่ท่านต้องการไปท่องเที่ยวมากที่สุด คือ

3.4 ปกติท่านมีการวางแผนออมทรัพย์หรือกั้นเงินส่วนหนึ่งไว้สำหรับการเดินทางท่องเที่ยวหรือไม่

1. ไม่มี 2. มี จำนวน บาท (ระบุจำนวนเงิน ต่อการเดินทาง 1 ครั้ง)

3.5 ลักษณะการเดินทางโดยส่วนใหญ่

1. เดินทางเอง โดยใช้พาหนะส่วนตัว
2. เดินทางเอง โดยมีได้ใช้พาหนะส่วนตัว
3. เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว/กลุ่มทัวร์

3.6 ท่านสนใจหรือชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดมากที่สุด

☐	1. แหล่งธรรมชาติ	☐	4. ประวัติศาสตร์/โบราณสถาน/โบราณวัตถุ/ศาสนา
☐	2. ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณี	☐	5. อื่น ๆ (ระบุ)
☐	3. แหล่งบันเทิง/ศูนย์การค้า		

3.7 ถ้าพิจารณาเฉพาะวันหยุดตามเทศกาลต่าง ๆ วันหยุดตามเทศกาล ใดที่ท่านมักจะมีการเดินทางท่องเที่ยว หรือเดินทางไปต่างจังหวัด

☐	1. ปีใหม่	☐	5. คริสต์มาส
☐	2. สงกรานต์	☐	6. เข้าพรรษา/ออกพรรษา
☐	3. ตรุษจีน	☐	7. วันหยุดราชการ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา, วันรัฐธรรมนูญ
☐	4. ลอยกระทง	☐	8. อื่น ๆ (ระบุ)

3.8 ช่วงเวลาที่ท่านมักจะชอบเดินทาง จะเป็นช่วงที่มีลักษณะพิเศษอย่างไร

☐	1. ไม่ได้วางแผนอะไร	☐	5. ช่วงวันหยุดราชการ/วันหยุดสุดสัปดาห์ติดต่อกันหลาย ๆ วัน
☐	2. ช่วงงานเทศกาล/วันหยุดเทศกาล	☐	6. เป็นฤดูกาลเหมาะสมที่จะท่องเที่ยวสำหรับสถานที่ที่ต้องการไป
☐	3. ช่วงเด็ก (บุตรหลาน) ปิดเทอม	☐	7. อื่น ๆ (ระบุ)
☐	4. เป็นช่วงที่ผลงานได้สะดวก		

3.9 โดยปกติผู้ที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกแหล่งท่องเที่ยว หรือจังหวัดที่จะไปเที่ยวคือใคร

☐	1. ตนเอง	☐	3. เพื่อน/คู่รัก
☐	2. ครอบครัว/ญาติ	☐	4. อื่น ๆ (ระบุ)

3.10 ส่วนใหญ่ท่านได้รับฟังข้อมูลซึ่งจูงใจให้เดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ จากที่ใด (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐	0. การบอกเล่าปากต่อปาก	☐	5. แผ่นพับ/ใบปลิวโฆษณาจากบริษัทนำเที่ยว
☐	1. ภาพ/บทความจากหนังสือพิมพ์	☐	6. เอกสารแนะนำจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)
☐	2. โฆษณา/รายการในโทรทัศน์	☐	7. วารสารที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว (ที่นอกเหนือจากของ ททท.)
☐	3. โฆษณา/รายการในวิทยุ	☐	8. อื่น ๆ (ระบุ)
☐	4. โฆษณา/ข้อเสนอจากการเป็นสมาชิก เช่น บัตรเครดิต คู่ปองสมนาคุณ		

คำอธิบาย : รายชื่อประเภทร้านอาหารในตารางข้างล่างนี้ เป็นตัวเลือกคำตอบในข้อ 3.11 และ 3.12 (เลือกเพียง 1 ประเภทเท่านั้น)

1. นำไปเอง ไม่ได้ซื้อ	2. ร้านอาหารสั่ง/ข้าวแกง/ก๋วยเตี๋ยว	3. ภัตตาคาร/คอฟฟี่ชอป/ร้านอาหารในโรงแรม
4. เฝิง/รถเข็น	5. ร้านอาหารในสถานบริการน้ำมัน (ปั้ม)	6. อื่น ๆ (ระบุ)

3.11 สถานที่รับประทานอาหารส่วนใหญ่ที่ท่านได้ใช้บริการภายในแหล่งท่องเที่ยว

3.12 สถานที่รับประทานอาหารส่วนใหญ่ที่ท่านได้ใช้บริการระหว่างการเดินทาง (ระหว่างทาง) (ซ้ำกับข้อ 3.11 ได้)

3.13 ในรอบปี 2542 นี้ ท่านได้เดินทางไปยังที่ต่าง ๆ รวมทั้งหมดกี่ครั้ง ครั้ง (ตอบ จำนวนครั้ง เช่น 1 ครั้ง , 8 ครั้ง)

ส่วนที่ 4

พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวครั้งล่าสุด

4.1 วัตถุประสงค์หลักในการเดินทางครั้งล่าสุด

☐	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	☐	4. ปฏิบัติราชการ	☐	7. เยี่ยมครอบครัว/ญาติ
☐	2. หัดศึกษา	☐	5. ประชุม/สัมมนา	☐	8. อื่น ๆ (ระบุ)
☐	3. ประกอบธุรกิจ	☐	6. ร่วมงานเทศกาล/ศาสนพิธี		

4.2 ระยะเวลาที่ท่านเดินทางท่องเที่ยวในครั้งล่าสุดประมาณ วัน คืน

4.3 ผู้ร่วมเดินทาง

☐	1. เดินทางคนเดียว	☐	3. เพื่อน/คู่รัก
☐	2. ครอบครัว/ญาติ	☐	4. กลุ่มทัวร์/คณะเดินทาง/คณะทำงาน

4.4 สถานที่พักแรมที่ท่านใช้บริการ

☐	1. บ้านญาติ/บ้านเพื่อน	☐	4. บ้านพักในอุทยานแห่งชาติ	☐	6. วัด/ศาสนสถานต่าง ๆ
☐	2. โรงแรม	☐	5. เกสต์เฮาส์/บังกะโล/รีสอร์ท	☐	7. อื่น ๆ (ระบุ)
☐	3. บ้านพักรับรอง				

คำอธิบาย : รายชื่อพาหนะในตารางข้างล่างนี้ เป็นตัวเลือกคำตอบในข้อ 4.5 และ 4.6 (เลือกตอบซ้ำกันได้)

1. รถจักรยานส่วนตัว	2. รถจักรยานยนต์ส่วนตัว	3. รถยนต์ส่วนตัว	4. รถนำเที่ยว/บริษัททัวร์
5. รถจักรยานเช่า	6. รถจักรยานยนต์เช่า	7. รถยนต์เช่า/รถตู้เช่า	8. รถ บ.ข.ส./รถโดยสารประจำทาง
9. รถไฟ	10. เครื่องบิน	11. เรือส่วนตัว	12. เรือเช่า (เหมาลำ)
13. เรือโดยสาร	14. อื่น ๆ (ระบุ)		

4.5 พาหนะหลักที่ใช้ในการเดินทาง (เลือกเพียง 1 ชนิดเท่านั้น)

4.6 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว (เลือกเพียง 1 ชนิดเท่านั้น และอาจเป็นคำตอบเดียวกับข้อ 4.5 ได้)

คำอธิบาย : กิจกรรมในตารางข้างล่างนี้ เป็นตัวเลือกคำตอบในข้อ 4.7

1. ชื่อของที่ระลึก	2. ทำบุญ/นมัสการศาสนสถาน	3. พักผ่อนในที่พัก/บ้านญาติ ไม่ได้ทำอะไร
4. ติดต่องาน/ทำงาน/ประชุม	5. หัดศึกษา/ร่วมกิจกรรมเพื่อการศึกษา	6. ชมทิวทัศน์/นั่งเล่น
7. เดินป่า	8. ศึกษาธรรมชาติ	9. ส่องสัตว์/ดูนก
11. ดำน้ำดูปะการัง	12. ตั้งแคมป์	10. เที่ยวถ้ำ/น้ำตก
15. ชมความงาม-ความเก่าแก่ของแหล่งประวัติศาสตร์	16. ศึกษาประวัติ-ความเป็นมาของแหล่งโบราณคดี/ประวัติศาสตร์	14. ศึกษาท้องฟ้า/ดูดาว
17. ชื่นชมงานศิลปกรรมและวัฒนธรรม	18. ร่วมกิจกรรม/เรียนรู้พฤติกรรมของผู้คน	
19. ศึกษาเรียนรู้การผลิตของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง		
20. พายเรือ/กระดานโต้ลม	21. ส่องแพ/ส่องแก่ง	22. ซิม้า/นั่งช้าง
24. ปีน/ไต่เขา	25. ตกปลา	23. ซักจักรยานท่องเที่ยว
26. อื่น ๆ (ระบุ)		

4.7 กิจกรรมที่ท่านกระทำในการท่องเที่ยว เรียงลำดับจาก กิจกรรมหลัก - กิจกรรมรอง ตามลำดับ คือ (ใส่เลขที่กิจกรรม)

กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมรอง คือ

4.8 ในการเดินทางครั้งล่าสุดนี้ ท่านได้ข้ามไปประเทศเพื่อนบ้านชายแดนของไทยหรือไม่ อย่างไร

- () 1. ไม่ได้ข้ามไปประเทศเพื่อนบ้าน
- () 2. ได้เดินทางข้ามไปประเทศเพื่อนบ้าน คือ
 - () 2.1 ลาว () 2.4 พม่า () 2.7 พม่าและเวียดนาม
 - () 2.2 มาเลเซีย () 2.5 พม่าและจีน () 2.8 อื่น ๆ (ระบุ)
 - () 2.3 มาเลเซียและสิงคโปร์ () 2.6 กัมพูชา
- 3. โดยผ่านทางจังหวัด ของไทย

4.9 ค่าใช้จ่ายจริงในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งล่าสุด (เฉพาะตัวท่าน) ประมาณ บาท

โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ดังนี้

รายการ	ค่าใช้จ่าย (บาท)
1. ค่าที่พัก	
2. ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม	
3. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (รายละเอียดให้ตอบในข้อ 4.10)	
4. ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง (ระบุชนิดของการบันเทิง)	
5. ค่าเดินทาง () ค่าตัวเดินทาง/ค่าเช่าพาหนะ/ค่าเช่าพาหนะ+ค่าน้ำมันรถ () น้ำมันเชื้อเพลิง กรณีเดินทางโดยใช้พาหนะส่วนตัว () รถบริการฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย	
6. ค่าบริการท่องเที่ยว	
7. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	
รวม	

4.10 ประเภทของสินค้า/ของที่ระลึก/ของฝากที่ท่านซื้อ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

มี	รายการ	ปริมาณ (หน่วย)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท)
()	เครื่องเรือน/เครื่องตกแต่งสถานที่/เครื่องมือเครื่องใช้ในครัวเรือน		
()	อัญมณี/เครื่องประดับ		
()	เครื่องแต่งกาย		
()	สินค้าบริโภค		
()	เครื่องสำอาง/เครื่องใช้ในการเสริมสวย		
()	ของเล่น		
()	ต้นไม้		
()	เครื่องใช้ไฟฟ้า		
()	อื่น ๆ (ระบุ)		
	รวม		

ภาคผนวก ค

วิธีการประมาณค่า

การเสนอผลของการสำรวจนำเสนอผลในรูปของอัตราร้อยละเป็นรายภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร) ภาคตะวันออก ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร) และตามเขตการปกครอง (ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล) โดยมีวิธีการประมาณผลดังต่อไปนี้

จากลำดับการเลือกตัวอย่าง

- ขั้นที่ 1 เลือกจังหวัดตัวอย่างจากแต่ละภาค
(จังหวัด ทำหน้าที่เป็น Primary Sampling Unit : p.s.u)
- ขั้นที่ 2 เลือกชุมรุมอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่าง
จากจังหวัดที่ถูกเลือกเป็นจังหวัดตัวอย่างจากขั้นที่ 1
(ชุมรุมอาคาร/หมู่บ้าน ทำหน้าที่เป็น Secondary Sampling Unit : s.s.u)
- ขั้นที่ 3 เลือกครัวเรือนตัวอย่าง ที่อยู่ภายในชุมรุมอาคาร/หมู่บ้านตัวอย่าง (จากขั้นที่ 2)
(ครัวเรือน ทำหน้าที่เป็น Third Sampling Unit : t.s.u)
แล้วทำการสำรวจข้อมูลจากครัวเรือนตัวอย่าง

ดังนั้น ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ของยอดรวม (Total) และค่าเฉลี่ย (Mean) กำหนดให้

i แทน ภาค

1 = ภาคเหนือ
2 = ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3 = ภาคกลาง
4 = ภาคตะวันออก
5 = ภาคใต้
6 = กรุงเทพมหานคร

j แทน เขตการปกครอง

1 = ในเขตเทศบาล
2 = นอกเขตเทศบาล

k	แทน	ลำดับที่จังหวัดตัวอย่าง , $k = 1, 2, \dots, n_{ij}$
l	แทน	ลำดับที่ของครัวเรือนตัวอย่าง , $l = 1, 2, \dots, m_{ijk}$
M_{ij}	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมดที่อยู่ในเขตการปกครองที่ j ภาค i
m_{ijk}	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่อยู่ในเขตการปกครองที่ j ภาค i
N_{ij}	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมดที่อยู่ในจังหวัดตัวอย่างที่ k เขตการปกครองที่ j ภาค i
n_{ij}	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมดที่อยู่ในจังหวัดตัวอย่างที่ k เขตการปกครองที่ j ภาค i
x_{ijkl}	แทน	ลักษณะภายใต้การศึกษาของหน่วยตัวอย่างที่ l ที่อยู่ในจังหวัดตัวอย่างที่ k ซึ่งอยู่ในเขตการปกครองที่ j ภาค i

$\hat{T}(x)$ เป็นตัวประมาณค่าที่ไม่เอนเอียงของพารามิเตอร์ $T(x)$
 ($T(x)$ แทน ค่าผลรวมของลักษณะภายใต้การศึกษาของประชากรทั้งหมด)

การประมาณค่ายอดรวม (Total) และค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตร การประมาณค่ายอดรวมทั้งประเทศ

$$\hat{T}(X) = \sum_{i=1}^6 \hat{T}_i$$

สูตร การประมาณค่ายอดรวมรายภาค

$$\hat{T}_i(X) = \sum_{j=1}^2 \frac{N_{ij}}{n_{ij}} \sum_{k=1}^{n_{ij}} \frac{M_{ijk}}{m_{ijk}} \sum_{l=1}^{m_{ijk}} x_{ijkl}$$

สูตร การประมาณค่ายอดรวมจำแนกตามเขตการปกครอง และภาค

(1) พื้นที่ในเขตเทศบาล

$$\hat{T}_{i1}(X) = \sum_{j=1}^2 \frac{N_{i1j}}{n_{i1j}} \sum_{k=1}^{n_{i1j}} \frac{M_{i1jk}}{m_{i1jk}} \sum_{l=1}^{m_{i1jk}} x_{i1jkl}$$

(2) พื้นที่นอกเขตเทศบาล

$$\hat{T}_{i2}(X) = \sum_{j=2}^2 \frac{N_{i2j}}{n_{i2j}} \sum_{k=1}^{n_{i2j}} \frac{M_{i2jk}}{m_{i2jk}} \sum_{l=1}^{m_{i2jk}} x_{i2jkl}$$

การประมาณค่าเฉลี่ย (Mean)

สูตร การประมาณค่าเฉลี่ยทั้งประเทศ

$$\hat{\bar{X}} = \frac{1}{\sum_{i=1}^6 N_i} \sum_{i=1}^6 \hat{T}_i$$

สูตร การประมาณค่าเฉลี่ยรายภาค

$$\hat{\bar{X}}_i = \frac{1}{N_i} \hat{T}_i(X)$$

สูตร การประมาณค่าเฉลี่ย จำแนกตามเขตการปกครอง และภาค

(1) พื้นที่ในเขตเทศบาล

$$\hat{\bar{X}}_{i1} = \frac{1}{N_{i1}} \hat{T}_{i1}(X)$$

(2) พื้นที่นอกเขตเทศบาล

$$\hat{\bar{X}}_{i2} = \frac{1}{N_{i2}} \hat{T}_{i2}(X)$$

ข้อมูลประกอบการคำนวณ

ภาค	จน.ประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด			จน.ตย.ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปทั้งหมด		
	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม	ในเขตเทศบาล	นอกเขตเทศบาล	รวม
ภาคเหนือ	686,200	8,013,080	8,699,280	109,402	1,636,664	1,746,066
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	983,944	16,617,367	17,601,311	259,624	4,207,726	4,467,350
ภาคกลาง	1,185,151	6,884,328	8,069,479	232,717	1,603,178	1,835,895
ภาคตะวันออก	285,785	2,931,434	3,217,219	89,485	1,025,176	1,114,661
ภาคใต้	796,224	5,295,868	6,092,092	512,745	1,717,626	2,230,371
กรุงเทพมหานคร	4,547,683	0	4,547,683	271,066	0	271,066
รวม	8,484,987	39,742,077	48,227,064	1,475,039	10,190,370	11,665,409

ภาค/จังหวัดตัวอย่าง	จำนวนคนทั้งหมดในพื้นที่ตัวอย่าง			จำนวนหน่วยตัวอย่างในพื้นที่ตัวอย่าง		
	ในเขต	นอกเขต	รวม	ในเขต	นอกเขต	รวม
ภาคเหนือ						
เพชรบูรณ์	33,300	734,343	767,643	221	221	442
พิษณุโลก	64,808	586,470	651,278	221	221	442
ลำพูน	11,294	315,851	327,145	221	221	442
รวม	109,402	1,636,664	1,746,066	663	663	1,326
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ						
ร้อยเอ็ด	52,336	1,978,108	2,030,444	219	219	438
อำนาจเจริญ	42,164	510,636	552,800	145	144	289
นครราชสีมา	165,124	1,718,982	1,884,106	282	282	564
รวม	259,624	4,207,726	4,467,350	646	645	1,291
ภาคกลาง						
สุพรรณบุรี	29,754	608,478	638,232	219	217	436
ประจวบคีรีขันธ์	88,528	624,696	713,224	219	217	436
ปทุมธานี	114,435	370,004	484,439	219	216	435
รวม	232,717	1,603,178	1,835,895	657	650	1,307
ภาคตะวันออก						
ชลบุรี	51,924	721,307	773,231	272	271	543
จันทบุรี	37,561	303,869	341,430	204	203	407
รวม	89,485	1,025,176	1,114,661	476	474	950
ภาคใต้						
ระนอง	11,297	100,598	111,895	141	141	282
ภูเก็ต	113,330	233,070	346,400	141	141	282
สงขลา	388,118	1,383,958	1,772,076	216	216	432
รวม	512,745	1,717,626	2,230,371	498	498	996
กรุงเทพมหานคร						
เขตพญาไท	61,388	0	61,388	286	0	286
เขตหลักสี่	119,851	0	119,851	286	0	286
เขตธนบุรี	89,827	0	89,827	286	0	572
รวม	271,066	0	271,066	858	0	858

ภาคผนวก จ

คณะผู้ศึกษา
บริษัท เซ้าท์อีสท์เอเชียเทคโนโลยี จำกัด

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง
นายสง่า ลิมธงชัย	ผู้อำนวยการโครงการ
ดร.โสภณ ชันติอาคม	ผู้จัดการโครงการ/ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวางแผนการสำรวจการท่องเที่ยว
นางสาววลัยพร อาจหาญณรงค์	ผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ
นางสาวศินีนาถ อุตสาณะ	นักสถิติ
นายนพดล กรุดนาค	นักวิจัย
นางสาวมารยาท เพชรรัตน์	เลขานุการโครงการ

๓
๓๕๓๓๓
๓
๒๕๔

ห้องสมุดการท่องเที่ยว
T16252
โครงการสำรวจการท่องเที่ยวของ
ชาวไทย ปี ๒๕๔๒ : รายงานฉบับ